

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 166. SZÁM.

Debrecen, 1939 július 23 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR

Házlebontás miatt a Gambrinus átjáróba (Piac utcai városi bérpalota) költözött az „ANNY”-kalapszalom!

Örömmel üdvözöljük a rendeletet,

melyet most adott ki a kereskedelmi és közlekedési miniszter azzal a céllal, hogy az ipari, kereskedelmi, bányászati s rokon szakmák munkásai és ezek családtagjai, feleség és 14 évesnél nem idősebb gyermekek, a szabadságidő alatt egy ízben az ország bármely részében egyszerre szóló ötven százalékos vasúti jegykedvezményben részesülhetnek. Ezek óta dolgozunk ezeken a hasábon azért, hogy a magyar munkásság sorsa minél elviselhetőbb, minél jobb, javakban gazdagabb legyen, így kétszeres az örömmünk, amikor látjuk, hogy legilletékesebb körök az életet figyelve valósítják meg a szociális kéréseket, melyeknek az a célja, hogy szebb legyen ebben a hazában az ipar, kereskedelem, bányászat nehéz munkáját végzők élete, sorsa. Hogy ez az intézkedés gyakorlatilag milyen jelentőségű lesz, arra könnyen rámutathatunk már is, mert egészen bizonyos, hogy áldásos hatását éreztetni fogja. A munkásság széles rétegei igénybe fogják venni az ötvenszázalékos vasúti díjkedvezményt, a Balaton-tól a visszakerült Felvidékiig igyekeznek évről évre megismerni ennek a hazának minden zegét, zugát. Üdülőhelyek, melyek eddig csak a kiváltságosak és gazdag emberek szórakozó felrészülő helyei voltak, most közkincséssé lesznek és a megismert hazát közelebb hozza minden magyar szívéhez...

Amikor örömmel olvassuk a fenti legfrissebb szociális hírt, önkénytelenül is felvetődik a kérdés, hogy miért nem lehet ugyanezt a kedvezményt az úgynevezett középosztályra is kiterjeszteni: a magántisztviselők, ügyvédek, orvosok, tanárok, tanítók érdekében hasonló szociális elgondolással valósítsák meg mindezt gyermekekre és családtagokra való tekintettel. Nem irigység, nem kiesinység ez, amikor a középosztály ebbéli kívánságát adjuk közre, hanem az egyenlő elbánás elve alapján valljuk, hogy ilyen tekintetben ne legyenek kivételek. Nem azt mondja a középosztály, hogy miért van csak a munkásságnak ilyen kedvezménye, hanem azt hangoztatja velünk együtt és méltán, hogy miért nincs meg ugyanez a középosztály számára is. Ne érezze ez a középosztály azt, hogy ő lassan másodrangú polgára lesz ennek a hazának, hogy afféle mostohagyermek, mert a szociális intézkedésekből ki-

„Mi magyarok ezen a területen sohasem voltunk jövevények, hanem honfoglalók“

„A magyarokat a bécsi döntés alapján megillető egyenlőségnek és védelemnek nyomát sem látjuk“
Eszterházy János gróf beszéde a szlovák parlamentben

Pozsony, júl. 22. Esterházy János gróf, a Szlovákiai Egyesült Magyar Párt elnöke a szlovák parlamentben nagyszabású beszédben ismertette a magyarság álláspontját az új szlovák alkotmány-tör-

vényvel kapcsolatban.

— Mielőttünk, magyarok előtt — mondotta — bizonyára szokatlan az, ha egy alkotmány megalkotásában kell résztvennünk. Európában az angolokon kívül egyedül a

magyaroknak van történelmi alkotmányuk és mi magyarok sohasem felejthetjük el, hogy nekünk olyan ezeréves történelmi alkotmányunk van, melynek alapelveit Szent István jelölte ki. Ebből a

marad. Ma már sok esetben az a magántisztviselő, orvos, ügyvéd, tanár, más értelmiségű tisztviselő inkább, de csaknem minden esetben legalább annyira rászorul a szociális támogatásra, mint a munkásosztály, melynek keresetét, minimális óraberét rendezték, de ugyanakkor a tisztviselői fizetések, javadalmak vagy semmit, vagy alig valamit javultak. Ennek az országnak polgárai egyformán szeretik hazájukat, egyformán kívánják annak jobb sorsát, egyformán verejtékeznek, adóznak, fáradoznak a szebb magyar jövődön, tehát tessék egyenlő elbánással kiterjeszteni a szociális segítséget, — legalább olyan esetekben, amikor lehet — jelen esetben ezt az utazási, illetve nyaralási, üdülési kedvezményt a középosztály fiaira is.

Annak idején szóva tettük éppen a kedvezmények és szociális intézkedésekkel kapcsolatban azt a nagyon érdekes és értékes külföldi rendszert is, mely szerint a diákok a nyári szünidőben egy, egy egész hónapra szóló bérlettel bejárhatják az egész országot és szemmel látják azt, amit Isten hazának adott. Embereket, vidékeket ismernek, tájat tanulmányoznak, benne élnek, vele élnek a néppel és gyakorlatilag tudják el nem muló képpé teremteni önmagukban a haza földrajzát. Itt, ennél a gondolatnál nemcsak az egészségvédelem, az üdülés az, amire gondolunk, hanem az a kulturális, tudományos szempont, mely ebből a gondolatból önként fakad. Hogy milyen óriási jelentősége van annak, ha az a diák már az iskolai évek szünidőit alatt

megismerheti hazája minden zegét, zugát, azt könnyen megértheti akárki. Csak egyetlen példát hozunk fel ennek a gondolatnak dédelgetésére, azt, hogy legutóbb olvashattuk, hogy vannak olyan tanítók falun igen nagy számban, akik csak könyvek alapján tudják tanítani a magyar fővárost, mert soha életükben ott meg nem fordultak, szemmel nem látták. Saját kis szűk szülőföldjükön túl alig jártak és a magyar földrajzot, a magyar városok, vidékek, gyártelepek, bányavidékek, fürdőhelyek, tavak, folyók csak annyiban élnek bennünk, amennyiben tanulták az iskolában. Nem nehéz elképzelni, hogy mennyivel másabb eredményt lenne a különben is kítőnő tanítói karunk munkája, ha tanítóink már a képző esztendeinek szünideje alatt végig járhatnák az országot, helyszínen ismernék meg a Tiszát, látnák a Balatont és a Dunát, gyakorlatilag járnák keresztül kasul azt, amiről csak térképek útján szereznek ismeretet s könyvekből olvasnak, hallanak. Szemléletesebb, eredményesebb, kinosabb és pedagógiailag jelentősebb oktatás lenne ez, mert nincs az a könyv s nincs az a film, mely pótolni tudná a valóságot, mely leírhatná, visszaadhatná a valóság nagyszerűségét, mely aztán a vándorló, honismeretet végző diák lelkében örökké maradó képet hagy. Az a tanító ki ilyen vakációk után készül fel nemes hivatása gyakorlatára, az meg tudja szeretetni, megtudja tanítani a hazát, a hon, folyó, tó, város, vidék ezer és százezren, aregulatú drága világát.

Szűkebb hazánkban, Debrecenben is volna egy, már a nyár elején emlegetett elgondolásunk, no vézetesen az, hogy igen szociális sőt üzletileg is pompásan kifizetendő tervet valósíthatna meg a helyi vasut vezetősége, ha a nyári szünidőben a napnak bizonyos órájában, akár délelőtt, akár délután, vagy mindkét esetben egy bizonyos időben igen mérsékelt menetérti jegyet adna ki gyermekek, diákok számára 18 éves korig bezárolag a Nagyerdőbe. Mondjuk délután kimenetelre 3—4 óra között, bejövételre pedig 6 s 7 óra között azzal a kikötéssel, hogy ezek az üdültetési jegyek csak a meghatározott időben csak gyermekek és diákok, illetve kiskorúak számára érvényesek. Ennek a jegynek a célja az volna, hogy minél több gyermek minél gyakrabban vehesse igénybe a Nagyerdő hús lombjai alatti üdülést és az erdei friss levegő üdítését. Ez a terv megvalósítás esetén a forgalom fokozásával föltétlen rentábilis lenne még üzletileg is, attól eltekintve, hogy a HEV éppen ezzel az uri gesztusával hány ezer, meg ezer szülőt és gyermeket tenne hálassá azzal, hogy közelebb hozta a Nagyerdőt éppen annak a nagyobb és szegényebb sorsú középosztálynak, melyet a mai idők oly sok mindennel sujtanak. Mindenesetre olyan gondolat ez, mely a sokat emlegetett gyermekvédelem, a szociális megvalósulások korában föltétlenül jelentős és nagyobb áldozatot, sőt áldozatot egyáltalában nem követel, de annál nagyobb nemzeti érdeket szolgál.

Méhészek

Műlép

Nagybani raktár,
Hátsó részben szabályos.

Kilója 4-30 P.

FORÁKTAR:

Kontsek Géza

kereskedelmi r.

Kossuth ucca

szempontból elsősorban is az következik, hogy az alkotmány minden betűjének a keresztényi gondolattól kell áthatva lennie. További követelmény, hogy ennek az alkotmánynak számolni kell azazal, hogy itt, a Kárpátok alján nem egy nép él, hanem a határon belül és kívül az évszázados sorsközösség által egymásra tált népek helyezkedtek el követelik is mindazt, ami erkölcsi, szellemi, anyagi és gazdasági létük fenntartásához szükséges. Az alkotmánytörvény útján sem létesíthető olyan új rend, vagy rendszer, amely ellenkező az itt élő nemzetek — legyenek azok magyarok, szlovákok, németek, ruszinok — lelkében évszázadok óta meggyökeresedett és tradícióvá vált gondolatvilággal, vagy ellenkezőnek mindnyájunk geopolitikai helyzetével. Nem ismerhetem el azt, hogy a szlovák nemzet ebből folyóan minket magyarokat bármilyen tekintetben alsóbbrendűnek tekintsen és az egyenjogúság rovására bármilyen okból kevesebben részesítsen minket, mint amennyit a maga részére biztosít. Annál kevésbé ismerhetem el azt, mert mi magyarok itt ezen a területen sohasem voltunk jövevények, hanem olyan honfoglalók, akik itt először valószínűleg meg a rendszeres állami életet.

— Egy állam megalapításakor nem szabad befolyásoltatni a múlt helyzeti politika, gazdasági és egyéb körülményektől. Nagyon tanulságos példát mutat az egykori Csehszlovákia, Csehszlovákia annak idején arra az álláspontra helyezkedett, hogy nemzeti állam, pedig nemzetiségi állam volt. Az eszmeáramlatokkal kifejlődött erős nemzeti öntudat olyan adottság, amellyel feltétlenül számolni kell. Az itteni népesoportok mindenikének meg kell adni és az alkotmányban biztosítani kell mindazokat a lehetőségeket, amelyek szükségesek a népi élet teljes ki-

éléséhez.

— Az alkotmánytörvényben meg kell adni azokat a biztosítékokat is, amelyek alkalmasak arra, hogy a megadott jogok megsértésének legesekélyebb kísérletét is jövétgyék. *A szlovák állam még csak négy hónapja áll fenn. A minket magyarokat a bécsi döntés alapján megillető egyenlőség schol sem tapasztalható. Az ugyanezen döntés alapján, minket megillető védelemnek nyomát sem látjuk. A gyakorlatot illetőleg a személyes szabadság, szólás és sajtóvéleménynyilvánítási szabadság, egyenlőségi és gyülekezési szabadság legutóbb sérelmeket szenvedett. Hiányzik az alkotmánytörvényből annak a világos és határozott kimondása, hogy itt minden állampolgár jogok és kötelesek tekintetében teljesen egyenlő. Nem tartalmazza a tervezet a sajtószabadság biztosítását sem. Minket ma-*

gyarokat — folytatta gróf Esterházy János — legközelebről érint a 12. fejezetnek a nemzetesoportokról szóló részlet. Hiányos eme fejezet megállapítása, hogy valamely nemzetesoportot milyen párt jogosult képviselni.

— A törvénytervezet törvénybe iktatta a viszonyosság elvét, mert kimondja, hogy a nemzeti esoportokra vonatkozó jogok csak annyiban érvényesek, ha az illető nemzet anyaországában a szlovák kisebbség a valóságban is élvezi ugyanazokat a jogokat. Ezt a szakaszt egyáltalában törölném, mert befolyást jelent egyes külállamok belső viszonyaiba. *Mi magyarok államalkotó nép vagyunk, mi is a krisztusi igazságok szolgálatába szegődünk, de ezzel sohasem akarunk bárkitől is bármit is elvinni, hanem csak azt követeljük, ami minket az isteni törvények szerint megillet.*

esőn is adnak tökéletesen dolgozó fényképezőgépeket, ha valaki csak kirándulásra akar magának gépet biztosítani, aki pedig nem ért hozzá, azt megtanítják szakszerűen fényképezni, úgy, hogy igazán öröme lesz a fotografálás.

A műterembe olyan gépeket vásároltak és állítottak fel, amely lehetővé teszi akár zivataros időben is a legszebb napos felvételeit, mert a mesterséges fény mellett a legmagasabb művészi színvonalú aréképeket, menyasszonyi felvételeket gyermekképeket, családi felvételeket lehet előállítani.

A fotoszaküzletben az összes márkás filmeket és lemezeket raktáron tartják, naponta jönnek a postacsomagok, tehát minden cikkből keveset tartanak, hogy a vevők naponta több árut kapjanak és így minden felvételük tökéletes legyen.

Ú berendezést csináltattak arra is, hogy az amatőr munkákat gyorsan és a legmodernebb eljárás mellett dolgozzák ki. Különleges hívó-eljárással még a hibásabban megvilágított filmeket, lemezeket is megmentik és nagyon gyorsan a legszebb másolatokat, vagyis azokat készíttik.

Új gépet vásároltak fotokópiák készítésére és sürgős esetben akár megvárhatják a vevők a munka elkészítését.

Általában véve és mindent szemlélőtt tartva azt lehet mondani, hogy a Csapó uccai házlebontás valóban nagyon színvonalat műteremmel és kitűnő, helyes szeltemben vezetett fotoszaküzlettel ajándékozta meg a város közönségét, mely eddig is bizalmával tüntette ki Tökös Ilona műtermét és üzletét.

A Csapó-utcai házlebontás első szenzációs következménye

Erdemes és nem mindennapi következménye lett a Csapó uccai házlebontásnak, amit a kiszajítás előzött meg. A Csapó ucca 1. szám alatt volt Tökös Ilona fényképészeti műterme, amelynek szintén el kell hagynia ezt a házat, mivel lebontják és ez a rész ucca lesz, közterületté válik. Az egész városban közismerten szépen dolgozó műterem tulajdonosa arra határozta el magát, hogy ha már el kell mennie arról a helyről, ahol évtizedek óta működött, olyan műtermet rendez be, amely az egész országban pá-

ratlan lesz felszerelés, világitási technika berendezés tekintetében.

Igy aztán a Csapó uccai házlebontás első szenzációs következménye az, hogy a város közönsége, amely szívesen fogadja a művészi munkát és teljesítményt, gazdagabb lesz egy legmodernebb fényképészeti műteremmel.

Az új műtermet a Hatvan ucca 1. szám alatt rendezték be, ahol egész modern üzleti elvekkel fotoszaküzletet is nyitottak. Régi gépeket cserélnek be a legszebb új gépekre, köl-

Meglepő tordulat a világpolitikában

Anglia nem támogatja tovább Kinát Német-angol és angol-japán megegyezés készül

Az utóbbi időben egyedülálló szenzációval lepték meg az angol világlapok a közvéleményt. Szinte hihetetlennek tetsző szenzációs gazdasági megoldásról írnak. Hogy a hírek mennyi alappal bírnak, e pillanatban meg nem ítéhető, de annyi bizonyos, hogy a japán tőzsdéken rakétaszerű hossa robbant ki és lassan tovább terjedt.

Arról van szó, hogy Németország egy milliárd fontos nemzetközi kölcsönt kapna és ezzel háborús gazdálkodását békeiparra állítaná át.

Egy másik világlap feleleveníti azt a régi tervet, hogy egyes gyarmatokat közös gyarmattá alakítsanak át. Elsősorban afrikai területekről van

szó, melyek nyersanyagát Német és Olaszország bevonásával aknáznák ki.

Másik ujság világkonferencia összehívásának híret közli.

Felmerül a kérdés, honnan veszik az angol világlapok az alapot szenzációs híreikhez. Egyöntetű a vélemény, hogy Wohltat német gazdasági tanácsos háromhetes londoni tartózkodása és tárgyalásai ezen a területen mozogtak.

Wohltat, a német gazdasági élet egyik legfontosabb tényezője nem bálnaolajvásárlás miatt volt hetekig Londonban, hanem félhivatalos megbeszéléseket folytatott Chamberlainhez közelálló gazdasági és politikai körökkel.

Az angol sajtó tudni véli, hogy

a kulisszák mögött nagy békülési akció indult meg Anglia és Németország között.

Hivatalos helyről a következőket mondják Wohltat tanácsosnak londoni tárgyalásairól.

London, júl. 22. Wohltat dr tanácsos, a német külügyi hivatal gazdasági osztályának főnöke különböző megegyezéseket folytat Londonban a következő fontosabb tárgyakról:

1. A volt csehszlovák állam 16 millió fontra becsült londoni betétje, amelynek sorsa tekintetében mindeddig nem sikerült megegyezni.
2. Anglia hivatalos képviselője Cseh- és Morvaországban.

A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint Wohltat közölte,

Hungária filmszínház

Ma vasárnap délután 3, 6, 9 órától, hétfőn délután 6 és 9 órától folytatólag a 2 ragyogó magyar vigjáték:

1. Magdát kicsapják

és

2. A kölcsönkért kastély

Főszereplők: Turay Ida, Tolnay Klári, Páger Antal, Kabos, Gózon Máj, Vaszary Piri stb.

OKVETLENÜL NEZZE MEG!

Az Apollóban

Ma, vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órákor utoljára a 2 hatalmas és izgalmas attrakció:

1. A dzsungel hőse

DEBRECENBEN MOST BEMUTATVA !!

2. Aranyablók

Hétfőn délután 5, 7, 9 órákor először, csak felnőtteknek:

Z s á k u c c a

lélekzetelállítóan lenyűgöző amerikai történet. Főszerepben: Sylvia Sidney és Joel Me Crea

**Jó aratás után
Jó kerékpárt.
Soltésznál - Kálvin - tér
2.**

hogy Németország csak akkor ismerheti el az angol konzuli tisztviselőket Cseh- és Morvaországban, ha előbb bezárják a londoni cseh-szlovák követséget.

3. A menekültek kérdése.
A Daily Telegraph szerint Németország nemokára ki fogja jelenteni, hogy a kivándorlók vagyonuk 25 százalékát magukkal vihetik. A kivándorlási ügyek lebonyolítására alapítványt szerveznek Németországban.

A Financial Times szerint Wohltat kijelentette, hogy a menekültek ügye a helyes irányban fejlődik.

Alig jelentek meg a világlapok tudósításai a békeakciókról, máris cáfolattal kísérik azokat. Azonban a Berlinben is kiadott cáfolat ellenére változatlanul élénken foglalkoztatja az angol és francia sajtót a felmerült lehetőség.

„Dr Wohltat londoni megbeszéléseivel kapcsolatban a sajtó és a távirati ügynökségek egy része szenzációsan feltálat hirtelt közölt egy „gazdasági kibékítési akcióról.”

Mindezek a hírek teljesen nélkülözik a reális alapot. A brit kormány semmiféle ilyen tervvel nem foglalkozott és nem foglalkozik.

A hivatalos berlini cáfolatot is úgy fogadták, mint amely német részről is megerősítése annak, hogy ilyen megoldási kísérlet nem történt.

pagandával és a legnagyobb nyugalommal folytatja további munkáját, melynek elsősorban az a célja, hogy biztosítsa az ország külső és belső békéjét.

Anglia tartózkodni fog Japán ellenségeit segítő bármilyen lépéstől

Tokió, júl. 22. A japán felhivatalos Domei iroda jelentése szerint a mai rendkívüli minisztertanácsban Arita külügyminiszter bejelentette, hogy a sir Robert Craigie angol nagykövettel folytatott megbeszélések döntőek voltak. Anglia elismerte a japán haderő által a biztonság, a rend és a béke érdekében tett intézkedéseket és tartózkodni fog a japán ellenségeit segítő bármilyen lépéstől.

A külügyminiszter hozzátette, hogy a harmadik találkozóhoz meg egyezés jött létre s ez azt jelenti, hogy Anglia elfogadja a tiencini helyzet háttérét képező általános kérdésekre vonatkozó japán javaslatot. A japán külügyi hivatal sajtóosztálya később a következő közleményt adta ki:

Megegyezés jött létre a tiencini helyzet háttérét képező kérdésekről. Az idevonatkozó nyilatkozatot hétfőn adják ki Tokióban és Londonban egyidejűleg.

Báró Hiranuma japán miniszterelnök a következőket mondotta a sajtó képviselőinek:

— A tokiói angol-japán értekezlet a tiencini helyzet háttérét képező általános kérdések elintézésével túlhaladt a válság tetőpontján. Az elrendezés során kidolgozott alapvető elv egész Kínára alkalmazandó, nem pedig csak Tiencinre elszigetelten. Ezt Angliának is meg kell értenie.

Tokió, július 22. A szovjet hírszerint százmillió juannyi összegű jelentős hitelt engedélyezett Csang

Lábhadozó betegek

gyors felépülése nemcsak a nyugalomtól és a jó táplálkozástól függ, hanem okos, átgondolt testápolással is siettetnünk a szervezet újjászülését.

Sokszor meglepő változások idéz elő a leromlott test állapotában a

Diana sósborszesz

használata. Különösen múlt roszullétekkel kapcsolatos fájdalmas fellépése esetén újult hatásos első segítséget. A Diana-sósborszesz közvetlenül hat a vér- és nyirok-keringésre, a vérbőség előidézése pedig nemcsak a fájdalmas csillapítására alkalmas, hanem komoly tényezőként szolgálja az egészség helyreállítását.

Próbapalack . . . 64 fillér
Kis palack . . . 1.10 pengő
Közép palack . . . 3.20 pengő
Nagy palack . . . 5.90 pengő
Mindenütt kapható!

Kai Seknek.

A felhivatalos Times megerősíti ezeket a híreket és hozzáteszi, hogy Anglia most már hajlandó elismerni a japánok hatalmas katonai túlsúlyát Észak-Kínában. Anglia a régi politikai hagyományoknak megfelelően elismeri a tényleges helyzetet és igyekszik normális kapcsolatokat teremteni Japánnal.

fröcs gyümölcsös höz Dreher kekszet

Gróf Teleki Pál miniszterelnök tart előadást a Felvidéki Tanfolyamon

A Debreczen már hírt adott arról, hogy gróf Teleki Pál Debreczenbe érkezik és a felvidéki tanfolyam keretében előadást fog tartani. Erőteljes nagy érdeklődés előzi meg gróf Teleki Pál miniszterelnök előadását, aki a Kárpát-aljáról való visszatérése alkalmával keresi fel Debreczent, hogy megtartsa előadását a felvidékiek tanfolyamán.

Horváth Ferenc vk. ezredes, a honvédelmi minisztérium kikép-

zési osztályának vezetője a magyar honvédelemről fog áttekinthető képet nyújtani a tanfolyam hallgatóinak. Balassa Brunó tanterületi kir. főigazgató hétfőn kezd meg előadássorozatát. Vitéz Saáry Lajos a magyar iparügy fejlődéséről tart előadást.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök — értesülésünk szerint — hétfőn, vagy kedden érkezik Debreczenbe s még ugyanaznap tartja előadását a magyar földről.

A hűvös légáramlat Győrbe érkezett

Este 10 órakor a hőmérséklet 19 fok.

Győr, júl. 22. A nyugatról jövő hűvös légáramlás erős szél kíséretében este 8 óra tájban elérte Győrt. Este 10 óráig nem esett, később a szél is mérséklődött, tíz órakor a hőmérséklet 19 C. fok.

Hazánkban ma még csak az északnyugati határszélek közelében érvényesült némileg az óceáni légáramlás hatása. Sopronban már nem érte el a hőmérséklet a 30 fokot, egyebütt azonban a hőség fokozódott, a fővárosban 37, Pécsen, Szegeden és Debreczenben 38, Békéscsabán és Berettyóújfalun 39 fokot mértek, míg a Kékestető ezer méter magas csúcsán is elérte a hőmérséklet a 30 fokot. Még nagyobb hőség uralkodott Dél-Olaszországban és a Balkánon, ahol a hőmérséklet helyenként a

40 fokot is meghaladta. Jólátás: Élénk nyugati, északnyugati szél, több helyen záporosó, zivatar, nyugaton a hőség megszűnik, keleten is mérséklődik.

Suttogó propaganda Jugoszláviában

Róma, július 22. A Popolo di Roma című olasz újság megállapítja, hogy Jugoszláviában igen erős földalatti propaganda folyik Jugoszlávia jelenlegi külpolitikájának ellen. A politikai propagandának a célja nyilvánvalóan az, hogy Jugoszláviát eltávolítsa a tengelyhatalmaktól. A suttogó propaganda ugyanis igyekszik kiaknázni Albániának Olaszország által történt megszállását és ebből tökélet kovácsol a jugoszláv-olasz barátság ellen, másrészt abban az irányban terjed, hogy a demokráciák legyőzhetetlenek és hogy háború esetén Olaszország és Németország végül alul marad. A Czvetkovics-kormány — írja az olasz lap — egyáltalán nem is törődik ezzel a pro-

Hajdú, Szabolcs, Bihar, Szatmár

kerékpárért

Földeshez jár

Debrecen, Püspöki palota

LEGUJABB

Ungvár, július 22. Kárpátalja kormányzói biztosa, báró Perényi Zsigmond a mai napon másfélórás kihallgatáson fogadta az Ungváron tartózkodó Hallóssy István miniszteri tanácsost, az Országos Idegenforgalmi Hivatal elnökét. A megbeszéléseken megvitatták a kárpátaljai idegenforgalom valamennyi kérdését és megállapították az idegenforgalom jövő fejlődésének irányát.

*

Berlin, július 22. Wohltat miniszteri igazgató pénteken visszatért Berlinbe londoni megbeszéléseiről. Tanácskozásai, amelyeket Londonban folytatott, jólétesült körök szerint kiterjedtek a cseh-halászáttal, valamint az evian-i értekezlettel összefüggő kérdésekre. A kivándorlás és menekültek kérdésében messzemenő megegyezést értek el.

Ujabb letartóztatások Danzigban

Danzig, július 22. A danzig rendőrség szombaton délelőtt határátlépés miatt letartóztatott hat 18—20 év közötti lengyel egyetemi hallgatót. A hat fiatalember nyári táborozáson vett részt és tévedésből lépte át a határt.

Párizs, július 22. Párizsban betiltották Deutsche Zeitung in Frankreich című lap uccai árusítását. A lap a párizsi németek újságja.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Filléresgyors Szegedre

2 napra július 29.-30-án a szabadtéri előadásra. A jegy ára belépőjeggyel együtt P 6-70. Jegyek kaphatók a Mentsőgyógyászatban.

V i g s z i n h á z

A szerelem, az izgalom, a vídamság, a téli sportok felejtethetetlen filmje:

Engadini kaland

(A HAVASOK HÖSE)

Fősz. Louis Trenker

Hétfőn délre kiköltöznek a Csapó-utcai üzletekből

Szombaton nem volt kilakoltatás, mert valamennyi üzletben, helyiségben megkezdtek a kiharcolkodást. — Nem az Alföldi Takarékpénztár házából történt a kilakoltatás, hanem a Klein és Hajdú-örökösök tulajdonát képezett és kisajátított épületekből. — A belügyminisztériumból telefonon érdeklőtek a városnál a kilakoltatás felől.

A Csapó uccai üzlethelyiségek birtokbavételével kapcsolatban a kilakoltatások folytatása szombaton délután három órára volt kitűzve. Délután három órakor valóban meg is jelent a helyszínen dr. Kun Sándor, Debrecen város ügyésze és dr. Szabó László aljegyző, akik meg kell állapítaniuk, hogy mindvégig tapintatosan és a szabályok szellemében bonyolították le a kínos ügyet. Kísérletükben volt a végrehajtón kívül ezúttal is több hajdú és rendőr.

Ezúttal azonban nem került sor kilakoltatási eljárásra, mert valamennyi üzletben elérhető állapotban volt a kiköltözés. Az üzlettulajdonosok többnyire hétfőig, de sokan csak szombat estig halasztást kértek s kötelezték magukat, hogy addig teljesen kiürítik a birtokba veendő helyiségeket. Erre nézve kötelező nyilatkozatot is írtak alá s így az ügy elintézését nyert.

Értesülésünk szerint hétfőn délig valóban minden üzletet kiürítettek.

A kilakoltatási ügygel kapcsolatban megállapítjuk, hogy az Alföldi Takarékpénztárnak semmi része nincs a kilakoltatásokban, azok nem az Alföldi Takarékpénztár épületében, hanem a kisajátításra kerülő Csapó ucca 1., 3. és 5. számú házaknál, a Klein és Hajdú örökösök tulajdonát képezett és kisajátított épületekből.

Az Alföldi Takarékpénztár saját épületéből már hónapokkal ezelőtt kiköltöztek a felmondás alapján önmaguktól úgy a lakók, mint az üzlettulajdonosok.

A belügyminisztériumból szombaton délelőtt telefonon érdeklődtek a városnál a kilakoltatás felől. A város ügyészi hivatala ismertette a belügyminisztériummal a városnak már lapunkban közölt álláspontját e kérdésben.

A pápa és Mussolini együtt fáradoznak a danzigi ellentétek elintézésén

A Szentzsák érdekes javaslata öt éves Treuga Deire

London, július 22. (MTI.) A Star szerint Mussolini és XII. Pius pápa tevékenyen fáradoznak a Danzig körüli ellentétek elintézésén. A Szentzsák azt javasolta mindkét országnak, hogy a szabadváros tartsa meg jelenlegi jogállását öt évig, amelynek leteltével véget érhet a jelenlegi feszültség. Mussolini a hét folyamán külön futár útján közölte Hitler kan-

cellárral felfogását a kérdés békés elintézésének lehetőségéről. A Duce el akarja kerülni a háborút. Hozzáteszi a lap, hogy több európai fővárosban fontos nemzetközi megbeszélések lehetőségét vizsgálják, amelyek kiterjednének Danzigra, a lengyel folyosóra, Dzsiibutira, Tuniszra és a szuczi esatorna jövőjére.

Francó tábornok szeptemberben Olaszországba látogat

Madrid, július 22. Franco tábornok hír szerint szeptember 6-ika körül megy Olaszországba. A látogatás egyes mozzanatait Ciano gróf és Franco tábornok részben már megállapították. Franco tábornok olaszországi útja előtt augusztus első felében Marokkóba megy.

A kassai Dómban helyszíni szemlén jelent meg Tost prelátus

A kassai székesegyház kinestárának kifosztása ügyében indult nyomozás még nem fejeződött be. A dómban szombaton helyszíni szemlét tartottak, melyen megjelent Tost prelátus is, aki érdekes adatokat adott át a nyomozóknak. Az a feltevés, hogy valaki, akinek a személye még nem ismerős,

nyitvahagyta a sekrestye ajtaját a tettes számára. Ebben az irányban három személyt vettek őrizetbe és kihallgatásra állítottak elő.

Tost prelátus a rendőrségen részletes vallomást tett a helyszíni szemle befejezése után.

Az olasz hadgyakorlatok augusztus elején kezdődnek

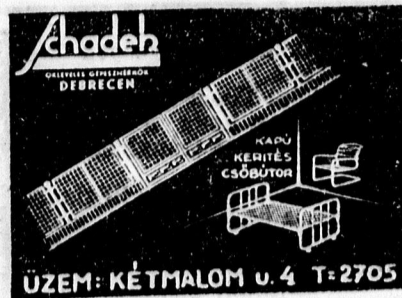
Augusztus 3-tól 18-ig tartanak Felső-Olaszországban a három hadtestből álló Pó-hadsereg idej nagygyakorlatai. Ezeknek mértékadó olasz körökben különös fontosságot tulajdonítanak, mert ezek a hadgyakorlatok szemléltetik majd az olasz szárazföldi felszerelés magas fokát, valamint a modern olasz hadtechnikát és taktikát.

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

Dr. Baál Svábhegyi Gyermekszanatórium

Budapest, I., Mátyás király út 23. (Béla király út 18.) Tel.: 165—111.

Legideálisabb nyaralás magaslati ózondús levegőn mindkét nembeli gyermekek részére 20 éves korig. — Összes nyári sportok, testnevelési főiskolai tanár vezetésével. Strand és egyéb szórakozási lehetőségek. Hízó- és fogyókúrák orvosi ellenőrzéssel. — Tökéletes vitamindús koszt, Minden diéta. Kívánatra prospektus.

Fizetésrendezések a Hévnél

A Debreceni Helyi Vasút és a Debreceni Nyírbátori Vasút legutóbb tartott igazgatósági ülésén több előleptetés történt, bevezették a családi pótlékot a tisztviselők gyermekei után fejenként nyolc pengővel, a segédtiszték hat, altiszték öt pengőt kapnak gyermekük után havonként. A havidíjas alkalmazottak fizetését július 1-től visszamenőleg emelték. Az egyenruházati cikkek viselési időtartamát zubbonytól és nadrágtól az eddigi három évről két évre mérsékeltek. A pályamestereknek külön

Zilahy Lajos, Aprily és Oláh Gábor a felvidékiek irodalmi-estjén

Nagy érdeklődés mellett, országos-névvű írók szereplésével folyt le szombaton este a központi egyetem aulájában a Felvidéki Tanfolyammal kapcsolatban rendezett irodalmi est.

A természet zsúfolásig megtöltött közönség előtt Aprily Lajos a kiváló költő olvasta fel „A láthatatlan frás” című verseskötetének legszebb darabjait. Az új magyar líra gyöngyszemeit jelentő költeményeket áhítatos figyelemmel hallgatta a közönség.

Ugyancsak hatalmas sikere volt Debrecen nagy költője, Oláh Gábor pazar szépségű verseinek, mellyel valóságos frenetizálta a közönséget.

Szebbnél-szebb verseket olvasott fel a magyar költészet egyik legeredetibb egyénisége Juhász Géza a hallgatóság lelkes tetszése mellett.

Nyaralás előtt

bőröndöt, útitáskát, retikült bizalommal

Tóthfalussy bőrdíszes szaküzletéből Plac-u. 40.

pótlékot folyósítanak. A kalauzok túlóradíját 36 fillerről visszameneték a fizetésesökkentés előtti 40 fillérré. Ez 9073 pengő költségtöbbletet jelent a HEV-nél. A HEV-nél mintegy 60 embert érint a fizetés emelése, míg a Nyírbátori Vasútnál 15-öt, ami 6000 pengő évi kiadás többletét rug.

Nagy sikere volt Hankiss professzor nyitó és záró szavainak.

„Anglia csak a szovjetre akar nyomást gyakorolni“

Róma, július 22. A Stefani Iroda londoni jelentése szerint az angol lapok feltűnést keltő híradása az angol kormányának a világbekegyeztetésére irányuló állítólagos tervéről nem egyéb taktikai

húzásnál. Anglia igyekszik a Németországgal való megegyezés lehetőségének a megcsilllogtatásával nyomást gyakorolni Szovjet-Oroszországra a szovjet-angol egyezmény megkötése érdekében.

A földművelésügyi miniszter Kárpátalja kormánybiztosánál

Ungvár, július 22. Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter szombaton félnyolc órakor Ungvárra érkezett gépkocsin. Rövid időre felkereste báró Perényi Zsigmond kormányzói biztost, majd folytatta útját Tiszaladány felé.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand Használja ki!

Mielőtt:

gyomorsúlyvesztés, háskötöt, sérvkötöt, köldökkötöt, gumiharisnyát akar venni, forduljon bizalommal

VITARIUS és SZÉNÁSY fűzőkészítő, kötszermesterekhez Kossuth u. 2. sz. Telefon: 17-26.

Eladó 2 és 3 szobás lakások

köztisztviselőknek

a Sestakertben, akik csekély tökével rendelkeznek, forduljanak a Sebestyén Lajos okl. építész céghez. Fürdő ucca 2.

A házak eladási feltételei olyan kedvezőek, hogy a szerződéskötés alkalmával fizetendő vételár-részlet kamata és a hátralékos vételár törlesztése együttesen kevesebb a lakások mostani bérénel.

A házak állami és községi pótdadamentességgel bírnak

Ugyanazon vezetés alatt: Nagyerdei Vigadó, Strand-vendéglő és Leveles Csárda.

A „Debreczen” művész-ankétja

„Nagy kár, hogy most torpan meg a magyar filmgyártás, amikor komolyabb értékeket teremtett”

Páger Antal debreceni úttjáról, első szabadtéri játékaról és a magyar filmgyártásról

A júliusi nap olvadt aranyával önlőzte a debreceni utcákat. Izott az aszfalt, a levegőben a kerítések olvadt festékszága terjengett... Szombaton délelőtt 11 óra volt és a Magyar Komédia Kamaraszínház Bors István-együttese a színházi kiskapunál vitéz Bánky igazgatóval, Gálffy Marikával és Thuróczyval élen, várta a próba kezdetét... Nem hiányzott már senki, egyedül Bors István, akít ezúttal a legnépszerűbb magyar színész, Páger Antal személyesít meg a Csokonai színház deszkáin...

— Még utójára nem érkezik meg — aggodalmaskodott Gálffy Marika.

— Nem kell félni, én tudom, hogy Anti mindig pontos fiú volt — nyugtatta meg vitéz Bánky igazgató a társaságot s a következő percben már meg is jelent könnyű nyári ruhájában Páger Antal, a magyar filmjatszás legnagyobb sztárja, akitől azonban minden sztáros pózolás mégis a legtávolabb áll. Csendes, kedves, végtelenül rokonszenves uriember „civilben” Páger Antal. Pár perce futott be autóján feleségével, Komár Juliával, a sofőrrel és öltöztetővel s éppen, hogy lemosta az út porát, már lépett is a szin-

padra, hogy megkezdje a próbát...

A Debrecen munkatársának mosolyogva beszélt el debreceni vendéjátéka első szabadtéri szereplése történetét, mely, mint megírtuk, Hajdúszoboszlón volt.

A Hajdúszoboszlói szabadtéri játéka terelődik a szó.

— Az első szabadtéri szereplésem volt... és örökké emlékezetes marad, mert két este játszottunk le egy előadást... Az történt, hogy hozzáfogunk a játékhoz, sötét fellegek jönnek az égre. Az első felvonás második képében már meglehetősen szaporán esett... Mi nem áztunk, a színpad fedett volt, de a közönség igen. Ajánlottam, hogy szakítsuk félbe, majd másnap előadjuk a darabot... A direktorné szerep szerint mondta a színen: — Edesanyám... edesanyám...

Közben pedig engem is biztatott: — Maradjon nyugodtan, eláll az eső...

Megint újabb szerepmondat, aztán újabb biztatás:

— Eláll ez nemsokára, nem hagyjuk abba.

Nem lett igazza... az eső erő-

sebbnek bizonyult a művészetnél.

A nézők egyrésze a színpadi függönyhöz sompolygott és abba rejtőzve védte magát a paskoló eseppek ellen... Másnap aztán rendszeren le tudtuk játszani a darabot... Rengeteg közönség volt és nagyon szépen kijött a darab, mondhatom, ugyanúgy hatott, mint Pesten.

A filmgyártás valóságára tereljük a szót.

— Nagy kár bizony, hogy most torpan meg a magyar filmgyártás, amikor egyre értékesebb dolgokat teremtett... Ez azonban csak időleges megállás, rövidesen meg fog szünni s éppen olyan tempóban megy a gyártás, mint eddig. A Hunnia deficiálja a főoka ennek a stagnálásnak... Én különben ezen a téren nem adom fel elveimet és csak egészen kitünő darabokat, igazi művészi feladatot vállalkok el.

— Terve?

— Nem tervezek... a tervek ügyis felborulnak... Cegléden, Győrött és Pestszentlőrincen játszottam a mostani turném során a »Bors István-ban és a »Földindulás-ban... Aztán filmezni fogok, a »Miniszter barátja« című filmben játszom egy tragikomikus szerepet...

— A nemzetiszínházi szerepléssel kapcsolatban valamit?

— Vendég vagyok csak a Nemzeti Színháznál... én soha nem szerződöm le...

Zilahy Lajos: Az irodalomnak is fegyverbe kell szállnia

Zilahy Lajos, a legbátrabb hangú és legszebben muzsikáló szavú magyar író, akinek szindarabjai és regényei szinte magukbaölelik az egész vergődő, problémák tüzeiben égő emberiséget. el-

Páger Antal v. Bánky Róberttél beszélget.

— A Belvárosi Színház a »Földindulás«-sal kezd s két hélig még végigjátszom Kántor József szerepét...

Azután kezdetét vette a próba... Páger Antal a Csokonai Színház Színpadára lépett és a legnagyobb, legemberibb magyar színész művészete ezerszínben ragyogott fel minden jelenetben... Mély, szinte chaplini humora, ízes népiessége, mindent tökéletesen kifejező játék-készsége esodálatba ejtette a partnereket is. Élet, levegő támadt körülötte a színpadon... Közben gyöngéden, kedvesen tanácsokat adott, rendezett, játszott, minden szaván, mozdulatán átsütött egy nagy művész közelsége. A debreceni közönségnek felejthetetlen élményben lesz része a Bors István előadásain.

sősorban pedig a mi fájdalmat és szépet keverő magyar világunkat, érdekes nyilatkozatot adott a »Debreczen« munkatársának a magyar kultúra és művészet feladatairól:

— Néha az az érzésem — mondotta Zilahy Lajos —, mintha a magyar közszellem ezekben a politikailag túlfutott időkben elveszítette volna annak a szónak legbensőbb értelmét, amelyet néhány évvel ezelőtt még kultúrfőlénynek hívtunk s amelynek egyik erős fellegvára a debreceni egyetem. Ösztönszerűleg éreznünk kell, hogy a magyar életben feltétlenül szükség van egy olyan céltudatos szellemiségre, amely a politikai mozgalmak felé emelkedik, anélkül, hogy azokat lebecsülne. A kultúrfőlény sohasem volt üres szó számunkra a mi dunavölgyi helyzetünkben, most azonban sokkal több lett ennél és mélyebb értelmet kapott. Nem akarom elismételni azt, amit már máshol is elmondottam a magyar nyelv védelméről, hiszen ezt Debreczenben nélkülem is mindenki

Páger Antal Gálffy Marikával és Szigethy Edittal a Csokonai színház árnyékában a kispadon.

FORD

legújabb kiskocsik kizárólag

Mayer mérnöknel

Kossuth ucca 23.

tudta. A magyar írókra igen nagy feladatok várnak ezen a téren. Öt évvel ezelőtt egy magyar írói gárda kiadta önmagának a jelszót, hogy

a nemzet súlyos pillanataiban az irodalomnak is fegyverbe kell szállnia.

Felesleges utalnóm arra, hogy ez az írógárda azóta is milyen erővel és hatással folytatja a maga harcát azokért az eszményekért, amelyekkel a magyar írók — ezt az elmúlt évek története mutatja — mindig megelőzték a politikát.

A magyar filmgyártás válságáról kérdezzük Zilahy Lajost.

— Erre vonatkozólag többször kifejtettem a véleményemet s most is csak azt szögezhetem le, hogy a magyar filmek, még ha gyenge, giccses is, bizonyos területeken, mint például Amerikában, a magyar nyelv fenntartása érdekében nagy jelentősége van.

— Ha újra megindul a filmgyártás, megvalósítja azt a tervét,

Aprily Lajos a líra válságáról

Aprily Lajos, a zengő, halk strófák, a lélekbe kitérülhetetlenül beleegő képek költője, aki ebben a négy sorban *Miért keresztre rendeltetve állunk?* Minket a hűség Krisztus-szege tart — Egő reménység árva hunyáidból — Jövőt nevelni, embert és magyart: felejtethetetlenül írta meg az erdélyi kisebbségben élő, sorsvállaló magyar lelket, a líra válságáról nyilatkozott:

— A líra — mondotta kérdésszerűen — szerintem nem lehet válságban, mert a líra együtt él az emberiséggel s független attól, hogy figyelmek-e rá, vagy sem. Hogy keresebben olvasnak ma verset, mint valamikor? Lehet, de ez még nem válság.

Felvetjük az érdekes kérdést Aprily Lajosnak, hogy miben látja annak a jelenségnek magyarországi, hogy Magyarországon az írók

hogy még erősebben bekapcsolódik a filmgyártásba?

— Erről már szó sincs...

— Mi okozta, hogy a múlt szomban nem került színre új Zilahy darab? Elkedvetlenítő jelenségek?

— Regényen dolgoztam...

— Kaposlafai Debrecenre?

— Ósapám közül többen a Kollegium pádját nyűtték... Református papok lettek, frásaim közül Debrecen a Családi levelesláda címen vetődik fel.

— Most min dolgozik?

— Egy darabot írok, amelyek az ősszel kerül színre s amelynek a mai magyar élet felé is van vonatkozása.

Zilahy Lajos a nyáron bejárta Berlint, Rómát, Londont, Páris. Tapasztalatairól kérdezzük.

— Úgy érzem, azok a tüzes, gyulladássos sebek, melyek fellángoltak Európa testén, kezdnek lelohadni.

jelentékeny része tanár is. Például a debreceni irodalmi ünnepély öt szereplője, Zilahy Lajos, Aprily Lajos, Oláh Gábor, Gulyás Pál és Juhász Géza közül négy tanár-ember.

— Valóban így van — mondja — *Úgy látszik, van valami közös gyökere az irodalomnak és tanításnak. Hissen voltaképpen maga az író is tanít és ez a tanítás a legszébb hívatása az irodalomnak.*

A ma embere körül lélekvidérgestően lütyörész a végzet szele. Európa testén új és új problémák kiütései támadnak. Fegyverkezési lármától hangos a világ... Debrecenben pedig, a Nagyerdő lombos fáinak árnyékában, a legtisztább magyar szellemiség városában a szellem három embere: az író, a színész és a költő beszélt a művészet nagy kérdéseiről. (kiss.)

a vidéki színházszínpadon keresztül is élni, halmi a színpadért, szerepeikért és általában a színházszínpadért.

Az előadás kezdetén a felgördült függöny előtt ott állott vitéz Bányk Róbert igazgatóval a teljes társulat, egy hatalmas asztal körül, melyen a szeretet és ünneplés virágai, csokrai ajándékokai bizonykodtak az ünnepelt népszerűségéről. Elsőnek Oláh Gábor a kitünő költő mondott ünnepi beszédet. Az ő darabjában először lépett színpadra Zilahy Pál s eljegyezte magát örökre a magyar színházszínpadra.

Oláh Gábor költőien szép beszéde végén percekig ünnepelték a jubiléus művészt, majd az Országos Színész Egyesület nevében Hídvégi Ernő mondott könnyekig megható, nemesveretű beszédet. Zilahy Pálnak azt kívánta, hogy még sokáig szolgálja a magyar ügyet, magyar művészetet, s magyar nemzeti érzést.

Mihály László a Bányk-együttes nevében mondott meghatóan kedves, meleghangú baráti üdvözlést, hogy nemesak ő, de az ünnepelt is köszönyt, amikor pedig a beszéd végén megölelte, megcsókolta Zilahy Pált, hőszen tapsolt a telt ház.

Vitéz Bányk Róbert igazgató közvetlen, keresetlen, baráti szóval emlékezett meg az elrepült huszonöt esztendőről, amikor még Zilahy Pál a színház akadémiája legmagasabb és legelőadásabb, de már akkor is remek

humoráról ismert fiatalja volt, míg most az ő társulatának értékes tagja, a magyar színház egyik büszkesége és ő boldogan vallja, hogy neki barátja.

Az ünnepi beszédek végén Zilahy Pál mondott köszönetet a szónokoknak és az egész városnak.

Ennyi tapsot, ennyi ünneplést régen látott a vén Csokonai Színház, amely ünneplés és taps ismétlődött, valahányszor a jubileumi előadás keretében előadott „Elmúlt harangok” c. darabban Zilahy Pál jelenete fordult: aki a pápa remekül alakított figuráját játszotta, de vele együtt pompázott az együttes minden tagja. Így a legelső között a jubileumra lejtő Gabányi László, a Nemzeti Színház tagja, vitéz Bányk Róbert, a főszerepet játszó Thuróczy Gyula, Sorr Jenő, Bárdos J. Szántó Ernő, Selley Lajos, Bányk E., Bakos Gyula, Botond Márta, Buday

A magyar irodalom Európában

Elénk érdeklődéssel hallgatta végig a felvidékiek lelkes tábora Hankiss János professzornak, a magyar szellem és műveltség külföldön való fáradszóró ismertetőjének előadását.

Nem közömbös egy magyarra nézve sem, hogy hogyan vélekedik szellemi megnyilvánulásainkról a művelt Nyugat és általában Európa. Van-e közös szellemi érintkezéspontunk Európa többi államaival, bennünket is tükröznék-e a többi országok szellemi megnyilvánulásai, avagy csak mi tükrözzük-e azokat? Ezekre a szellemtörténeti és szellemfejlesztési kérdésekre igyekszik megfelelni a kiváló előadó.

Első előadásában kifejtette Hankiss professzor, hogy a magyarságot az univerzalizitás, illetve európaiságra való törekvés jellemezte minden időben és emellett az európaisodás mellett mindvégig megőrizte magyar karakterét.

A magyar költészet ősiségének kutatásával foglalkozik a továbbiakban. A magyar költészet nemcsak régi, de önálló és önállóan ható is. Az előadó szerint igenis volt a pogány korban is irodalmi megnyilvánulásai a kereszténység felvétele következtében elfojtott sóhaj nagy vallomásokra vezette későbbi íróinkat, különösen Arany Jánost. És hogy a pogánykori emlékek nem tüntek el teljesen még az egyházi költészetből sem, annak legkiáltóbb bizonyítéka például a pogány Arató Szűzből lett keresztény Sárkány Boldogasszony. A magyar irodalom később is feldolgozta a hún mondákat, míg a többi népek pogánykori emlékei, például Jordanes: Krónikája mindmáig a feledés homályába merültek.

A középkori magyar szellem leghibebb tükrözője a szentek. A külföld is számos nem létező szenttel is megajándékoz bennünket és szentjeink közül különösen Szent Erzsébettel a XII. század francia irodalmában igen sokszor összehasonlítják, akiről a mi Eötvösünk francia barátja, Montalambert is könyvet írt.

A vallási probléma hozza közel

Tusi, Gáspár Amália, Gálffy Marika, Tábori Erzsébet és Szigethy Edit. Valahányan tudásuk és művészetük javával szolgálták a jubileumi előadás teljes és nagy sikerét. (Sz. r. i.)

Színházi iroda hírei:

Vasárnap délután és este Páger Antal, a Nemzeti Színház kiváló művészeinek felléptével, Hunyadi Sándor nagysikerű színháza: „Bors István” kerül színre paradés előadásban. Mindkét előadásra a helyi árk mérsékelten felemeltek és a bérletszelvények nem érvényesek.

Hétfőn este ketten egy jeggyel Herceg Ferenc ragyogó vígjátéka a „Gyurkovics lányok” kerül színre általános közkíváncsi.

Kedden este ketten egy jeggyel a „Mélytűz asszony” van műsoron.

egymáshoz a szlovák és latin költészetet is. A vallási probléma, a felelősség tudata öltik fel a reformáció és ellenreformáció korában. A magyar renaissance korábbi mint a francia. A magyar irodalom tematika tekintetében mindig renaissance-okat ért meg.

Ami a külföldet a magyar irodalomból mindig érdekelte, az a jellegzetesen magyar elem volt. Hankiss professzor Kőlesey: „Himnusz”-ának taglalásával fejezte be előadását. Kőlesey Ferenc a nemzet sorsának jobbrafordulását könyörög az Egek Urához. S az előadó professzor biztatóan reményt keltően: „Nörösmartyval zárta be előadását, miszerint: Ha van Isten a mennyországban. Ugy nem imádkoznak hiába.

Dr. László Erzsébet

A film világból

A vidéki mozgószínházak lassan kezdenek ráeszmélni a helyzet komoly voltára. Mivel a magyar filmek elmaradása az ő üzletmenetüket érinti legjobban, több vidéki mozi ajánlatot tett budapesti cégeknek arra, hogy anyagi részvétel nélkül a filmgyártásban. Eddig előfordult, hogy egy-egy vidéki mozgószínház kölcsönt nyújtott, azonban nem szerepeltek vállalkozókként. Mindenesetre ezek a kölcsönök rendkívül jól jövedelmező üzletnek bizonyultak. A pécsi Apolló Mozgó r. t. például évek óta oly módon biztosítja három mozgószínház részére meglegelően kedvező kölcsönöket és feltételek mellett a magyar filmeket, hogy pénzkölcsönzőként több száz ezer pengőt forgat a magyar filmgyártásban. Több ízben felmértük már az a kérdés, hogyha egy mozgószínház, amely nem a saját kölcsönjét nyújtja előlegképpen, — hisz ez az üzletkörübe vágná, — hanem bankszerű tevékenységet fejt ki bankári engedély nélkül, nem ütközik-e a törvényekbe annál is inkább, mert a kamatszolgáltatás a filmkölcsönző-engedményekben mutatkozik és ez által nem esik kamatilleték alá. Hír szerint e kérdéssel az illetékes pénzügyi körök is rövidesen foglalkoznak majd az ügygel.

A NAGYERDEI strand hideg és meleg medencéi egészségét.

Telt ház ünnepelte Zilahy Pált 25 éves színészi jubileumán

A tegnap esti forrósikerű, meleg-ünneplésű előadás sokáig emlékezetes marad. Nemesak a kitünő művészek, a neves alakító tebenségnek Zilahy Pálnak, de a magyar színházszínpad is. Zilahy Pál olyan családból származott, ahol a szó legnemesebb értelmében élt a magyar színházszínpadnak. Nagynevű édesanyja, a legnagyobb magyar színészek egyike volt édesapja, szinte természetes, hogy a gyerekek, színészszer igit, végig, csak az elődök útját járhatja.

Talán ezért volt olyan szíves, meleg, közvetlen és lélekkel fakadt a tegnap esti ünnepség, amikor megtelt a színház a forró kánikulai idő dacára is. Meghatóan szép, könnyesen kedves volt. Zilahy Pál 25 esztendeje kivirágzott előttünk és az ünnepi perc bizonyosságot tett arról, hogy ma is lehet babérokat aratni, ma is kell a magyar szóért olyan nemesen harcolni, mint a nagy Zilahy Gyula méltó fia, Zilahy Pál, aki bizonyította, hogy érdemes

Ez már teljesítmény!

Női fürdő trikó modern fazon gyönyörű színekben 3-2-38	Kötött férfi ing 3 sz. 2-90 1-70	Strand karton pazar minták 1-10 0-98	Női sport sokni pazar minták 0-68 0-30
Férfi fürdő nadrág 3-60 1-98	Selyem férfi ing műselyem fonalból 4-80 3-30	Goldberger kloque 1-28	Short harisnya egész linomszálú 1-58 1-28
Gyermek napozó 1-20 0-70	Puplin férfi ing eg'sz linom minőség legjobb szabás 6-20 6-20	Pique ruhaanyag beszövétt finom csikozással 1-98 1-68	Férfi sokni divatkockás 0-70 0-55 0-38
Strand kendő 0-68 0.58 0.48		CSILLAG TESTVÉREK Piac- és Simonffy-utca sarok	
Frottir fürdő köppenyn egész hosszú complett 12-90			

Hatalmas asztagtűz pusztított a bellegelői Rauchbauer-tanyán

Egy munkásnő égési sebeket szenvedett. — A tűz martaléka lett az évi búzatermés fele és a cséplőgép. — A kár, mintegy 5000 pengő. — A cigányasszony égő cigarettája okozta a tüzet. (Kép a 14. oldalon.)

Veszedelemes tűz pusztított szombat délután a Bellegelő 202. szám alatti tanyán, mely Rauchbauer Ödön Péterfia uca 29. szám alatti földbirtokos tulajdona. Cséplés közben a búzaasztag meggyulladt és a tanya évi termésének fele több ezer pengő értékben elpusztult. A cséplőgépszekrény is a tűz martalékaul esett, egy munkásnő égési sebeket szenvedett. A délutáni órákban a Diószegi útról hívták fel a tűzoltókat a telefonvezeték javító munkások azzal, hogy nagy tanyatűz van a

Rauchbauer-tanyán. Ezután egymásután jöttek a telefonjelentések. A tűzoltók azonnal kivonultak vitéz Csaba László ügyeletes tiszt vezetésével motorfecskendővel és két tűziautóval, később megjelent *Rehák Tamás* parancsnok, majd vitéz dr. *Roncsik Jenő* főparancsnok is a helyszínen. Amikor a tűzoltók kiértek, azonnal látták, hogy nem tanyatűzről van szó, hanem *a termény ég, amit vízhiány miatt — kút nem lévén — megmenteni már nem lehetett és ezért a lokalizálásra fektették a*

súlyt. A hatalmas területen égő hat méter magas boglyák füstje egész a dohánygyárig látható volt. A környékről az emberek futva mentek a tűzhöz, ahol izgalmas jelenetek játszódtak le.

mert megmondtam, hogy előbb a szalmát tegyék rendbe és csak azután kezdjenek csépelni. Nagy István Monostorpályi uca 58. szám alatti cséplőgéptulajdonos, akinek a gépe a tűz martalékaul esett.

Meteor Csillár vezet

Piac u. 9.

A szemtanúk elbeszélése szerint a déli ebédszünet után folytatták a cséplést, amikor a gépből hirtelen láng csapott ki. Fenn a cséplőgép Rácz János nyíradományi cigány napszámos dolgozott a feleségével, Rácz elkiáltotta magát: — *Vizet! Tűz!*

Azután leugrott és egy létrát támasztott a géphez, hogy a felesége lejöhessen. Közben történt, hogy az asszony belekapaszkodott a búzába, mely már égett és a lángok az asszony balkeletét könyökig megégették. Irtozatos járdalmában a ruháit kezdte leszaggatni magáról. Amikor a tűzoltók kiértek, a tisztai autón szállították ki a klinikára, majd kiment ismét a tűzhöz.

A tanyabeliek körülszántották lovaskével az égő területet, hogy a tűz a kiszáradt földön tovább ne terjedjen, azután a közelben lévő épületrészeket kezdték loesolni és az ingóságok kihordását megkezdték az épületekből, mert a tűz a szél irányában belekapott a dinyaesházba is. A tűzoltók először a cséplőgép kazánját biztosították robbanás ellen, elhúzták a tűz közeléből a többi géprészeket és ezeket megmentették az elpusztulástól.

Azután a köztisztasági hivatal loesoló autóján és két vizlajton szállították a vizet a vágóhidról a helyszínre és azzal oltották az égő búzakereszteket. Csendőrök jelentek meg a helyszínen, akik a tömeget kiszorították a tanya területéről. Autóval ment ki Rauchbauer Ödön a feleségével a tűzhöz. — *Ez Isten uja!* — kiáltotta.

csendesen hallgat. Beülték, hogy szombat délután lévén, a munkások már nem akartak dolgozni sem. A megégett cigányasszony bevallja, hogy dohányzott munkaközben és egyesek úgy látták, hogy ott csapott fel az első láng, ahol az asszony állt és nem a gép hátsó részében. A cséplőgép tűzrendszeti szempontból nem volt bejelentve.

Közben a termény fekete homommá égett és az oltsai munkások az esti órákban is tartották. A puha talajban a loesoló autó vízszállítás közben elsüllyedt, csőrülével húzták ki, az esti órákban felváltották a tűzorséget. Este hét órákor még égett a kazar.

Az eddigi megállapítások szerint a tüzet a dob tetején dolgozó cigányasszony cigarettájából kikapartató szikra okozta. A kárt is megállapították. Elégett a cséplőgépszekrény ezer pengő, a búzaasztag, melyben körülbelül 80 mázsa szem volt, 1500 pengő, továbbá az egész évi szalmatermés, törek és pelyva anyaga 2000 pengő, a dinyaesház 100 pengő értékben.

Az üszkös parazsak eloltása az éjszakai órákban is tartott. A vízhiány ennélfelül is nagy szerepet játszott, ezért a külsőségen mindinkább elszaporodó tüzesetek és vízhiány miatt szükség van autó által vontatott viztartályok beszerzésére.

— Elzászban két letartóztatás történt kémkedés miatt. A francia rendőrség a Maginot-vonalak mentén nagy tisztogató munkát kezdett.

LEANDER AUTÓK

KÖZTISZTASÁGI KÉPVISELETE:
COMBOSI-ZOLTÁN

DEBRECEN
PIAC U 81. TELEFON: 12-90

Terményeit tűzkár ellen átalánybiztosítás keretében biztosítsa

Képességvizsgáló Intézetet Debrecennek

Az életpályákra menő fiataloknak útbaigazítással kell szolgálni a pályaválasztás fontos lépése előtt.

Debrecen az utóbbi időben több je-
lentékeny szociális intézménnyel
gazdagodott. Ezek sorában a legje-
lentékenyebbek sorában tartoznak
a Tüdőbeteggondozó Intézet felál-
lításával kapcsolatban megnyitott
Iskolai Egészségvédő Intézet és a
Házassági Tanácsadó Intézet. Az
előbbi az iskolaköteles kortól, te-
hát már hatodik életévétől állandó,
rendszeres vizsgálattal tart szá-
mon minden debreceni gyermeket
egészségügyi szempontból, nyil-
vántartásba vesz minden egyes
személyt, betegségükre felhívja a
szülők figyelmét, sőt egyes beteg-
ség iránti hajlamukat, fogékony-
ságukat igyekszik preventív intéz-
kedésekkel semlegesíteni.

Nem kevésbé jelentékeny intéz-
mény az ugyancsak a régi Bába-
képezde épületében, a Szociális
Ugyosztály jelenlegi helye mellett
elhelyezett Házassági Tanácsadó
Intézmény. Ez a tanácsadó szert
fontos szerepet van hivatva betöl-
teni. Rendkívül fontos, hogy min-
den fiatal pár, házasság kötés előtt
kikérje az orvosi véleményt, tisz-
tába jöjjön egymással és saját me-
gával. Az egészséges jövő nemze-
dek érdekében, de a harmónikus
nyugodt házasság biztosítása
miatt is, okvetlenül szükséges,
hogy a házasulandók minden ál-
szemlémet, prudériát félretéve, ki-
kérjék a véleményt a házasságköt-
és rendkívül fontos alkalma előtt.

Ugyanakkor azonban, amikor
öszinte örömmel regisztráljuk e
fontos intézmények létesítésének
megtörténtét Debrecenben, rá kell
mutatnunk egy nagy hiányossá-
gra: a Képességvizsgáló Intézet hi-
ányára városunkban.

Napjainkban a különböző pá-
lyákon való elhelyezkedést nem-
csak az egyes szakmák zsúfolt,
vagy kevésbé túlszúfolt volta szab-
ja meg, hanem a fizikai és szellemi
rátermettség is egyre jelentősebb-
ben kell, hogy számításhoz jöjjön
az elhelyezkedés szempontjából. A
predestináció kérdése, mitagadás,
nálunk a múltban meglehetősen
hátterében szorult pályaválasztá-
soknál, holott ennek volna szabad
az egyedüli irányadó szempontnak
lennie. Nálunk sokszor a fiaknak
az apa pályájára lépése és ezer
más szempont érvényesült az iga-
zi képesség rovására a múltban s
bizony megtörtént az, hogy aki el-
sőrendű könyvelőtehetség volt, az
lakatos műhelyben kényszerült le-
robotolni életét, viszont egy első-
rendű lakatostehetség, aki azonban
kimondott pedagógusi antitalen-
tum életfogytiglan a tanítói kated-
ra mellé volt kényszerülve, csak
azért, mert könnyelműen, véletlen-
re, sokszor egy pillanat szeszélyére
bizva döntöttek annakidején egész
életsorsa felett. Ezért van az,
hogy a háborúutáni társadalom
mintha egy földrelgés dobta volna
szót az existenciáikat, szinte min-
denki a más helyére került.

Nálunk az utóbbi időben Buda-
pesten, az Országos Társadalom-
biztosító Intézet keretében kezdte
meg működését egy képességviz-
sgáló állomás, magáévá téve azt a
elfogást, hogy az egyes pályákra
való felvételeket rövidebb, vagy
hosszabb ideig tartó képességviz-
gálatnak kell megelőznie, amely-
nek kimenetelétől függ azután,
hogy a jelentkező megfelel-e alkalm-
zasra azon a pályán, vagy nem?

A fővárosi Tisza Kálmán téren
lévő intézmény egyúttal orvosi ta-

nácsadó is, aminek szintén nagy
jelentősége van, mert a képesség-
vizsgálat mellett azt is megállá-
pítja, hogy egészségi szempontból
bírná-e a jelentkező annak a pályá-
nak nehézségeit. Különös, érdekes

A világ legérdekesebb postahivatala a hortobágyi csárdában van

A 150 éves postahivatalból minden postáskisasszony férjhez megy — A pusztai posta nemzetközi telefonforgalma

A hortobágyi öreg csárdában van az ország legérdekesebb postahivatala. Nemesak azért érdekes, mert 150 éve egy helyen van a postahivatal, hanem azért is nevezetes, mert a postamester egyúttal a csárda országos hírvő bér-
lője Németh Nándor, aki valósággal megváltoztatta az élet sorját, amióta átvette a csárda vezetését.

Előkelő találkozóhelye lett az idege-
neknek. Politikusok gyűlnek össze
vadászatra a pusztán és utána barátság-
os beszélgetésre, jókedvű, igaz, ma-
gyaros mulatásra az évszázados csárda
boltíve alatt. A csárda előtt külföldi
autók táboroznak és nemesak a szom-
szód államok neves polgárai jönnek
igen szép számmal a pusztára, hanem
messze országokból kap vendégeket a
csárda. Természetes, hogy az idegen
vendégek megfordulnak a pusztai pos-
tahivatalban is, hogy levelezőlapokat
vásároljanak, vagy telefonáljanak. A
forgalom nagy a postahivatalban, mert
tömegével veszik a remek pusztai ké-
peket mutató lapokat, hogy üdvözlő
sorokat írjanak a pusztáról a világ
minden tája felé.

Ezek a levelezőlapok a valóságot ad-
ják, eredeti hortobágyi felvételek, más
lapot nem is lehet kapni. A telefont is
alaposan igénybe veszik. Volt nem ré-
gen egy angol nászutaspár. Olasz-
ország felé utaztak és „betértek” a
Hortobágyi Csárdába is néhány napra,
mert az egyik kiváló angol képes lap-
ban jó felvételeket láttak a híres pusztá-
ról. Kíváncsiak voltak, hogy tényleg
olyan szép-e a Hortobágy, mint a ké-
pes lapon látták. Azt mondták, mikor
elbucsztak a csárdától, hogy sokkal
szébb a valóság, mint a fénykép. Ők
boldogok is voltak, nászutasok. A
puszta szépségeit is fokozva látták. Ez
a fiatal pár a megérkezésük után azon-

ként vette a postahivatal tele-
fonját és jelentették Londonban
lakó szüleiknek, hogy megérkez-
tek a Hortobágyra és nincs semmi
haj. Természetes, hogy a szülők
kérdősködtek a fiatalok vála-
szolgáltak még és bizony eltelefo-
náltak annyit, hogy két-három esz-
kös egész évi bére ráment volna.

Megtörtént, hogy egy-egy sikeres vadá-
szat után telefonon üzenet ment Fran-
ciaországba, Németországba, hogy tud-
tul adja a vadász szerencsésjét. Általá-
ban a vadászidényben van nagyobb
forgalma a pusztai postahivatalnak.

Érdeklődnek Londontól Indiáig,
hogy mikor húznak a vadlibák,
mikor a legjobb a pusztára ér-
kezni.

Egy francia főúr az elmúlt évben tele-
fonon beszélt meg a csárdában tar-
tózkdó Németh Nándorral a vadászati
ügyeit és kiadta a rendelkezést, hogy
ugyanaz a legördörás várja a csárdá-
ban és ugyanaz a fegyverhordó, aki

szerkezetek, gépek, vetítévászon,
kísérleti laboratóriumokkal fel-
szerelt intézmény ez, ahol emberi
lelkekkel kísérleteznek szakembe-
rek s részben pszichikai, részben
technikai úton tapogatták ki, hogy
ki milyen pályára bizonyul legal-
kalmasabbnak. Eddig mintegy tí-
zezer ember kapott tanácsot.

Debrecenben is rendkívül fontos
lenne egy ilyen intézmény felállí-
tása napjainkban, amikor nem
közömbös, hogy a magyar élet
minden posztjára a legalkalma-
sabb ember kerüljön.

azelőtt. Megállapították pontosan a
vadászati idejét. A francia főúr pontos-
an érkezett meg a Hortobágyra. Ér-
kezése után egy órával már ment vad-
libázn.

A hortobágyi postahivatalban ál-
landó szolgálat van, nem úgy, mint na-
gyobb községekben, ahol éjszaka nincs
telefonszolgálat és a posta zárva.

A hortobágyi csárda postája éjjel-
nappal nyitva van és tekintettel a
nagy forgalomra, két postáskis-
asszony látja el a szolgálatot.

Németh Nándor ugyanis azt mondja,
hogy azért tart két kisasszonyt, mert
a hortobágyi postáskisasszonyokat ha-
marosan feleségül veszik és nem akar-
ja, hogy zavar legyen a hivatali szol-
gálatban a gyors házasságok miatt.

Németh Nándor tréfált, de tagadni
nem lehet, hogy a hortobágyi pos-
tahivatalból

már két kisasszonyt vezettek az
oltárhoz. A jelenlegi alkalmazás-
ban lévő két pusztai postáskis-
asszony is menyasszony

és úgy állanak a dolgok, hogy Németh
Nándornak, a hortobágyi csárda pos-
tamesterének új postáskisasszonyok után
kell nézni rövidesen.

Az egyik kisasszonyt egy külföldi úr
jegyezte el, aki az egész Hortobágy
pusztán, beleszámlálva a csodás délibá-
bot is, öt találta a legszebbnek és mint
jó kereskedőhöz illik lekötötte magá-
nak azonnal. Természetes, hogy ez
azért ment ilyen gyorsan, mert a pos-
táskisasszony is csinosnak találta a
külföldi vendéget, akit akkor látott
először, mikor a postahivatalban meg-
jelent, hogy levelezőlapokat vásárol-
jon.

A postahivatal másik tündére is férj-
hez fog menni, de ő már nem külföl-
dön fog élni, itt marad a Hajdúságban
takaros menyecskének.

A hortobágyi postahivatalnak jár-
múve is van, az igaz, hogy nem vala-
mi sebesjárású fogatról van szó, de
annál érdekesebb. Két szép szelid szá-
már van befogva egy ekhós szekérbe,
melynek két gyékénytartójáról csüng
a tábla, mely jelzi, hogy hivatalos fo-
gatról és nem amolyan pásztori fogat-
ról van szó. A kétszamaras fogat min-
den induló és érkező vonat elé kikocog
az állomáshoz, mely a csárdától nem
messze van. A szárfogat viszi a pos-
tát, mert nemesak lebel és telefonfor-
galom van a csárdában székelő pos-
ta-

hivatalban. A postahivatalban ugyanis
cladásra váró cífraszűrők, díszes kari-
kás ostorok, magyaros himzések, terít-
ők, pásztor dísztárgyak várják a vevő-
ket. A megvásárolt portékát sokan
nem viszik magukkal, hanem elküldik,
rokonnak, ismerősnek a pusztáról
ajándékba.

A csárdabeli postamester kitűnő iz-
lését bizonyítja az, hogy az egész
postahivatal egy valóságos kis
néprajzi múzeum.

Csupa magyaros motívum mindenfelé.
Még a páncélszekrény csunya szürke
színét is átváltoztatták és magyaros
cirádákkal ékesítették. A posta könyv-
társzekrényének ajtaját és oldalát a
többi szekrények oldalait is idézetek,
képek tarkítják. Végig vonul a pusztai
posta egész története a rajzokon és
felírásokon. Mónus Ferenc postafőnök
kutatásai szerint az első hortobágyi
postamester Szabó Ferenc uram volt.
Az erre vonatkozó felirat a következő:
„Az első hortobágyi postamester úr
Szabó Lőrincz Uram égett bort árul-
ván, tilalom ellen cselekedett. Vágtat-
tassék ki a hordója feneké. Így rendel-
kezett nemes Debrecen város Magistra-
tusa 1699-ben.”

Szerencse, hogy most nem ilyen szí-
gorú a nemes város vezetősége és nem
vereti ki a postamester csárdás hordói-
nak fenekét. Igen nagy kár volna a jó
borokért és egyéb hangulatfokozó jó
italokért.

A Thetis 99 emberét meg- lehetett volna menteni, ha idejében kezdenek a mentéshez

Londoni jelentés szerint a sze-
rencsétlenül járt „Thetis” tenger-
alattjáró ügyében szenzációs vallo-
mások hangzottak el a vizsgáló bi-
zottság legutóbbi ülésén. Egy ten-
gernagy vallomása szerint

sok időt pocskoltak el haszon-
talanul

a kereséssel, pedig 9 órával az el-
merülés után már megtalálhatták
volna. A késlekedés okozta a 99
tengerész pusztulását.

Ez búvár elmondotta, hogy ha
idejében viszik a hajóhoz, két
olyan nyílást vágott volna a hajón,
hogy a személyzet megmenekülhe-
tett volna.

A nyílás kivágásához elég lett
volna 5—7 perc.

Cox, egy mentővállalat igazga-
tója azzal kezdte vallomását, hogy
megfelelő elővigyázati rendszabá-
lyokat nem hajtottak végre, az
okozta a bajt. — A Thetist meg le-
hetett volna menteni — mondotta.
— magam is ingyen ajánlottam
fel a segítségemet, de nem vették
igénybe, pedig meg vannak a ter-
veim. Az én véleményem az, hogy
itt még

rettenetes meglepetésekre le-
hetünk elkészülve.

Tovább nem beszélt, mert az elnök
figyelmeztette, hogy hasonló kife-
jezéseket ne használjon. Erre Cox
felkapta iratait és szó nélkül el-
hagyta a termet.

A Thetis kimentésére a napok-
ban különben kísérletet tettek, de
nem tudták kihuzni, csak meg-
mozdítani a tenger fenekén heverő
hajót.

A b b á z l a Hotel August

Elsőrangú szálló és pensio. Kitűnő magyar
konyha és személyzet

Felvilágosítást nyújt August cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3.
Délután 4—7 óráig.

Régi kövek mesélnek...

Petőfi Sándor debreceni lakos lett volna, ha 90 évvel ezelőtt nem tűnik el a segesvári csatatéren... — Apósa, Szendrey Ignác, számukra vásárolta meg 1949 áprilisában a Kálvin tér 5. számú, most renoválás alatt álló házat — Egy ház, amelyik 150 év múlva ugyanannak a családnak birtokába került vissza

Kilencven éve lesz július 31-én, hogy a segesvári csatatéren ellőtt Petőfi Sándor... A magyar történelemben azóta visszajárnak a legendák, hogy nem esett el, Oroszországba került, ahol falut alapított s mint idős ember halt meg. Valami misztikus köd folyja körül alakját, melyből máig sem lehet tudni, mi a képzelet és mi a valóság. Amit azonban Petőfi Sándor, a költő, a magyar életnek adott, az meg van förtelenül, emberi szívekben elmulthatatlanul gyönyörű szép, költői sorok finom zengésében...

Petőfi Sándor élete sajtóságosan összefüggött Debrecennel. Itteni kinlódása, nyomorúságos tele költeményekben él. Csak kevesen tudják azonban, hogy talán, ha a segesvári csatatérről visszakerül, nyugodt élete is itt lehetett volna ennek az örök nyugtalan, zseniális embernek, ebben a városban. Szendrey Ignác, az apósa, aki akkor már az újabb irodalomtörténeti kutatások szerint, Petőfi Zoltán születése után felmelegedett érzelmei közeledett hozzájuk, itt vett házat Debrecenben és vannak jelenségek, melyek arra engednek következtetni, hogy előbb a Kálvin téren, majd a Szent Anna utcai ház vételénél arra gondolt, hogy Petőfiék ide hívja, Debrecenbe.

Renoválják a régi házat

A Kálvin tér 5. számú házat most renoválják. Állványok ölelik körül s naponta sok kíváncsi néz fel a sok néhez idét megért régi kövekre... Zoltai Lajoshoz, a kiváló debreceni tudóshoz fordultunk a Kálvin téri ház történelmére vonatkozó adatokért és a költő tudós egymásután fedte fel előttünk az érdekesebbnél érdekesebb adatokat, köztük azt is, hogy egykor Petőfi apósának is tulajdonában volt a ház...

Zoltai Lajos, a következőket mondta el a Kálvin tér 5. számú házról: — A most javítás alá vett öreg Telegdy ház belvárosi nagy telken épült, pontosan 124 évvel ezelőtt — mondotta Zoltai Lajos. — A legújabb kataszteri felmérés telkét 535 négyszögölnek találta. Gróf Forgách Miklós nevezetes királyi biztossága idejében, 1770 körül még nagyobb volt 60 négyszögöllel. Mert a 8 négyszögöl, amennyi után minden belvárosi telek Debrecenben 300 négyszögöl házután való szántóföldet kapott, elválaszthatatlan tartozéként az ondódi pusztán, hetvennégyezer telt ki belőle. Vagyis a ház utáni földje több volt tizenhárom katasztrális holdnál. Eredetileg két külön háztelekre oszlott. Bizonyos, hogy a XVII. század elejétől fogva másfél száz esztendőig állandóan két részre bírták. A két telek végképen csak 1740-ben egyesült Szilágyi Keresztély Mihály tőzser, azaz hízó állatokkal kereskedő nemes polgár tulajdonában.

A debreceni ötvösök, mesterségük virágzása idejében, a XVI—XVII. században különös elszármazással telepedtek meg a most Kálvin térnek, hajdan Péterfia Jakab utcának nevezett városrészen ezen a telken, itt az ódon szentgyóháznak árnyékában, éppen úgy, mint Csapó utca torkolatában, az egykori ferencendi kolostor szomszédságában. Emitt is, amott is három-négy aranyműves család is élt egy borkorban.

A szóbanforgó Kálvin tér 3. sz. telken ebben az időben áshatták el rejtő szándékkal azt a csatornaépítéskor állítólag arany-ezüst pénzekkel együtt falált aranyozott talpas ezüst poharat, amely néhai Telegdy György ajándéka-képpen most a városi múzeum egyik gondosan őrzött helyi származású iparművészeti emléke. Képe és leírása

a Debreceni Képes Kalendárium 1919 évf. 96., 98. és Zoltai L.: Ötvösök és ötvösművek Debrecenben című dolgozata 71., 72. lapjain.

A Telegdy-telek déli oldalának legregebből ismert első tulajdonosa is ötvösmester, Szijgyártó István, Sz. György fia, aki ezt az apai örökséget 1926-ban elidegenítette Gyárfás, másnéven Szijgyártó Jánosnak. A telek északi része is 1638—1647 között szenátorságot, esküdtbírótságot viselt tekintélyes ötvöse, Gyurcsa Istváné. A Kálvin téri 2. sz. szomszédtelek (amelyen egy idő óta a női kereskedelmi iskola működik), volt legelső lakóháza 1666—1675 közt a II. Ferdinánd király megnevesített és Zemplén megyéből Debrecenbe telepedett híres ötvös családnak, a Marjalakyaknak. Az észak felől szomszédos, az utolsó százdában tanári lakásul szolgáló 4. sz. telken pedig a XVIII. század első évtizedeiben ült egy aranyműves család, a Zagyva familia. A hajdan ugyancsak két telket alkotó 5. sz. parókialis ház udvarának ismert legrégebbi tulajdonosai közül szintén nem hiányoznak a szép és nemes aranyművészeti gyakorló mesterek.

Székely János szabómester és neje Dienes Borbála által a ref. egyháznak hagyott és sokáig kántori lakásnak használt kisebbik telek a XVII. század első felében Debrecen egyik legkeresettebb ötvösének, Makai Ötvös Pálnak tulajdona. Ez a derek ember 1618-tól 1636-ig folytonosan szenátor, többször esküdtbíró; fontos városi dolgokban követségeket is jár, anélkül, hogy mesterségével felhagyott volna. Váratlanul mult ki, abban az időben ritka halállal. Kamrájába bezárkózván, saját törével vetett véget megunt életének 1637 február 20-án. E házban lakott Makai Pál halála után még sokáig a veje, Zagyva Máté és ennek fia Zagyva István, egykori feljegyzések szerint ötvösmesterek.

Maradjunk még pár percig az 5. sz. telken. Északi nagyobbik része kétszázhatvan év óta parókialis telek, szenátorságot is viselt előkelő ötvösmester, liszteles Pesti Máté uram istenes buzgótlóságából, aki 1683-ban kelt végrendeletével hagyta lelkész lakásul ezt a házat, amelyben azóta többek közt Lisznyai Pál, Patai István, Szódi István, Deáki István, Tóth Ferenc és Tóth Sámuel professzorok és prédikátorok szállásoltak.

E kitérés után megyünk vissza a Kálvin téri 3. sz. telekre. Dél felől eső kisebb része a kurucvilág után, 1713-ban Telegdy Borbély Mihály birtokába került. Neve származási helyét és foglalkozását egyszerre megvallotta. Özvegyének háza tizenhét évvel később hivatalos összeírás szerint „félben lévő viskó”. Ugyanakkor a már említett Szilágyi Keresztély Mihály kereskedő úr szomszédos háza „meglehető”. Telegdy Borbély Mihály özvegye, leánya és veje 1732-ben házuk kertcskéjét 90 forintért, 1740-ben pedig a házukat is 134 magyar forintért eladják Szilágyi Mihálynak és nejének Mártha Erzsébetnek, akik már 1728-ban is tulajdonosai a szomszéd teleknek. Sőt már a XVII. század végefelé ugyaninnen adózik Szilágyi Takáts Mihály, még előbb, az 1670-es években Takáts András nevű vagyonos polgár. Micsoda vérségi kapcsolat volt háromjok között, nem tudható. Szilágyi Keresztély Mihály szenátortól a már egyesített és ujonnan beépített Kálvin téri telket házasság útján Konyári Kenéz István, majd Roffi Borbély Sámuel és Váradai Baranyai József ne-

mes urak örökölték. Ezek utódai pedig 1790-ben eladták 5200 rh. forintért esküdt Szőke Ferenc szabómesternek és Debreczeni Erzsébetnek.

A ház birtoklásában a Szőke-családot 1813-ban ns. Bartha István könyvkötő váltotta fel, megvevén azt Szőke Ferenc unokától. Első dolga volt, hogy a ház megerősített régi falaira Rachbauer Ferenc kőművesmesterrel emeletet rakatott, 1815. A ház ekkor kapta indát ábrázoló stukkó díszítményét is. Ez a ház tehát egyidős a Nagytemplommal. Az udvari belső emeletes építkezés későbbi eredetű.

1849 április 25-én országos érdeklődésre számító változás történt e ház tulajdonosainak személyében. Esküdt Bartha István örökösaitól Petőfi apósa Szendrey Ignác vásárolta meg házutáni földjével együtt 25 ezer forintért váltócédulában. De a Károlyi grófok pénzes gazdatisztje hamar visszalépett e ház megalkuvásától, mert már május 31-én a Szent Anna utcai 9. számú, szintén emeletes ház birtokába iktatják be őt hivatalosan. Halász Imrétől vette meg ezt a házat 11500 ezüst pengőforintért.

A Bartha-háztól pedig már 1850-ben Csokaji Fényes Lajos biharmegyei földbirtokos adózik. 1870-ben leánya Karolina piskárkosi Szilágyi Lajosné nevében áll. Tőle vette meg a hetvenes évek elején Telegdy Kovács László ügyvéd. Most az ő törvényszéki tanácselnök fiáé Andoré.

A decemberben vagyis décbundában járó Telegdy Kovács László igen érdekes és értékes alakja volt Debrecen társadalmi életének. Minden korszerű hasznos újításnak nagy barátja. Szóval, tollal és példaadással előbbrevívője a haladásnak. Saját lapjával harcolt a köz javáért és saját kockázatára bocsátkozott különféle vállalkozásokba. Üzemben tartott olajmalmot Hatvan utcában, szelmalmot a ceglédutcai cigánykútnál és a szepesspusztai tanyáján; ugyanitt fekvő szikósztván a kör-

Másfél napig égett egy Debrecen környéki tanyán 1200 kereszt szalma és törek

A tanyabeliek hiába küzdöttek a lángokkal

Nagy tűz volt esütörtökön délután Nádudvar közelében a Debrecenhez tartozó Kúszilyszeg 36. sz. alatt. Özv. Virágos Imréné nádudvari gazdálkodó tanyáján eddig ismeretlen okból kigyulladt egy hatalmas szalma és törekkazal, mely a nagy melegben és szárazságban csakhamar óriási lánggal égett. A tanyabeliek oltani kezdték a tüzet, de hiába birkóztak a lángokkal, minden fáradozásuk hiábavalónak bizonyult.

A kazal oltását egész esütörtökön és pénteken folytatták, anélkül, hogy ennek valami eredménye lett volna, a lángok egyre jobban

növekedtek. Pénteken éjszakára azután a kazal teljesen leégett. Szerencsére az égő kazal önmagában állott, távol az épületektől, úgyhogy nem veszélyeztette a tanyabeliek vagyonát.

Szombaton délelőtt azután, amikor a kazal teljesen leégett, bejöttek a tanyáról Debrecenbe és bejelentették a tüzesetet atüztöltéságon. A kazal 1500 pengőre volt biztosítva, a tűz által okozott kár 700 pengő. Mint bejelentették, 1200 kereszt szalma és törek esett a lángok martalékául. A tűzvizsgálatot elrendelték.

Aláírták a szerződést a Baross Szövetség Csoporija a Csapó-uccai épületbontásra

Az Alföldi Takarékpénztár épületbontásának lebontására és az anyag megvásárlására a budapesti érdekeltségek is pályáztak. Az Alföldi Takarékpénztár részéről Fischer Jenő vezérigazgató és Torma Lajos igazgató azonban a legelőzékenyebben arra az álláspontra helyezkedtek, hogy inkább debreceni iparosok keressenek ezen az üzleten. Ezért a Baross Szövetségben tömörült csoport tagjaival a szerződést tegnap aláírták éspe-

dig vitéz Dávid Géza vaskereskedő, a csoport elnöke, vitéz Öndy János tetőfedőmester, Gál András lakatosmester, Balla József kőművesmester, Szabó József ácsmester, Jakab József vízvezeték-szerelőmester, Szabó Imre asztalosmester, Fekete Ferenc építőmester és Bartha kőművesmester vállalták el a bontást.

Bisothka István építész, felelős építőmester irányítása mellett folyik a munka, amely megkezdődik abban a pillanatban, amint a városi műszaki ügyosztály a bontási engedélyt kiadja. A bontást kizárólag debreceni munkásokkal végzetik.

Autósok

figyelmébe!

Aki az autóját igazán szereti Mindig tisztán tartja és lekezelte. Lemossa, zsírozza, alvázat lefújja, Minden tekintetben szépen rendbehozza

nyékbeli reumás betegek javára látogatott fürdőt tartott fenn, amely a világháború után szűnt meg. Kedvelte, pártfogolta a színészetet is. Évtizedeken keresztül viselte a színházfelügyelői (intendánsi) tisztséget. Színművek írására pályadíjat tűzött ki. E célra alapítványt is tett. Egyszer Szathmáry Zoltán nyerte meg ezt a pályadíjat Enyingi Török Bálint c. drámájával.

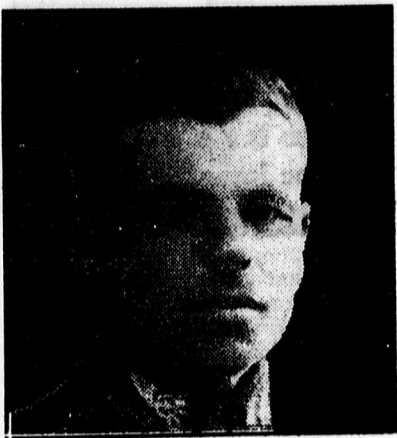
Ilyen vállalkozó szellemű irodalom-pártoló polgár volt rokona vagy éppen testvére is, Telegdy Kovács Lajos könyvkereskedő. Könyvek és különféle népszerű naptárak kiadásán kívül alapított kártyagyárat, gőz- és kádfürdőt és vendégfogadót a vasuti állomással szemben — fejezte be a beszélgetést Zoltai Lajos.

K. I.

Havi nyugdíj 44.68 P

„Sok esztendőn keresztül hűségesen és kifogástalanul végzett szolgálatáért az igazgatóság elismerését fejezi ki... — Lámfalusi Pétert szolgálatképtelensége folytán elbocsájtották állásából és e hó elsejével nyugdíjazták

Jövő hónap 23-án lesz egy éve, hogy Lámfalusi Pétert, a HÉV derek kalauzát egy fatálisan eltévedt golyó a Kassa úton leterítette munkahelyéről, hogy rá egy évre mint munkaképtelen, rokkant ember váljon belőle. Hiába volt minden orvosi segítség, a súlyos seb látszólag begyógyult, de a fejébe befuródott golyó olyan roncsolást idézett elő, hogy most fél szemére megvakult, a másik szemére csak éppen hogy lát.

Több mint egy hónapig tartó gondos klinikai ápolás ugyan megmentette az életnek, de ma egy magábaroskadt, 10 évvel öregebb embert véltünk felfedezni benne. Aki ismerte egy évtől kezdve, amikor vidáman ment munkahelyére, hogy a szokott udvariassággal szolgálja ki az utazóközönséget, ma nem ismerné meg. Teljesen apatikusan fogad bennünket az udvaron, amikor meglátogatjuk. Utoljára az elmúlt télen karácsony hetében jártunk nála, akkor még ágyban feküdt, míg ma már jár-kel kicsiny udvarán. Felcsillan a szeme, amikor meglát bennünket, azonnal felismer. Nehezen indul meg a beszélgetés.

— Igaz a hír — kezdi a beszélgetést — július hó 1-étől „nyugdíjban” vagyok, ha ugyan annak lehet ezt az állapotot nevezni. Sajnos én már a múlt év augusztus 23-ika óta nem dolgozok, tehát azóta vagyok tulajdonképpen nyugdíjban. Ezt a lényt én már március hónapban tudtam, amikor a HÉV a következő tartalmú levelet intézte hozzám.

Főorvosunk. Önnek betegsége folytán beállott állandó jellegű szolgálatképtelenséget állapított meg, miért is szolgálatát a szolgálati szabályzat 69. §. II. pontja alapján 1939 június hó 30-ára felmondjuk.

Az Önrelévő ruhákat és szolgálati felszerelést szolgáltatssa be.

Sok esztendőn keresztül hűségesen és kifogástalanul végzett szolgálatáért az igazgatóság elismerését fejezi ki s ennek paraneskönyvi közzétételét egyidejűleg elrendelte.

Nyugdíjaztatásáról július 1-i hatálylyal intézkedtünk.

Dátum, aláírások.

— Tudtam, hogy ez lesz a vége. Hiába biztattak az orvosok, tudtam, hogy nem lesz ép ember többé belőlem. Egyik szememmel egyáltalában nem látok, a másikkal csak éppen, hogy valamit. Ujságot nem bírom olvasni, csak a címetek látom. Ilyen rossz szemmel nem lehet szolgálatot teljesíteni. A vakágamon kívül az is kellemetlen, hogy semmiféle fizikai munkát nem tudok végezni, mert ha egy kését lehajlok, azonnal szédülök. Így teljesen hasznavehetetlen vagyok ilthon. A feleségem is beteg, ő sem tud dolgozni, teljesen a múlt évi baleset hatása alatt van még mindig. Így minden 16 éves kislányom nyakára szakadt. Ő, esinál mindent, Pedig vagyunk clegen. En, a feleségem és hat gyer-

mek. A legkisebb 7 éves, a legnagyobb 18 éves. Csak a legnagyobb fiam segít valamit, ő a HÉV-nél van alkalmazásban, mint telefonőr. Negyvenöt pengőt keres havonta. Amyit keres, mint én, 18 éves korára. Utolért engem...

Azulán anyagi bajairól kezd beszélni egyre táradtabban Lámfalusi Péter. Elmondja, hogy kis bázán még mindig 260 pengő teher van. Eddig csak tudta fizetni, még belesége alatt is, mert egy évig, most elsejéig a rendszeres fizetést utalta ki neki a HÉV, de hogy most mi lesz arra, nem is mer rágondolni. Azonkívül itt a nagy család, jön a tél...

— En a nyugdíjazásba belenyugsom, hiszen a HÉV nem hibás azért, amiért én rokkant lettem, bár szolgálat közben ért a tragédia. Beteg ember nem láthatja el az én szolgálatomat. En magam is belátom, hogy vak ember nem lehet villanyoskalauz. De hát akkor valakinek felelni kell azért, hogy én idő előtt nem az én hibámból és nem amiatt, mert öreg vagyok nélkülözni kell nekem és szeretett családomnak.

En szolgálóknak tovább, hiszen feleltesem azt írták a paraneskönyvbe, melyet közzétesznek tettek ki, hogy kötelességemet mindig híven teljesítem. Most 47 éves vagyok. Ha dolgoztam volna tovább, akkor esetleg 60 éves koromban 2000 pengő évi fizetésig felvittem volna, míg most ennek csak a negyedrészt kapom. Csak azért, mert egy buta rosszul irányított golyó eltalált a villamoson.

Hogy áll az OTI-nál a rokkantsági járuléka?

Még márciusban voltam vizsgálaton. Akkor megvizsgáltak dr. Erdey, dr. Somogyi, dr. Balogh és dr. Turcsorvos urak. Úgy tudom, hogy egyöntetű véleményük az volt, hogy 100 százalékos rokkantnak nyilvánítanak. Egy hete voltam érdeklődni és azt mondták, hogy az ügyem a központban van elbírálás végett. Izgatottan várom, hogy mi lesz a döntés.

Még egy kérdést tettem fel a tragikusorsú Lámfalusinak. Indít-e pert a tragédia előidézői ellen.

Vártam ezt a kérdést. — mondja. — Egy évig vártam, hogy meggyógyuljak és hátha visszavesznek a HÉV-bez. Most, hogy ez meghiusult, aktuálisá vált ez a kérdés. Hát igen, valaki felelős az én nagy bajomért. Mint mondtam én szerettem volna dolgozni még, nem rajtam mulott, hogy ezt nem tehetem. Valakinek kártalanítani kell engem és családomat azokért az anyagiakért, amelytől én elegendem. Úgyvándem újítam most azt akarom, hogy aki a szerencsétlenséget előidézte megtudja azt, hogy nem gyógyultam meg, mert kénszernyugdíjaztak. Nem akarok én pereskedni, szeretném ezt az anyagi kérdést békésen elintézni. Am ha nem sikerül, ez már akkor az ügyvéd dolga. Kérem azt az anyagi támogatást, amit én elvesztettem. Nem magamért, nekem már úgy is mindegy, hanem ki-mondottam a családomért, hat gyermekemért és feleségemért. Őket nem akarom megkárosítani.

Mindig a családját emlegeti Lámfalusi. A gyerekek érzik is ezt a szeretetet, mert mindig apjuk körül vannak. Felváltva olvasnak fel neki, mert mint mondja, mindig nagyon szerette az ujságot. Anélkül meg nem tud lenni egy napig sem.

Egy nagy szívességet kér tőlünk. Ha néha-néha eszünkbe jut, küldjünk neki egy pár ujságot. Amikor ez a riport készült már el is küldtünk Lámfalusinak egy csomó ujságot, hogy ha már dolgozni nem tud, legalább egyetlen szórakozása legyen.

A „Debreczen” világtükre

Eszt világyárók Debreczenben

A kis Esztország a családiasság országa, ahol mindenki testvérnek érzi a másikat. — Karl Lius és Elmar Kunszler bejárják az ötvilágreszt és a különböző országok filmgyártását tanulmányozzák

Napbarnított, izmos két fiatalember állított be az éjszakai órákban szerkesztőségünkben. Német nyelven bemutatkoztak, egyiküket Karl Liusnak, másikat Elmar Kunszlernek hívják. Előbbi ujságró, utóbbi filmrendező. Wiliandiból

Esztországnak abból a városából jöttek, amelyet nyugodtan lehetne nevezni az eszt Debreczennek.

Ugyanis az eszték azt tartják, hogy ez a város fejezi ki leghívebben az eszt lelket... Tehát ugyanazt, mint nálunk Debreczenről.

A két fiatal férfi hóna alatt hatalmas könyvet hozott csakhamar kiderült színes, érdekes elbeszéléseikből, hogy világyárók, akik két esztendeje úton vannak.

Már három világrészt jártak be. Szt néztek Afrikában, különösen hosszan tanulmányozták Egyiptomot. Ázsia egyrészt is bejárták és most legutóbb Jugoszlávián és Olaszországban átmenve tértek haza, hogy rövid pihenő után Lettországon, Litvánián és Lengyelországon át Magyarországra jöjjenek.

Utikönyvükben mindenütt ott van a városi hatóságok és a lapok szerkesztőségeinek pecsétje s beragasztva az érdekes fényképek és oldalas ujság-cikket, melyet a két vállalkozószelemű, izg-vérig mai fiatalember érdekes élményeiről írtak.

Hellyel kintálunk meg a két érdekes vándort, akik Csaptól Tiszapolgárig kajakon jöttek a Tiszán s most onnan érkeztek Debreczenbe. Szavaik nyomán érdekes vállalkozás körvonalaibontakoztak ki.

Karl Lius és Elmar Kunszler, akik az eszt népnek ahhoz a feltűró fiatal nemzedékéhez tartoznak, mely ezt a kis országot a kultúra terén nagygyá igyekszik tenni, világyárásával érdekes tanulmány-utat valósit meg, hogy annak eredményeit odahaza nemzeti érdekben felhasználhassa.

A tanulmányút öt világrész kulturájával van hivatva közel hozni a két fiatal esztéhez. Öt évre tervezték útjukat s ezalatt mind az öt kontinenst bejárnák s tudományos intézeteket, ujságrást, művészetet s ezek között elsősorban a színjátszást és filmgyártást tanulmányozzák.

Legutóbb Rigában töltötték hosszabb időt, ahol az Universal, Fox és Metro-Goldwyn-Mayer filmvállalatok eljárásait tanulmányozták s

Magyarországon is szeretnének megismerkedni a magyar kultúra és művészet sokszínű alkotásával. Esztországra tereljük a beszélgetést s a két fiatal lélek szavaik tükrében megjelenik ennek a végtelenül rokonszenves kis nemzetnek képe, amelyik amilyen képi számarmányban, éppolyan nagy léleken, kultúraszómjában, művészi és szociális törekvésiben.

— Elkéstünk — mondja Elmar Kunszler — és ez adja meg az eszt kultúra és társadalmi élet sajátosságát.

A világháború után nyertük el önállóságunkat s mivel éreztük, hogy nagyon sok tennivalónk van, hihetetlen mohósággal igyekeztünk megteremteti a magunk nemzeti intézményeit, kulturáját.

Az, hogy ez a munka későn kezdődött, hozott előnyt is: felhasználhattuk a mások elért eredményeit, nem költött semmi konzervatívizmus bennünket s így vált az eszt társadalom Európa egyik leghaladóbb társadalmává. El-

fogultság nélkül, tapasztalatok alapján beszélhetek:

kevés nemzetnél van annyi érdekes társadalmi és kulturális megújodási törekvés, megkapó kísérlet, mint nálunk.

Egy amerikai író, aki nálunk a filmgyártás megteremtője volt, Etyiep Wood, vetette meg voltaképpen az új-reu eszt kultúra alapját, mely azóta azonban nemzeti talajba ültetődött. Filmgyártásunk kezd egyre szebb eredményt hozni, regényíróink között nagy tehetségek vannak s képzőművészetünk, főleg azonban népművészetünk, mely egyike a legelsőeknek Európában, kiáll minden kritikát.

— A szociális intézmények ki vannak fejlődve Esztországon? — érdeklődünk.

— Erőteljes törekvés nyilvánult meg már mástól évtizeddel ezelőtt, hogy a nép különböző rétegei között levő különbségek bizonyos tekintetben, már amennyiben azok kiáltoak, elűntethetők legyenek.

Egyetlen társadalom sem hozott ennek megvalósítása érdekében annyi áldozatot, mint az eszték, de ez eredménnyel is járt.

Nálunk minden 18 éves embert vizsgálat alá vesznek életkörülményeit illetőleg a batóságok s ha nines olyan helyzetben, mely képességeit megilleti, akkor állami-lag nyer elhelyezést.

— Külön tehetségkutatóállomásaink vannak, melyek

az egyszerű néprétegből keresik ki a nagyrahitott embereket. Az állam maga közel ezer gyermeket támogat, akik aztán, amikor kérészetbe jutnak, akkor fizetik vissza az állam gondoskodását.

Ha pedig valaki a katonai idejét leszolgálta, akkor gondoskodás történik, hogy onnan egyenesen polgári foglalkozásba térjen vissza. Elősegíti az állam a korai családalapítást és erönlőz mértén hihetetlen összegeket köl-tünk kulturális megmozdulásokra. A családiasság állama Esztország, ahol mindenki testvér s testvéreként karol-ják fel egymást.

A testvér eszt nemzet arca pregnánsan rajzolódik ki a két fiatal eszt intellektuel szavaiból. Valami rajongó hit fészkel szavaik mélyén, lelkes akarat aannak, hogy egy számbelileg kis népet szellemileg nagygyá tegyenek... Elmar Kunszler és társa most Budapestre mennek Debreczen után, ahol a magyar filmgyártást tanulmányozzák, aztán megnézik a margitszigeti és szegedi szabadtéri előadásokat, mert mi-előbb teljesen nemzeti kézbe akarják venni az új eszt kulturát, filmgyártást, irodalmat, melynek alapját a felszabadult államban egy amerikai író vetette meg.

Napszúrást kapott és meghalt munkaközben

A debreceni ügyészségen jelentették, hogy Takács István szerepi földműves a mezőn dolgozott szerkerére a szalmát rakta fel, mikor hirtelen összesett és elájult. Takács István szerkerére tették és orvoshoz vitték, de segíteni rajta nem tudtak, meghalt útközben.

Az orvosi vizsgálat szerint a halált hóguta okozta. A debreceni ügyészség a jelentés alapján a temetési engedélyt megadta.

Ki-ki a párjával jöjjön hétfőn este ketten egy jeggyel Gyurkovits lányok- hoz tanulni a színházba.

Dániel Béla őrnagy a Balatonba fulladt

Balatonkarattyán fürdés közben a Balatonba fulladt Dániel Béla őrnagy. A part közelében a sekély vízben strandolt. Sétaközben nem vette észre, hogy a kotrógépek által kimélyített részhez érkezett és belezuhant egy mély gödörbe.

Az őrnagynak háborús sérülése következtében a jobbkarja béna volt és így nem tudott úszni.

A gödöllői leánycserkész táborba Európa minden nemzete küldött csapatot

A gödöllői leánycserkész táborban nagy a forgalom. Készítik a tábor uccáit, verik a sátrakat. A magyar csapatok elfoglalták már helyüket, de a külföldiek még nem érkeztek meg. A jelentések szerint a külföldi cserkészcsapatok már útban vannak és minden európai nemzet küldött leánycserkészeket a táborba.

A külföldi csoportok 24-én és 25-én érkeznek meg.

Több volt a termés barackból mint amennyit a piacokon el- helyezni tudtak

Hivatalos nyilatkozat a barack-krach okairól.

A miniszterelnökségen a sajtó számára hivatalos nyilatkozatot adtak ki a barack-krach okairól. Ezzel kapcsolatban közölték, hogy az 1936. évi értékesítést az könnyítette meg, azért tudtak akkor kivinni 1326 vagon barackot, mert az olaszok elleni szankciók eredményeként Széjcs nem vásárolt olasz gyümölcsöt, hanem a magyar piacra szerezte be.

A megállapodás 30 vagonra volt és kivitték 435 vagonnal. Az idei gyümölcskivitel keretét háromszor nagyobbak, mint a megelőző évek, de a termés olyan nagy, hogy nem találtak piacot már, bár a németek négy millió márkával emelték a magyar gyümölcs és zöldségátvételt.

A német piacra ment barackból friss áruban 1100 vagon és feldolgozva 350 vagon. Más államokba elvittek még 120 vagon barackot. Az eredmény tehát az, hogy az idén már túlhaladtuk az 1936-os rekordot.

A nagy termés következménye még az, hogy a minőség nem a legjobb, különösen a rózsabarack apró, hibás és nem felel meg a külföldi piac követelményeinek.

Hűtőkocsikban is hiány volt. A MÁV belga és német hűtőkocsikat bérelt, hogy eleget legyen a rendelésnek.

Pálínkafőzésre a földművelésügyi minisztérium intervenciót vásá-

lása során 720 vagon vettek meg barackból.

A magyar kajszinbarack ter-

mését 5000 vagonra becsülik. Tavaly összesen 800 vagon volt a termés.

A szabóiparosok és munkások megél- hetését veszélyeztetik az egyforma pesti és debreceni munkabérek

A férfiszabó iparban hétfőtől kezdve a már korábban bevezetett minimális munkabéreket a miniszter ismét felemelte. A különbözet a munkások javára 12½ százalékot tesz ki, de a konfekciós iparban és a vásári cikkek műhelyiben dolgozó munkásoknál 50 százalékot is jelent az emelés, mivel maga a munkatöbblet 35 százalék és a munkaidő felémelésével 50 százalékra rug a régihez képest.

Hangsúlyozzuk, hogy a szabóiparosok a munkások béremelése ellen egyetlen szó észrevételt sem tesznek, mert a mestereknek az a szociális telfogásuk, hogy a munkás, aki becsületesen dolgozik, meg is érdemli, hogy tisztességesen megéljen keresetéből. A mesterek nem a munkabéremelést sérelemzik, hanem azt, hogy ugyanabba a kategóriába sorozták Debrecen, mint Budapestet. Ez a körülmény elviselhetetlen konkurrenciát támaszt Budapest részéről Debrecenre szemben, mert a pesti gyárak alig foglalkoztatnak magas bérekkel szakmunkásokat, hanem csak segédmunkásokat, akik géppel végzik a tömegmunkát, persze, sokkal olcsóbban, mint a képzett szabósegédek és így végeredményben a gyárak a tömegárut olcsó áron hozzák vidékre, amivel az iparosok képtelenek a versenyt felvenni. A gyár 4 perc alatt készíti el egy nadrágot, amit a kézi munkás egy óra alatt fejez be.

Az ilyen módon való kezelése a vidéknek magával hozza a ruhák drágulását is. Ezt a megrendelő nem tudja megfizetni, áttérnek a gyári olcsó ruhák viselésére és nemcsak a mesterek szenvednek az új helyzetet, de a munkáselcsúsítások révén maguk az emelt bérű munkások is. A helybeli kereskedők sem készíttetik ruhát a helyi mesterekkel, mert sokkal olcsóbban kapják most majd a pesti gyárosoktól, tehát a debreceni iparosok elvesztik a munkapiacot. Arról nem is kell külön szólni, hogy a gyárak hiteleznek, a mesterek azonban hetenként kell, hogy fizessenek, tehát nem hitelezhetnek hosszabb időre konfekcionált árut.

A debreceni szabóiparosok szakosztálya foglalkozott ezzel a súlyos kérdéssel és megállapította, hogy

1. a rendelkezés kiadásánál a vidéki iparosokat egyetlen iparos képviselte, a többi ármegállapító bizottsági tagok budapestiek voltak, akik a vidék helyzetét nem

ismerték.

2. A szabóipar nem bírja el a munkabérek ilyen módon való emelését, amikor a köztisztviselők fizetése és a gazdátársadalom jövedelme nem emelkedett.

3. A konfekciós iparban az egész rendelkezésben úgy állapították

A buza kitünő, a többi veteménynek eső kellene

A földművelésügyi minisztérium vetésjelentése beszámol arról, hogy az aratási, eséplési és hordási munkálatokra igen kedvező volt az időjárás. A lábon álló gazdasági növényekre is kedvező volt az időjárás, de az utóbbi napok nagy forróságai már éreztetik a hatáshat és bizony eső kellene.

A gabonaművek aratása befejeződött a legtöbb helyen és már a eséplés folyik. A eséplési eredmények a legtöbb vidéken jó eredményt mutatnak.

A szemek teltek, acélosak, mennyiségre jó, minőségre kitünő a termés.

A rizsből jó közepes termés várható. Az őszi árpa is jó minőségre és mennyiségre is. A tavaszi árpánál a megdőlt vetésekben a szemek

a Kölesönös Segélyező Egylet helyiségében.

meg a budapesti és vidéki városok egységes óráberét, hogy az akaratlanul is a fővárosi nagy tökével rendelkező, mechnizált naggyűzemek érdekeit szolgálják.

Emiatt a sérelem miatt a debreceni férfiszabóiparosok szakosztálya táviratot intézett az iparügyi miniszterhez és kérte, hogy a rendeletet 24-én ne léptesse életbe, hanem előzetesen hallgassa meg a vidéki szabóiparosokat is.

megszorultak, vékonyak maradtak. A tengerinél a esőképződés megindult, de a további fejlődéshez már

különösen a homokos és szikes talajokon kiadás esőre van szükség.

A főbbi vetemények szépen fejlődnek, különösen a cukorrépa. A kerti vetemények nagyon érzik az eső hiányát.

A legelők egyes vidékeken már kezdenek kiszáradni és már csak a mélyebb fekvésű földeken van zöld legelő.

A sárga és görög dinnye jól fejlődik, virágzik.

A szőlőkben a nagy meleg kedvező volt, mert megakadályozta a peronoszpóra további pusztítását.

Árusítás

hétfőtől már

Csapó u. 13 alatt

KRAYER

festékgár fióküzlete.

Repülés

Szeptemberben lesz a nagy debreceni repülőnap

A hadsereg bevonásával tartja meg a DRC nagy repülőnapját, melynek időpontját most már véglegesen megállapították, még pedig szeptember hónapjában. Hatalmas, változatos és izgalmas programszámok lesznek, melyek szereplői a legkiválóbb katonai pilóták, a híressé vált Műgyetemi Sportrepülő Egyesülete tagjai és a cserkész repülők lesznek, nem is szólva a debreceniek nagyszámú szereplőgárdájáról.

Allandó sétaterepülés lesz a Budapesttről erre a célra lehozandó biztonságos repülőgépen. Akik gyűjtötték a repülőbélyegeket vagy ezután gyűjtik össze, ingyen repülhetnek. Ugyancsak kétszemélyes vitorlázó repülőgépet is hoznak és ezen is lesz a közönség számára sétaterepülés, hogy fent a levegőben is bizonyítsák, nem veszélyes már a vitorlázó repülés sem.

Debrecen az első, ahol női alcsoportja lesz a vitorlázó repülőknél

Nagyjelentőségű újtással lép meg a Debreceni Repülő Club az ország hölgyközönségét: Bevezeti a nők számára a vitorlázó repülőképzést és az országban először megalakítja a DRC vitorlázó női alcsoportot. Az elnöki tisztségre Lossonezy Istvánnét, a főispán nejét kéri fel, mint aki eddig is sokat fáradozott a repülés ügyének

előbbre vitelért és bizonyára szívesen áldoz időt és fáradságot a leányok pilótává kiképzésének úttörő munkájára. A debreceni hölgyek közül már is jelentkeztek a pilótaképzésre és örömmel követik a külföldiek példáját, ahol a nők a volán mellett a pilótaülésben is megülik a helyüket.

Még egy Tücsök jön

Nagy hátránya a debreceni repülőképzésnek, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő számú vitorlázó repülőgép. Bár a közönség szép áldozatkészséget mutat a kétfilléres repülő bélyegek vásárlása körül, azonban a bélyegek megvételének tempóját kellene fokozni, hogy ne tartson sokáig, míg a szükséges összeg begyűlik és a debreceni fiúk kiképzése minden irányban teljes erővel folyhatik. A DRC nagy erőfeszítéssel még egy Tücsök típusú vitorlázó gépet rendelt az esztergomi vitorlázó repülőgépgyárból. Mint értesülünk, a gépet már útnak is indították Debrecenbe.

A polgármester és felesége meglátogatták a repülő debreceni fiukat

Dr. Kölesy Sándor polgármester és felesége látogatást tettek a sportrepülőterén, ahol megtekintették a fiúk kiképzésének munkáját. Nagy meglepetéssel szemléltek a debreceni fiúk kiváló készségét és egyre fokozódó tudását, kedvüket a tanulásra. A polgármester örömeinek adott kifejezést a látottak felett és további munkára buzdította a fiukat, akik lelkes ünneplésben részesítették a polgármestert s feleségét, kiknek látogatása és érdeklődése valóban buzdítólag hatott.

Negyedik vitorlázó repülőcsoportot kell alakítani

Mint megírtuk, a Debreceni Repülő Club kebelében magyaránú vitorlázó repülőképzés folyik. Az érdeklődés olyan nagy ez iránt az érdekes és szép sport iránt, hogy a klub kénytelen immár a negyedik vitorlázó repülőcsoportot megalakítani, hogy a nagyszámú jelentkezők kiképzéséről gondoskodni tudjon.

A munkát most Németh György cserkészrepülő és báji Patay Gyula oktatók vezetik. Két csoport köznapokon, a hivatalban levők vagy más napi elfoglaltsággal bírók vasárnap és ünnepeken nyerne kiképzést. Nagy oda-

adással folyik a kiképzés annál is inkább, mert máris kitűnt, hogy a magyar vitorlázó repülés néhány értékes tehetséggel gazdagodott.

A negyedik csoportot most szervezi Wizer Fáy Aladár s a jelentkezettek szabadidejéhez alkalmazkodva osztják be őket a kiképzésre.

A szakemberek szerint a kitűnő emberanyag egyszerű utánpótlást biztosít a pilóták sorában.

58 éves férfi, mint repülő-növendék

Legutóbb hírt adtunk arról, hogy a Debreceni Repülő Club teljesíti a hozzá érkezett kérelmeket és nemcsak az ifjakat, hanem a meglelt embereket is kiképezik pilótákká. Érdekes, hogy a kiképzésre az első jelentkező a vitorlázó repülésben maga az ifjúsági szervező: Wizer Fáy Aladár, aki bár 58 éves, megkezdte a kiképzését és nagyon szépen halad előre, kitűnő eredményeket ér el, rövidesen leteheti a vitorlázó repülőknél kötelező vizsgáját.

Most már tehát jelentkezhetnek a felnőttek a repülőképzésre.

Filléres gyorsok jönnek a nemzetközi fotókiállításra

A Debreceni Fotoclub szeptember 2-16 közt nagy nemzetközi fényképképzést rendez. Erre a kiállításhoz az Országos Idegenforgalmi Hivatal a debreceni hivatal előterjesztésére három díjat adományozott: egyheti soproai nyaralást, háromnapos pesti tartózkodást és egy ezüst dohányzó szelencét.

Az idegenforgalmi hivatal ezenkívül eljár illetékes helyen, hogy a TIKAV elmaradása miatt is a fényképképzés idején filléres gyorsokat indítsanak Debrecenbe és az egész kiállítás tartamára adják meg az 50 százalékos vasúti kedvezményt. A kérelem teljesítésére minden remény meg van.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauer garanciával készít **Adám. Rencz** üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület

VASÁRNAPI TÜKÖR

Írja: HEGYAL JAI KISS GEZA

Nyaralás

Ki ne szeretne nyaralni menni? Ősi ösztön ez a vágy az emberben. Néhány északi törzset kivéve, nagyon sok nép-nél megvan. Eszkimók persze nem mennek sehova. Náluk anélkül is elég jó hűvös van. A baromtató népeknél a lábujjigig igazodik az ember nyaralása: A pásztor arra megy, amerre a nyájnak jobb, a ménesnek vagy a gulyának jobb a fő, a víz, a szállás. Azon kell tehát kezdeni, hogy nálunk, magyaroknál a nyaralás még Ázsiából hozott szokás. Magyarországra megérkeztek őseink, kettős településbe fogtak. Az egyik volt az embernek való szállás, a másik az állatnak való szállás.

Néhol még ma is látni a kertes települést. Annyi megmaradt a hajdani szokásból és a hajdani pásztoréletből, hogy elől, az utca felé van a lakóház. Majd végigmenve a hosszú portán, találjuk az ólat, a takarmánynak való helyet és a kert végében a háttulso kaput, amelyen keresztül a szarvasmarha és a ló kijut a pásztra, a legelőre.

Az alföldi ember jól ismeri a nyaralást. Ahogy nyílik a tavasz, már költöznek is ki a tanyára. Kéllaki a legtöbb debreceni ember. Téli a városban van és nagynehezen várja a nyarat, amikor kiköltözhet a szabadba és visszavetkőzhet ősei mivoltába.

Első pillanatra azt hinné az ember, hogy a nyaralás urak szokása. Pedig lát az urak is a néptől tanulhatták, a vadászoktól, a halászköztől, a pásztoroktól, a földművesektől. Rómában a legtöbb császár szintén keltős életet élt. Megvolt a maga nyaralója egyiknek is, másiknak is. Ma is nyaralni mennek Róma nagyjai. Még a pápa is elhagyja a Vatikánt, kiköltözködik kényelmesen berendezett nyaralójába.

A legtöbb uralkodónál is állandóan gondoskodtak nyaralóhelyekről. Bécsből kiköltözködtek az urak nyárra Ischilbe vagy máshova. Berlinből is pazar nyaralást valósított meg magának, aki kiment Potsdamba, Szansziba.

Debrecenből is szívesen megy ki nyaralni különösen az, akiúck fürdő-

kön kell rendbehozni az egészségét. A tél egy része azzal telt el, hogy az ember pihenés közben arra gondolt: hol kellene nyaralni? Sokan el is mentek. De talán még többen itthonmaradtak.

Aki külföldre akart menni, az furcsán járt. Ragyogó terveivel voltak, hogy Svájcba megy, hogy délre megy, és a többi. Mikor odajutott, hogy már menne, akkor rádöbben, hogy nem kap valutát. És ha nem volt a kezében vagy harmincfele igazolvány arról, hogy kik és mik voltak az elődei, hogy ő erkölcsileg mennyire megbízható, továbbá nem katonai, nem munkatáborokételes és főként arról, hogy nagyon beteg, akkor nem igen mehetett külföldre.

Sokan a Felvidékre akartak menni. Csakúgy röpködtek az ismét magyarosan hangzó nevek: Kassa—Csermelyvölgy, Rozsnyó—Krasznahorka, Ungvár—Nyevicek, Rahó, Pop Iván és még sok nagyon sok más vonzó név. És egyszer csak jönnek a hírek, hogy odafent egy tüt nem lehet elejteni, annyira tele van minden hely nyaralni akarókkal.

Aki a Felvidékről lemarad és a Balatonhoz akar menni, az meg azt látja, hogy a Balaton környékét ellepték a felvidékiek, a külföldiek és akik a külföldről lemaradtak. Tulajdonképpen nagyon örvendetes dolog ez, hogy olyan magasra emelkedett az idegenforgalom minden helyen, amit érdemes felkeresni.

Közben azt is fel lehet fedezni, hogy Debrecen kitűnő nyaralóhely. Akik szeretnek a szabadban fürödni, azok mehetnek a kassai vagy a nagyerdei fürdőbe.

Amennyi nevezetes ember jön Debrecenbe, az mind látni kívánja a nagyerdei fürdőt. Hihetetlen, hogy milyen magasszámú jegyet aduak el ünnepnap is, hétköznap is.

Nyaralásról álmodozik az emberiség. Csak menni! És csak minél messzebb! Közben pedig felfedezi, hogy az a legboldogabb, aki idehaza nyaralhat jó egészségben, a maga fészkében!

Nyolc napi fogházra ítélték, mert a Vigszínház mozgóban nem állt fel a Himnusz éneklésekor

A bécsi döntés után történt, hogy a debreceni Vigszínház mozgóban a Felvidékre bevonuló csapatunk útjáról készült filmet pergették. A közönség nagy lelkesedésben a Himnusz felharsanásakor felállt helyéről és énekelt. — Az egyik oldalpályolyban egy 22 éves debreceni leány, Tóth Ilona ült. Nem állt fel, nyugodtan nézte ilye a hazafias érzésű közönség áhítatos magatartását. A moziban szolgálatot teljesítő rendőr igazolásra szólította fel a leányt, aki igen méltatlankodott s arra a kérdésre, hogy miért nem áll fel a Himnusz hangjaira,

nagy helykén azt válaszolta, hogy mi köze van neki a Himnuszhoz.

A rendőr előállította a leányt a központi ügyeletre, ahol jegyzőkönyv készült és megindult ellene az eljárás a magyar nemzet megbecsülése elleni vétség miatt.

Az ügyben főtárgyalást tüztek ki a debreceni törvényszék ötös tanácsa elé, de nem tudták megtartani, mert Tóth Ilona, aki szabadlábra került, nem volt megidézhető. Körözést adtak ki ellene s így

került most kézre és állították szombaton délelőtt az ötös tanács elé. A bíróság előtt a leány beismerő vallomást tett és

azzal védekezett, hogy meg-előzően a sörözőben sok szót ivott és kissé mámorosan ment a 9 óras előadásra.

A lába is fájt, mert a cipő szorította és ezért is maradt ilye a pályolyban. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezte után megállapította a leány bűnösségét és elítélte 8 napi fogházra.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor: Két izgalmas attrakció! „CHARLIE CHAN A TURFON.” — „ALARCOS GRÓFNŐ.”

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a leg egészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA, július 22-26-ig, július 29-ig:
„Nap”, Piac ucca 1. sz., telefon: 27-73. szám. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Teleki ucca sark, telefon: 29-81. — „Aranyegyszerv” Kossuth ucca 8., telefon: 34-98. — „Arany János” Csapó ucca 66., telefon: 11-78. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospécsi út 16. sz., telefon: 13-83. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 84. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Lenke

inkább csak olyasmit kér névnapjára, amivel szobáját díszítheti. Ebben azután igazán van választék az Ingóságközvetítőben, Püspöki palota.

Szeretnék

Szeretnék lopva, csendesen,
Elmélázva, bután
Suhanni vágyaim után...

Szeretnék álmodni néha
Hosszan és könnytelen,
Almom jön, nem marad, megyen...

Szeretnék dalolni én is
Hallgatag fák alatt,
De lelkem dal nélkül maradt...

Szeretnék kéz a kézben járni,
Kért szívem dobog...
Ez már meghalt, kopott dolog...

Szeretnék már néha én is
Úzni délibábot...
Falán majd egyszer, még várok...

Szeretnék lopva, csendesen,
Elmélázva, bután
Suhanni messze vágyaim után...

Boross István.

— **Istentiszteleti rend a református templomokban.** — Nagyteplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor dr. Lencz Sándor — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Nagy Dezső, délelőtt 11 órakor Uray Sándor délután 5 órakor dr. Soós Béla. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Biró Béla. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Siposs Imre, délután 4 órakor Szenes László. — Ispóty templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor Jánossy Imre. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután félhat órakor Mezey Béla. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Kiss Lajos, délután 3 órakor Vándor Ernő. — Kerektelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor dr. Lencz Sándor. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre Wolaffkatelepi olvasóköri délután 3 órakor Szilágyi László. — Horthy kórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — **Tanyai istentiszteletek:**

Ondód II, délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. — Kunpálhalom délelőtt 11 órakor vitéz Szabó Endre. — Pálalagon délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. Mézeshegyen délután 2 órakor Papp G. Haláp délelőtt 9 órakor László Lipót. Pipóhegy délelőtt 11 órakor László Lipót. — Állóhegy délután 2 órakor: László Lipót.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnáiban.** Rendes vasárnapi miserend, misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet ugyancsak ő mondja. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Kertészekben: Hajdúsámsonban: Novák Gyula. — Józsan: Faragó László segédlelkész. — Csapókertben: dr. Beöthy György kanonok.

— **Misc a felvidéki tanfolyam résztvevőinek.** A görög katolikus templomban a vasárnap, miserend, reggel fél 8 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diák és katonamise. — 9 órakor a felvidéki tanfolyam résztvevőinek miseje, melyet tart és szentbeszédet mond a tanfolyamon résztvevő munkácsi hitoktató. — 10 órakor nagymise melyet tart és szentbeszédet mond ifj. Papp Gyula segédlelkész. Délután négy órakor szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap, július hó 23-án délelőtt 10 órakor istentisztelet, prédikát: ifj. Koren Emil segédlelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaahítat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—8 óráig vallásosestély, vegyeskar és zenészmakkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig bibliaóra. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig imaóra.

— **Evangélikus istentiszteletek.** Hajdúszoboszló közönsége és fürdővendégei részére Ecsedy Aladár tahitófalui (Pest, vm.) lelkész hétfőtől kezdve egy hétig minden este fél 8 órai kezdettel evangélikus istentiszteletet tart, kedvező idő esetén a központi református fiúiskola udvarán, esős időben a kivilágított templomban. Jövő vasárnap befejező istentiszteletet. — Az esti fél 8 óras evangélikus összejövetelek perselypénze a költségek fedezésére fordítatik.

— **Hodzsá,** a csehszlovákiai utolsó miniszterelnök Londonba utazott. Utjának magánjellege van.

— **Ha költözködni,** vagy szállítatni akar, forduljon dr. Vasady szállítóhoz. Iroda Szent Anna u. 2. sz.

3000 holdat örökölt egy kocsis!

Neve **Bors István**

Páger Antal

A történetet előadja

Színhely: **Csokonai Színház**

Ma délután 4 és
Idő: Ma este fél 9 óra

Családi értesítés:

Dolgáry Marika
és
Tóth Kálmán
jegyesek.

P. Kovács Pál
VII. Váll. tisztviselő
eljegyezte

Csácsi Zsazsa
úrlányt.

(Minden külön értesítés helyett.)

Lakatos Mária
és
Ávrányi János
MÁV lakatos,
jegyesek.

— **2 napos filléresgyors** indul szombaton, 1. hó 29-én Szegedre a szabadtéri előadásokra, ahol szombaton a Bizánc, vasárnap pedig az Ember tragédiája kerül színre. A vonat indul Debrecenből 29-én 14 óra 01 perckor, Szegedre érkezik 19 óra 40 perckor. Vissza indul Szegedre július 31-én 1 óra 32 perckor és Debrecenbe érkezik 6 óra 34 perckor. A menettérti jegy ára a szabadtéri előadásokra szóló belépőjeggyel együtt P 6.70 f. Jegyárúsítás hétfőn reggel kezdődik a MÁV. Menetjegyirodában.

— **A tank feltalálója,** Bentley János kapitány szegénységben élte le életét és 60 éves korában, szegénységben halt meg. A kapitány az angol kincstárt 12 millió pengős összeg erjéig perelte, de hiába vallották, hogy a tank nagyban hozzájárult a háború megnyeréséhez, a bíróság nem ítelt meg részére kártérítést.

— **Mi lesz az ifjúsággal?** ha nem gondozza fogait. Használjon Diana-fogkrémet, mely kitűnően tisztít, fertőtleníti és kellemes ízű. — Eredeti tubus 48 fillér, családi tubus 72 fillér.

— **Svábot, poloskát** 61! „Szeklin” rovarirtó doboz 1.20, Kapható Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogéria.

— **Hazajöttek németországi tanulmányútkról a magyar vasutasok.** Pár nap előtt ért véget a magyar vasutasok németországi tanulmányútja, melyen Debrecenből is többen vettek részt közöttük a nyugalmazott államvasúti fő-tisztviselő társasága részéről dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, MÁV főtanácsos-főorvos, dr. Major Sándor főtanácsos neje és fia, Takács Gyula műszaki tanácsos és énekművész leánya Paula, aki a fogadó-estélyeken nagyhatást keltő szép magyar ruhában jelent meg, továbbá Ferenczy Viktor felügyelő, dr. Hetessy Sándor és dr. Lengyel Károly tanácsosok, dr. Tarján Oszkár HÉV főtanácsos, Dékán Lajos főintéző.

— **A debreceni asszonyok ismerkedése a felvidéki tanfolyam résztvevőivel.** A MANSz debreceni szervezete közelebbről szeretne megismerkedni a felvidéki tanfolyam résztvevőivel. E célból 25-én, kedden délután 7 órakor a nagyerdői Vigadó teraszán találkozást rendez a tanfolyam női hallgatóival. Erre az alkalomra ezúton hívja meg a MANSz debreceni tagjait, ismerőseiket s kéri, hogy minél számosabban jöjjenek el erre a találkozóra. A részvételt a MANSz irodában hétfőn délután 5 óráig jelentésük be Piac u. 36., telefon 27-39.

— **Német haditengerészeti küldöttség** tartózkodik Olaszországban és résztvesz az olasz flottagyakorlatokon.

— **Károly román király** körútja alkalmával találkozik görög és török államférfiakkal.

ZÜNDAPP

motorkerékpárok képviselője:

Hungária Üzemfelszerelési és Árukereskedelmi Részvénytársaság
Debrecen, Hunyadi u. 11.
Telefon 10-87

**NYITÁNYI
HIREK**

Születések: Nagy Ferenc ácssegéd Király F.-u. 34., fiú; Ferenc. Balogh János fm. Barcaságu. 18. fiú; János. Csarnai József fm. Percé-u. 15. fiú; József. Tóth József fm. Fancsika 72. fiú; Ferenc. Kovacs Kálmán MÁV fékező. Wesselényi-u. 105. leány; Erzsébet. Szentesi Mihály napsz. Branyiszko u. 10., fiú; Sándor. Erdős Gyula m. k. százados Hatvan-u. 61. leány; Julia. Dr. Csiba Antal gimn. tanár Hajdú-böszörmény, fiú; László.

Eljegyzések: Schwarcz Sándor ker. Bellegelő 113. Fruchtnér Ilona Csapó-u. 55. — Montvai István államépítészeti hivatalnok Eger, Manó Erzsébet Akáca-u. 17. — Szabó István MÁV s. munkás. Kolónia XXIII-1. Tömöri Erzsébet Wekerle sor 6. — Kiss Endre MÁV ipari munk. Budapest Kresztes Mária Pacsirta u. 10.

Házasságok: Vojtai Serbán Iván m. kir. tüzérfőnögy. Hajmáskér Schmogrovits Pirooska Pulszky-u. 4. — Kiss Antal illatszerész Péterfia-u. 56. Vida Anna Báthori-u. 16. — Molnár József fűszerkereskedő Apaffy-u. 99. Jencsik Róza Rigó-u. 46. — Szücs Gáspár magántűkár Balaton-u. 8. Pellek Ida Menfőcsanak. — Kukucs József ker. s. Teleki-u. 90. Köröskényi Márta Oláh u. 34. — B. Nagy Géza vm. alkalm. Péterfia-u. 26. Dalmi Róza Késes-u. 38. — Kálmán Sándor MÁV vasutas. Hegedüs Zsupzsánna Acél-u. 2. — Pásztor András MÁV h. pályőr Szoboszlai-úti őrház Dobi Ilona Kabar-u. 7. — Vékony Sándor cserépkályhás s. Kálmán-u. 13. Varga Pirooska Margit-u. 16-b. — Nagy Imre villanyszerelő Derecske, Szénásti Aliz Kerekes-u. 37. — Kerkégyártó Gyula ref. tanító Győrtelek, Imre Teréz Kut-u. 9.

Haltások: Ecsedi Jánosné ref. 76 éves. Budai E.-u. 56. Félégyházi Jánosné r. k. 58 éves. Piac-u. 63. Daranyi Jánosné ref. 70 éves. Nádudvar. Kovács László ref. 5 éves. Zrínyi-u. 53. Császár Ferenc MÁV nyugbérés ref. 57 éves. Zrínyi-u. 75. Kiss Imre ref. 81 éves. fm. Huszár G.-u. 39. Nádudvari Pirooska ref. 7 éves. Püspökudvar. Füge Ilona ref. 12 hónapos. Ebes 15. Guttman Ernő izr. 20 hónapos. Szepességi u. 32. Vad Imre r. k. 7 hónapos. Egyek.

— Irán Angliától nagy mennyiségű hadifelszerelést, repülőgépeket, léghárító tüzserőket kap. Az iráni olajmezőkön lévő angol vagyont — mely 20 millió font sterling — védik ezzel és így biztosítják az olajat is, mert az angol flotta szükségletének tekintélyes részét kapja az iráni mezőkről. Az iráni hadsereg közösen fog harcolni a török hadsereggel háború esetén.

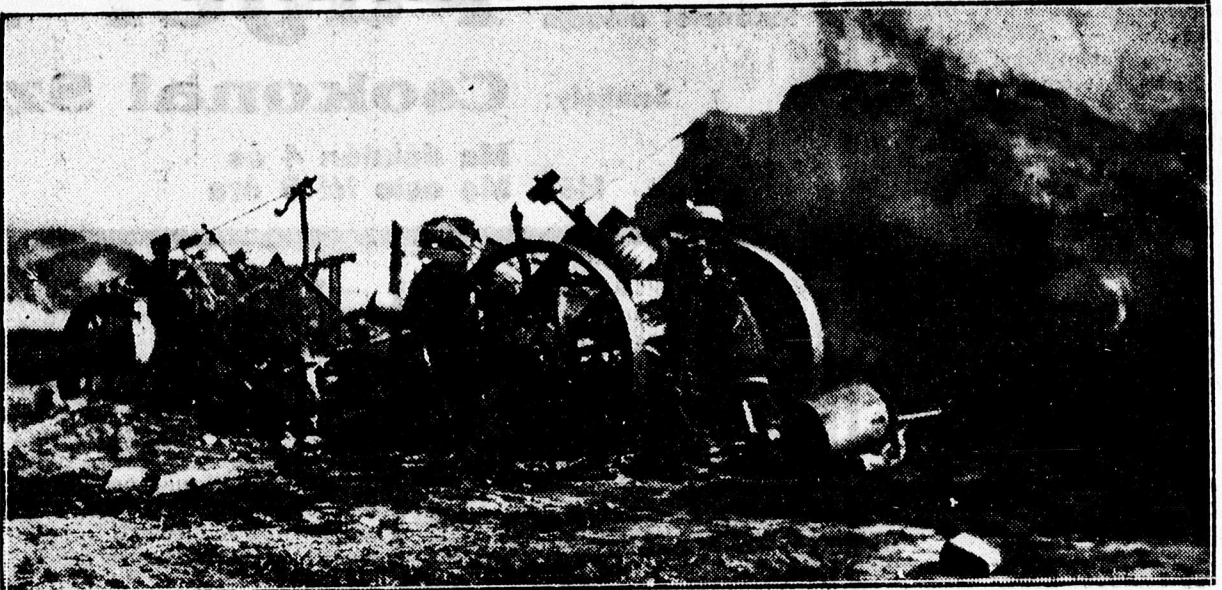
— A délutáni órákban hétfőtől zárva lesznek a hentesüzletek. A 10 órai munkaidő bevezetésével kapcsolatosan a hentes szakosztály elhatározta, hogy a nyári hónapokban a hentesüzletek délután 2 órától 5 óráig zárva lesznek. Ezúton is felhívja a vásárló közönség figyelmét a szakosztály elnöksége, hogy szükségletét a fenti üzleti záróra figyelembevételével szíveskedjék beszerezni.

— Az első velocipéd tulajdonosa volt Magyarországon Löwinger József, aki ma 82 éves, de még mindig kerékpáron jár be Kispéstről a fővárosba.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legújabb divat szerint Adám. Rencz üzlet. Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

A világjamboreera utazott debreceni leánycserkészek.

Nagy tűzvész eséplés közben a Diószegi úti Rachbauer tanyán.

— Ausztriából 100.000 zsidó vándorolt ki. Bécsi jelentés számol be arról, hogy a kimutatások szerint eddig 100.000 zsidó vándorolt ki. A legnagyobb részük Északamerikába vándorolt; 20.677. Palesztinába kivándorolt 6560.

— Ezer pengő pénzbüntetésre ítélték el Wild Günter berlini szingazgatót, aki a balatoni országúton elgázolta autójával Balli Károlyt, aki súlyos sérülést szenvedett. Enyhítő körülménynek vették, hogy Németországban más hajtási szabályok vannak érvényben mint magyar területen és az igazgató a szokás hatalmánál fogva vezette autóját.

— Lezuhant egy angol repülőgép a Somemrest grófságban. Három utasa meghalt. A gép a levegőben kigyulladt és úgy zuhant le.

— Egy tanító mellbelőtte magát öngyilkossági szándékából budapesti lakásán. A tanítót, a 27 éves Gyöngyössi Gáspárt életveszélyes állapotban vitték a mentők a kórházba.

— Egy nagy angol bűtorgyár Manchester közelében kigyulladt és teljesen leégett. Az angol híradás megjegyzi, hogy ezt a tüzet kivételesen nem az ir forradalmárok okozták.

— Anglia 39 alsóosztályú repülőgépét kapott Amerikából három millió font értékben. A franciák is rendeltek gépeket Amerikából.

— A törökök újabb kölesönt kérnek Angliától. A már megkapott 16 millió fontos kölesönt után még 58 millió font kölesönt vesznek fel fegyverkezésre és közmunkákra.

— Hitler a német Sasrend érdemkeresztjének első osztályát ajándékozta vitéz Kolosváry Borcsa Mihály országgyűlési képviselőnek. Az adományozó okiratot Hitler maga írta alá.

— Összeesett egy ismeretlen társával a kismacsi állomáson Gavallér Mihály napszámos, aki a Tóth-tanyán lakik Kismacon. Eközben a csutkavágó késtől nyolc centi hosszú szélesen tátongó sebet szenvedett a kezén, amit a mentők bekötözték és utasították, hogy sebvarrástra menjen a klinikára.

BALATONALMADIBAN az O. R. T. E üdülőházban elsőrendű penzió kapható elő és utószobában 4-5 P-ig, főszezonban 4-80-6 P-ig.

— A Felvidéken új igazoló eljárás indult, melynek során ügyvédek, orvosokat, közalkalmazotakat igazolnak és akiket nem igazolnak, azok kénytelenek állásukat elhagyni, mert a nemigazolás azt jelenti, hogy magyar nemzeti szempontból kifogásolható a viselkedésük. A felvidéki lapok mindenkit felszólítanak, hogy tegye meg a panaszt, kik ellen kívánják az igazoló eljárást megindíttatni.

— Borzalmas módon követett el öngyilkosságot Krammer Sándor 40 éves budapesti főpincér, aki a gellérthegyi kiosk mellett megmérgezte magát egy fa tövében. Karján, lábán 12 helyen felvágta az ereket s a száját bekötötte klóretilles vattával. Bücsülevelében azt írta, hogy betegsége miatt menekül a halálba.

Gyűjtik a vagyont a magyar diákok

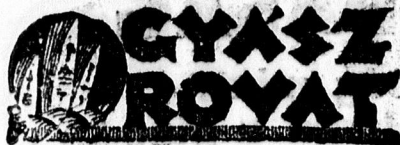
Az elmúlt iskolai évben számos középiskolában bevezették az iskolabank intézményét, melyet „diákkaptár”-nak neveztek el. Hány-ötletes módon igyekeznek az ifjúság pénzhez jutni! Ólmot gyűjt a löttereken, makkot az erdőben, süteményt készít saját büfjé részére, vagy kutyát sétáltat, vagy pedig a hivatalokat látja el titkával. A nagy vakációra és az új iskolai évre a Szt szappangyár minden 10 darabért 1 darab 1/2 kg-os, illetve 1/4 kg-os valódi Szt mosószappant, vagy annak teljes értékét bocsítja a diákkaptár rendelkezésére.

Fogjatok a gyűjtéshez még ma munkás, magyar diákok!

— Az angol egészségügyi minisztérium orvosokat toboroz kórházak részére, melyekben háború esetén a polgári lakosságot helyeznék el.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágát fokozza munkakedvét növelik.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
Magyar Gépgyári művek R. T. gépeinek eladása
Rágher Sándornénál
Debrecen, Deák Ferenc-utca 11 szám. (Szemben a Törvényszékkal.)
Telefon 29-62. Olcsó árak. Kényelmes fizetési feltételek.

Id. Csesdi Jánosné temetése vasárnap 6 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából. **Gebauer** cég rendezi.

Felegyházy Jánosné Etlinger Ilona 68 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. **Gebauer** cég rendezi.

Id. Nagy Mártonné Böresök Julianna 74 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából. Lakás: Csillag uca 50. **Gebauer** cég rendezi.

Nagy Mihály gazdálkodó 63 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozójából. Lakás: Ondód, Péterfia-dűlő 41. c. **Gebauer** cég rendezi.

Nagy Sámuelné Hoffer Irma életének 60. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Az elhunytban Nagy Sámuel nyug. városi tisztviselő feleségét gyászolja. Lakás: Timár u. 40. A temetést **Fehértői** temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk hálás köszönetet kedves rokonainknak, ismerőseinknek és jó barátainknak, akik drága jó férjem, édesapánk végteszünetétől jelen megjelentek, részvételükkel fájdalomunkban osztoztak. — Özv. **Imre Józsefné és családja.**

Köszönetnyilvánítás. Drága jó Erzsikénk: elhunyt, alkalmából nyilvánított jóleső részvételekért, koszorúkért, esokrokért, mérheterlen fájdalomunkat enyhíteni igyekvő vizsgálató szavakért ezúton mondunk mindenkinek fájó szívvel igaz köszönetet. Isten óvjon mindenkit hasonló csapástól! — **Zajdon Vilmos és családja.**

Buzás Ferenc

hentesmester 26 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető III. terméből ref. szertartással. Lakása: Gróf Leiningen u. 7. Pusztai temetkezési intézet.

Csiszár Ferenc

MÁV nyugdíjas 67 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 6 órakor lesz a Köztemető III. terméből ref. szertartással. Lakása: Zrínyi u. 75. Pusztai temetk. intézet.

Id. Polg. Kiss Imre

gazdálkodó 81 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 5 órakor lesz a köztemető II. a. terméből ref. szertartással. Lakása: Huszár Gáll u. 39. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Nélai Vég László szabómester temetésén megjelent rokonoknak, jóismerősöknek, kartársaknak, az Iparos Dal-kör tagjainak és mindenkinek ezúton mondunk igaz szívvel hálás köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Boldogult jóapám és apósom Hunyadi János elhunytával nyilvánított jóleső részvételt rokonainknak, barátainknak, az Adria biztosító intézet igazgatóságának és tisztviselői karának, hálás köszönetet mondunk. **Kovács Gusztáv és neje.**

Gazdag programja lesz az augusztusi pallagi leánykonferenciának

Mezey Béla lelképásztor, a pallagi leánykonferenciák lelkes szervezője gazdag programot állított össze az idén is az augusztus 13-20-ika közt tartandó leánykonferenciára. Az evangélikus előadásokat Tóth Árpádné, Kovács Olga, Kovács József, Juhász Ilonka, Nagy István, B. Kiss Júlia, a hitmélítő előadásokat Kalmár Lajos, dr. Rácz Jenő, Ács Mihály, Uray Sándor, Tamás Ferenc, dr. Bodonhelyi József, az ismeretközlő előadásokat Tóth Árpádné »Mit olvassak«, Vajda Erzsébet »Ki legyen a barátom«, Vajda Mária »Hogyan gazdálkodjam«, Juhász Ilonka »Testi életem gondjai«, B. Kiss Júlia »A református leánymunkaszervezetek címen tartják meg, **Mezey Béla** mindennap kezdő és táborúzi áhitatot tart. A konferencia bizonyára az idén is áldásos lesz a fiatal leányok lelki fejlődésére.

A Vitézi Rendből töröltek négy nyilas képviselőt

Magyarország főmoltóságú kormányzója rendeletére a Vitézi Rendek tagjai sorából többeket töröltek, mert ellentétbe kerültek a Vitézi Rend szellemével és annak tett esküjükkal. A töröltek között van négy nyilas képviselő is: Baky László ny. esendőrőrnagy, Zsengeller József ny. esendőrszázados, dr. Csia Sándor e. e. hadnagy, dr. Szendrődy Kovács Gyula e. o. zászlós.

— **A szegedi színház primadonnája lesz a színigazgató.** Szeged város a vándortársulati rendszerrel szemben ragaszkodik ahhoz, hogy önálló színtársulata legyen és csak az operai társulatot látva vendégül. A színigazgatóval, Sziklay Jenővel 1941-ig van szerződése, de mivel Sziklay zsidó származású és így színigazgató nem lehet, a város azt kéri a minisztertől, hogy a színigazgató feleségének, Patkós Irmának, a primadonnának adják ki a hátralévő időre az engedélyt.

X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégebbi szaküzletéhez. **Komárominé, — Bikabéraház, telefon: 19-56 szám. — „Inectó” lerakat.**

— **Az olaj miatt Mexikó és az USA között feszült a helyzet.** Ismeretes, hogy Mexikó kormánya erős kézzel nyult bele a külföldi olajtársaságok működésébe és kizárólagos tárgyalások indultak meg. Amerika érdekelve van az olaj kérdésben és most, hogy a tárgyalások kedvezőtlen irányban haladnak, Amerika olyan intézkedésekre készül, mely megakadályozná a mexikói ezüst vásárlását. Ez igen súlyosan érintené Mexikót, mert az ezüstbányái egyik fő jövedelmét adják.

— **Hosszantartó béldugulásoknál** egy-két pohár természetes **Ferenc József** keserűfűz az emésztőcsatornában felgyülemlett erjedő és rothadó anyagokat gyorsan és biztosan levelezi és így megakadályozhatja a vakbélgyulladás esetleges közpódését. — Kérdezze meg orvosát!

x Korona díszterem a legnagyobb és legművebb táncterem, ahol minden esztendőben ösztöne.

— **Az USA tisztviselőinek semmiféle politikai tevékenységet** nem szabad kifejtetni. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot elfogadták. Korlátozni fogják a tisztviselőnek a választásokra gyakorolt befolyását is.

— **A párisi németek lapjának** necai árusítását betiltották. A lap címe: Zeitung in Frankreich.

Sporthíradó

A Debreczeni sporthírszolgálat jelelt:

A vasárnapi sportnapsor kiemelkedő nagy eseménye a Közép-európai Kupa döntője, amely Budapesten zajlik és ami még sohasem fordult elő, két magyar csapat került a döntőbe. Kriszt esch-német játékevezető vezet a mérkőzést. Bizonytalan, nyílt a mérkőzés kimenetele: Az Újpest az Ambrosiana, Beogradski tetemén keresztül jutott a döntőbe, a Ferencváros a Sparta és Bologna legyőzése után. Az ellenfelek — a legutóbbi 4:1 és 7:1 után nehéz megállapítani, melyik di-csőbb, melyik nagyobb, de majd eldöntik vasárnap egymásközött. Az első mérkőzés most vasárnap a Ferencváros Úllői úti pályáján lesz. Így áll fel a két csapat: Háda — Tátraí, Szoyka — Magda, Sárosi III., Lázár—Táncos, Kiss, Sárosi, Toldi, Gyelway. Újpest: Sziklai — Futó, Fekete — Szalay, Szűcsi Balogh — Ádám, Vince, Zsengeller, Kállai, Kocsis.

Az bizonyos, hogy most nem kell szurkolni úgy, mint máskor: mindenképen magyar egyet nyeri a kupát s nem megy külföldre s akár Újpest, a magyar bajnokcsapat, akár a Ferencváros, a második helyezett nyer, — méltó, jó kezekbe kerül a nagy díj.

Az előmérkőzés Debrecen is érdeklí közelebről: a DVSC ifj. játszik az FTC Ifj. ellen az országos ifjúsági bajnokságért. Nehéz mérkőzés lesz. Pesten nincs sok győzelmi esélye a debreceni fiataloknak, döntetlen bravur volna, kis vereség tisztes eredmény. Így áll fel a debreceni csapat: Schorr — Balogh, Oláh I. — Oláh II., Faragó, Pásti — Matólesy, Szűcs, Gere, Tiszta, Béres, Tartalék: Gyula.

Debrecenben semmi különösebb esemény sincs a kánikulában: az Egyet-kert pályán a Tégláskert játszik egy vegyes csapat ellen, amelynek a zömét a Rákóczi adja.

A Nyíregyházi TVE Várpalánkán játszik barátságos mérkőzést. Ungvárott helyi rangadó, Rusj—UAC mérkőzés.

Finta, a Boeskaí volt kitűnő játékos szabadságáról visszatért Lille-be, francia földre, mert balasztást kapott katonai szolgálata letöltésére.

Budapesten nagy esemény még az olasz-magyar vízipólómérkőzés és előtte a meghívásos uszóverseny. Az olaszok ellen magyar győzelem várható a vízipólóban, de hát ez nem futball, itt könnyebben és biztosabban megy a magyar diadal kivívása...

A Boeskaí a Diósgyőri MÁVAG-gal tárgyal, — mint a Debreczen jelezte is már, a Boeskaí azzal érvel, ha igaz az, hogy a Szűrkétaxi szabálytalannul játszott az első ligában és a Phöbys is, akkor az esett ki, mert meg kell minden mérkőzését semmisíteni és nem a

Boeskaí. S ha ez bevalna, akkor a Boeskaí tervé az lenne, egyesül a Diósgyőri MÁVAG-gal és indul az egyesített csapat az NB-ben és NBB-ben is, felváltva, Debrecenben és Diósgyőrii játszama a két egyesített csapat. Az anyagi bázist meg a DiMÁVAG jelenléte. Szép a terv, merész, fantáziára is vall, de kérdés, meglehet-e oldani és megvalósítják-e?... A Boeskaí akarja — esetleg a DiMÁVAG is. De nemcsak ketlőn áll a vásár...

Kedden este, július 25-én este 7 órakor nyílik meg az új labdarugójáték-vezető tanfolyam a debreceniek és közeli vidékiek számára. A tanfolyam színhelye: Debrecen, Ferenc József ut 41. I. em. 8., a Keleti LASz helyisége. A tanfolyamot ünnepélyes keretek között nyitják meg. Az előadó Szabó Kálmán, az ismert kitűnő játékevezető lesz.

A Boeskaí Balmaazúvároson játszik vasárnap a BSC ellen barátságos mérkőzést. A Boeskaí meglévő játékosgárdájával áll ki és több más játékosal is kiegészíti gárdáját.

A MAGYAR USZÓSZÖVETSÉG keleti kerülete, vasárnap délután fél 5 órakor a görbőlytapolcai versenyuszodában rendezi kerületi bajnoki uszóversenyét. Az uszóverseny után a miskolci VSC—Jászapati. Összetartás bajnoki vízipóló mérkőzés kerül lebonyolításra. Az érdekesnek ígérkező bajnoki versenyen többek között a Debreceni VSC és a Debreceni EÖC is résztvesz.

SZABADFOGÁSU KERÜLETI BIRKOZÓVERSENY.

A Keleti Kerület első szabadfogású birkozóversenye ma délután 5 órakor kezdődik a DTE tornacsarnokában. Tekintve azt, hogy Debrecenben még soha sem volt szabadfogású birkozóverseny, a közönség nagy érdeklődése nyilvánvaló, annál is inkább, mivel a küzdelmek teljesen nyitlak és a győzteseket megjósolni lehetetlen. A kerület valamennyi számottevő birkozója indul a versenyen, az élen Tarányi országos bajnokkal.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőpiac:

Rozs, októberre: 14.20, 14.25, 14.13, zárlat 14.12—14.13 P.

Tengeri júliusra: 17.30, Augusztusra: 17.34, 17.25 zárlat 17.23—17.25. Szeptemberre: 17.51, 17.45, zárlat: 17.44—17.46 P mázsánként.

Készárúpiac:

Ujjbúza tiszavidéki s kistáplói 77 kg 19.50—19.65, 78 kg 19.70—19.85 79 kg 19.90—20.05, 80 kilós 20.00—20.15 P. Felsőtiszai 77 kg 19.40—19.60, 78 kg 19.60—19.80, 79 kg 19.80—20.00, — 80 kg 19.90—20.10, újrozsa pestvidéki 13.25—13.50, rozsa más 13.45—13.65, újtakarmányárpa középminőségű 14.—15.25, zab középminőségű új 16.70 16.90, tengeri 17.40—17.55, korpa 13. 13.10, 8-as liszt 15.00—15.50 pengő.

SERTÉSVÁSAR

A szombati ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 693 darab sertést, 5 vásári állományból angol hússertés, felhajtás 25 darab volt. Az irányzó változatlan. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 103.—103.5 kivételesen 104 fillér, szedett sertés I. 98—108 fillér, II. 92—96 fillér, III. 84—90 fillér, angol sonkasertés 106 fillér kilónként.

Debreceni termény- és takarmányárak:

Búza mm. 18.60—18.70, rozsa 11.70—12.00, árpa 14.00—14.50, zab 16.00, tengeri 15.80—16.00, lucerna 7.10—8.10, szóna 5.50—6.20, lóhere 6.50—7.50, szalma 2.00, alomszalma 1.80.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél,
dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2— pengő.

WERNER nyári olcsóságai

Szalmakalap	1:80	Nyakkendő	1:20
Rövidujjú ing	3:90	Tropikal ing	3:—
Divat öv	—:98	Sokni	—:68

Saját készítményű nap és
ESERNYŐK
legolcsóbban
Esernyőszalonból
PIAC U. 77.
Javit, áthúz, alakít.

48- pengős rádió
előjegyezhető:
2.-P. részletre

Gulyás
kerékpár, csillár
szaküzletében
Piac u. 50. T. 22-19

Fűszerek, csemegék
háztartási cikkek
olcsó áron
Volentiknél
Piac u. 38.
villanytűre berende-
zett kávépörkölő

Íróés írodagépek
MARKOVITS SANDOR
Piac utca 58.

Orosz
divat és ortopéd cipész cipői
kényelmes
elegáns formás
Piac utca 40. Hangyapalota.

Tokajhegyaljai
termelői bor-
pinceüzemben
Csapó u. 31. alatt
borait olcsó
árússim

Kézimunka
tervezés és előnyomása, a hozzá-
való anyagok olcsó beszerzési
forrása
Bessenyei Ilona
Kézimunka üzlete VAR U. 2.

Figyelem!
Olcsó felvidéki tavételemből
még a készlet tart
bükk vágott fa
szállítva 440 és 3:80
Tuzsatelepen Na u. 4.

Óroshordók!
(új és használt) minden nagy-
ságban eladó **Br. György**
horoggyártási telepen **Nap**
ucca 4., ugyanott javítások
gyorsan készítenek Tel. 12-95.

AUTÓGUMIK tudós feltevése
és minden e szakmába való ja-
vítás garanciával
Tóth Gumiüzem
Hunyadi u. 2.
Telefon hívó 12-35.

Varrógépet, kerékpárt
felülősséggel javítok.
Véti, csere, kölcsönzés.
EISENBERGER
Csapó u. 101.

Hölgy- és úritudrástomat
megnagyobbítva és modernül
berendezve áthelyeztem
SAS UCCA 2 ALA.
Kérem a szíves pártfogást
Boczán Sándor fodrász.

Finom acélárak
görkorcsolyák
FRICK Testvéreknél
Ferenc József u. 27.

Kerékpárok és alkatrészek,
horgászati felszerelések, te-
niszütők és labdák és egyéb
sportcikkek
Tóth Gyula
vasútleben

ÚJ PAPANIT
legszébbben, régi paplanját
legjobb portalanít villany-
tűre berendezett gépével
ifj. Püspök Sándorné
Csapó utca 27. szám.

Festékek, olajok
háztartási cikkek
SAS UCCA 1 SZ.
Nádudvari Lajos

Akkumulátor
Dinamó
Gumijavítás
Rétinél
Pannónia udvar.

Szliuka
szikvíz üdít
TELEK U. 100. Telefon 21-11.

Orvosi műszerész
és ortopéd kellékek üzeme.
Ludtáji betétek gipszintá-
ján.

Szabó István
Piac u. 42. Pannónia udvar.

Kérje minden üzletben
Klein Géza
jo izü

Amatőr felvetelelt
kidolgozza, fényképezőgépet
csod, vesz, csere

Berzék fotószaküzlet.
Ferenc J. u. 38. bent az udvarban.

Villanymotorok,
villanygépek és készülékek
javítását, tekercselését át-
alakítását szakszerűen végzi
Kovács Lajos elektróüzeme
Miklós u. 9.

Díszasztóló
urasztalterítő
magyaros
kézi munka
készítés
előrajzolás
csak

Szent Anna u. 10.
Pikó László
kézimunkaipar

Golyócsapagy
Kerékpár
varrógép, motor rádió
egelőnyösebben
Királynál
Royaletépület

Befőttes üveget
legolcsóbban
Dávid Halvan u. 15

BUTOR
Hálók, ebédlők, uriszobák, jég-
szekrények, sezlonok, szönyegek,
reszmények. Egyes darabok igen
olcsón

Butormagazin Széchenyi 6.

Tóth Gábor
úrisszabósága
Debrecen, Piac u. 89.
Mindig a legújabb
vonalu ruhák töké-
letes bricsesz nadrágok.

ÓRAKBAN
ékszerekben legolcsóbb
Halász

Rádió
kerékpár
NEUMANN cég
Piac ucca 27.

FOTOKOPIAT
készíttessen ok-
mányairól

Műszaki Fotó
nangya palota
Ferenc J. út 40.

Spórolni akar?
Minden rőtösszükség-
letét szerezz be a
Maradéküzletben.
Dégőföld tér 11.
SZAPALOTA.

„LELA” zománcműhely
legelőnyösebben süt, főz.
Készíti:
LEVENCSIK,
Csapó u. 87.

Szekeres borozó
Hunyadi u. 1.

Kellemes szórakozóbely. Kérthelyiség, külön termek, füstös, olcsó szobák.
Cigányzene. Polgári áruk.

KÖZGAZDASÁG

A nagy hőség miatt nem volt forgalmas a piac

A tegnapi hetipiac a trópusi hőség miatt közepes forgalmat bonyolított le. Áru pedig bőven volt, vásárló an- nál kevesebb. Panaszkodnak az áru- sok, hogy a közönség nem vásárol úgy, mintha hűvös lenne. Egyedül a gyümölcs piac volt forgalmas, ennek az oka, hogy a nagy hőség miatt gyorsan érnek a gyümölcsök és sietnek túladni rajta alacsonyabb áron is. Így pl. a barack, amely a múlt héten egészen 30 fillérre emelkedett, tegnap ismét 20 fillérre zuhant. A gyümölcs piacon egyébként igazán olcsóság van. A gyümölcs átlagára 20 fillér kilonként. A barack az alma, a körte, a ribizli, a sárgadinnye, mind-mind 20 fillér kilonként. Egyedül az őszibarack és a málna, ami drágább, habár az is ki- bírható.

A zöldségpiacon a zöldborsó és a paradicsom ára esett. A paradicsom kilója 20 fillér. A többi árak a múlt heti árnívón mozognak, egyedül a bur- gonya lett olcsóbb, 6 fillér kilója.

A baromfi piac is közepes forgalom- mal zárt. Vége az ártásnak és sok helyen a gépelésnek, több volt az áru, mint máskor. Az árak itt sem változ- tak.

Zöldségpiaci árak: burgonya 6, pa-

radicsom 20 f kg-ként, zöldborsó 2—4, kelkáposzta 6—16, fejeskáposzta 16—28, vöröskáposzta 16—30 f da- rabja, zöldség csomója 14, füstölt zöld- ség 8 f, tők darabja 6—10, uborka 100 darab 70, zöldborsó 36, zöldborsó 60, karfiol 50—100 fillér kg-ként, ka- ralábé darabja 2—4 f, spenót és sóska 30 f, zöld tengeri 2—3 f, hagyma kg 10, gomba nincs.

Gyümölcsárak: barack 16—20, ősz- barack 24—60, málna 40, ribizli 20, alma és körte 20, sárgadinnye 20, meggy 50 f kg-ként.

Baromfiárak: csirke kg 1.30, párja 1.60—2.80, tyúk 1.—, sovány kacsa és liba 1.—, kövér kacsa és liba 1.50 P. Tojás darabja 7—8 fillér.

Marha- és borjúhúsárak: I. r. mar- hahús 1.20 II. r. 1.— borjúhús I. r. 1.60—2.40, II. r. 1.20 P, juhhús 1.— P kg-ként.

Setrtéshúsárak és zsiradékok: tövis- kes 2.20, comb 2.—, tarja 1.60, vékony oldal 1.50, hárj 1.54, zsír 1.60, őszalona 1.70, újszalonna 1.60, zsírnak való 1.42, friss kolbász 2.20, füstölt kol- bász 2.60, tepertő 2.— P kg-ként.

Halárak: ponty 1.30—2.—, balatoni fogas 3.—, harsa 2.50 kg-ként, szele- telve 4.—, csuka kg-ként 1.80 P.

Építési engedélyt kértek

Oláh Lajos Kuruc-u. 19. — Debreceni Hajlított bútorgyár, Salétrom-u. 5. légtalmi óvóhely. Wágner Antal Kínizsi-u. 30. kerítés, Gridek Ferenc, Péterfia-u. 50. kerítés, Székely Károly Rujter-u. 64. toldalék, Budapesti Szé- kesfővárosi Takarékpénztár Ispoltá- u. 19. átalakítás és toldalék, Onodi János Szent Anna-u. 49. lakóház és üzletek, Turi Sándor Margit-u. 14. la- kóház, Kovács János Szappanos-u. 11. raktár, Bornyi Sándor Vágó-u. 12. 28. átalakítás, Szép Istvánné Faiskola- u. 7.-c. lakóház, Özv. Arany Istvánné Király F.-u. 34. átalakítás, lakóház és sertésöl, Kertész János Bethlen-u. 51. W. C., Gábor László Rigó-u. 46. lak- ház és mellékép., Mészáros János On- dód, Veréb-dűlő lakóház és istálló, Pásti János Ménrót-u. 5. mosóház, Csapó Miklós Kertész-u. 2. fűskamra, Lányi Elemér Vendég-u. 81. előszoba, Róth Adolfné Hatvan-u. 18. átalakítás, Tóth Sándor Mester-u. 35. átalakítás, Hajnal Zoltán Széchenyi-u. 26. átal- akítás, dr. Péntes Imre Ajtó-u. 12. fű- skamra, Ref. egyház Szepes-tanya mag- tár, Alsószabolcsi Armentesítő Széche- nyi-u. 46. em. lakóház, Kállai Sán- doorné Keresztesi-u. 5. toldalék, Kato- na Ferenc Herceg-u. 14. műhely, Szol- noki Lajos Simonffy-u. 44. bontás, át- alakítás, Kiss Sándor Apaffi-u. 155. is- talló, stb., dr. Szikszai Szabó László Bellegelő 65. sz. lakóház, Birinyi La- josné Kigyó-u. 98. kerítés, Törös Já- nos Szondi-u. 26. lakóház, Sipos Mária Luther-u. 16. toldalék, Zombor Károly Szigligeti-u. 11. toldalék, Papp Imre Monostorpályi-u. 14. raktár, Süveges Mihály, Mátyás kir.-u. 42. nyári kony- ha, Schadek János Kéttalmon u. 4. át- alakítás, Geredi János Monostorpályi- u. 29. toldalék, Luszibaum Béla Kis- hegyesi-u. 5. lakóház, Kegyes István Bujdosó-u. 31. átalakítás és toldalék, Városi Kertészet Nyilas-u. lakóház és istálló, dr. Simkó Gyula Ujföld lakó- ház, dr. Vágó Vince Bellegelő 189. tol- dalék, Rex gyár Horthy Miklós-u. át- alakítás, Varga József Borz-u. 5. W. C. Stégmüller Árpádné Simonyi-u. 12. toldalék, Hátty Emma Nagycsere lakó- ház, Magyar Istvánné Nagycsere 104. lakóház, istálló, Tokai János Doberdó-

u. 20. lakóház, Antal Béla Urrétje-u. 9. lakóház, Labanc Istvánné Homok-u. 55. átalakítás, Kapusi Mihály Szegfü- u. 10. told. lakóház, Kiss Mihály Szabo- leska Mihály-u. 9. kémény, Barna István Ebes 83. lakóház, Makádi Gi- zella Szent Anna-u. 49. bódé, Kovács Zsigmond Kassa-u. 13. átalakítás és kéményépítés, Özv. Kiss Miklósné Kar- u. 27. W. C. Kraszna József Kassa-u. 9. pékműhely, Wiener Testvérek Vár- u. 7. átalakítás, Járjai Odón Bellegelő 122. istálló.

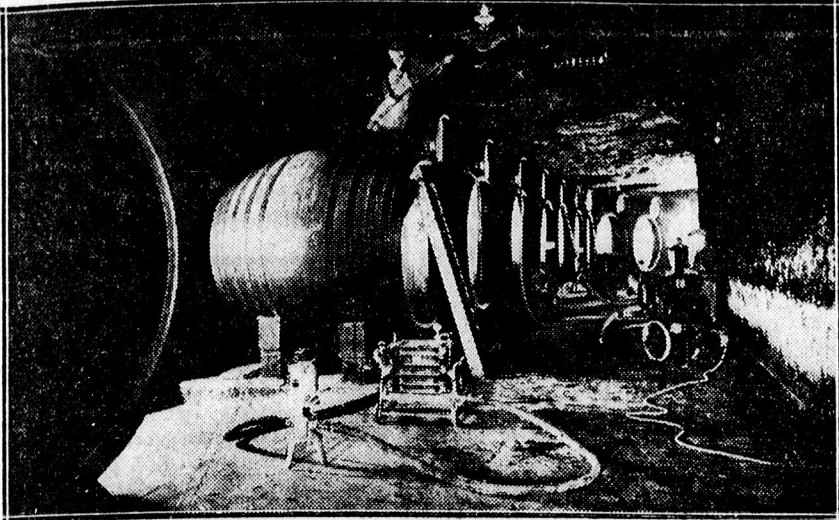
25202/939 aü. **HIRDETMÉNY.** Ez- uton értesíti a városi adó hivatal az érdekelt földtulajdonosokat miszerint az 1938. évben bejelentett, valamint az 1939. évben hivatalból észlelt adótárgy és művelési ág változásokról a hely- színi osztálybesorozási eljárás befeje- zést nyert. Az eljárás eredményét fel- tüntető változási jegyzékek július 23-tól augusztus 7-ig közszemlére lesz- nek kitéve a városi adóhivatal (Birtok- nyilvántartás 40. sz. szoba), ahol is ezek a hivatalos órák alatt megtekin- tethők. Ezen hirdetményt azon figye- lmetteléssel közli a városi adóhivatal, miszerint a szeptember 15. nap alatt a pénzügyminisztériumhoz címzett s itt beadandó felszólalással élhetnek; Deb- recen, 1939 július 20-án. Városi adó- hivatal.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
A tűzoltóparancsnokság a selejte- zés alá került leltári tárgyakat és anyagokat, mint különböző szerszá- mok, vas anyagok, egyéb fémanyagok stb. 1939 évi augusztus hó 21-én dél- után 3 órakor a legelőbbet igérőnek el- adatnak árverés útján.

Az anyagok az Ajtó ucca 8. sz. alatt a délelőtti órákban megtekinthető, a tűzoltóparancsnokságnál történt elő- zetes bejelentés után.

Az árverés helye: Ajtó ucca 8. szám. Debrecen, 1939. évi július hó 17-én.
Tűzoltóparancsnok.

GYÓGYÍT, üdít, frissít a nagy- erdei strandfürdő.

Részlet a Hangya budafoki borpincészetéből

Vidéki napilapok kiadói a „Hangya” telepeken.

635.000 névtelen „Hangya” szövetkezeti tag csodálatos munkája negyven év alatt

A Hangya első sorban gazda tagjainak érdekeit tartja szem előtt. — Alomnak is beillő esodák negyven év hangyaszorgalma után. — Mi mindent teremtett és mi mindent teremt a Hangya Isten, Haza, Család és Munka jelmondatának erejével. — A vidéki napilapok kiadóinak látogatása a Hangya-üzemknél.

Olyan időben, amikor a harmincöt éves megalapítóink a hős szobát kitalálta, bizonyára áldozat vállalkozni arra az útra, melyet szívesen és örömmel tettek meg a magyar vidéki lapok kiküldöttei, mert egy negyven esztendője fennálló, méreteiben páratlan, sikerében utólrhetetlen szövetkezeti egyesülésnek, a Hangyának eredményeit nézhetők végig.

Az ország minden részéből eljötték azért, hogy lássák, mit teremtett és mit teremt a Hangya éppen annak a munkás társadalmi rétegnek érdekében, mely a nemzet és az ország gerince, a földműves falusi nép érdekében.

Az alábbiakban számolunk be mindarról, melyet ennek a körsétának keretében láttunk, magyar örömmel tapasztaltunk, hiszen jól tudjuk, hogy a Hangya munkája és eredményes szövetkezeti teremtő ereje, a magyar munkástömegek érdekében kifejtett nagyszerű gondoskodása minden újságolvasót érdekel.

Ez a séta arról győzte meg a sajtó vidéki munkásait, hogy összefogással, a szövetkezeti gondolat gyakorlati keresztülvitelével, szívvel, lélekkel valóban megvalósította a Hangya azt, amilyen céllal 1898-ban Károlyi Sándor gróf elvetelte a nemes magot.

A posztján áll a szerény keretből óriási üzemmé felnőtt új magyar fa és minden támadás és meg nem értés dacára hirdeti a magyar termelő, szövetkezeti munkának egyre szebb és szebb eredményeket felmutató fellegvárát...

A vendégeket maga dr. Wünsch Frigyes vezérigazgató fogadta a Hangya Központján nagy termében és mint a Hangya szövetkezeti első embere informálta a vidéki sajtó képviselőit arról a munkáról és törekvésről, mely a Hangya kebelében folyik.

Nem egykézrendszer, de a magyar termelőt akarjuk segíteni

— Sokszor és sok irányban érte a Hangyát az utóbbi időkben támadás, — mondotta a többi között Wünsch Frigyes vezérigazgató, — de éppen ezért itt, illetékes helyen kell megállapítani, hogy ezek a támadások igazságtalanok voltak, mert ezek a kritikák, ha a mélyükre nézünk, egyoldalúak. Panaszok hangzanak el a Szövetkezet-

tel szemben, ezt megírják, anélkül, hogy a cikk megírója pl. utána nézne, hogy mennyiben állja meg a helyét az a panasz.

Pedig ez a szövetkezet és annak vezetősége mindig és mindenben rendelkezésére állana az illető kritikáló uraknak, mert az a cél, hogy mindenki tisztán lássa, mit tesz, mit munkál a Hangya. Elvünk az, hogy mindenki, aki jól tud szövetkezetünkről, az adja tovább, ha pedig valakinek panasa van, azt első sorban nekünk adja tudtunkra, hogy orvosoljuk az esetleges hibákat!

Meg kell eafolnom azt a téves állítást is, mintha a Hangyának monopolisztikus törekvései volnának; éppen én hangoztatok, hogy minden monopolisztikus törekvés gyilkosa lenne a magyar gazdasági életnek.

Mi igen is, meg akarjuk szerezni az egyes termelési ágak piacát, de nem azért, hogy ebből egyeduralmat teremtsünk, hanem azért, hogy versenyt keltsünk és mint ár-szabályozó szerv szerepeljünk a magyar gazdasági életben.

Mi nem a magunk hasznát nézzük első sorban, hanem 635.000 tagnak, főleg magyar földműves paraszt népnek érdekeit szolgáljuk, akik külön, külön a saját gazdasági érdekeiket megvédeni különben nem tudnák, — itt példákat sorol fel a gazdaérdekek védelmének illusztrálására, majd azt mondja:

— a Hangya szövetkezetnek közbérlése az árnyék tartását eredményezi s így lehetővé teszi, hogy a gazda, a termelő a maga tisztességes hasznát elérje...

Egy cég, mely ma már nincs, de a neve ma is márka

— Sok mindenért támadnak minket, — mondja többi között Wünsch Frigyes vezérigazgató, — így azért is, illetve ezt is szememre vetik, hogy a Schneider cég a Hangya neve alatt szállít. Ez a támadás is igazságtalan és abszolút hozzá nem értő közgazdasági felfogásra valló állítás.

Nem tudom megérteni, hogy miért dobjon el a Hangya egy olyan márkát, mint a Schneider-cég, melynek neve alatt, ha ma Angliába szállítunk, ott a befutott vagyont anélkül, hogy különös ellen-

őzés alá vonnák, már a márkára való tekintettel, helyesebben a Schneider névre való tekintettel, olyasfajtanul veszik át.

Egy cégnek, mint amilyen a Schneider cég volt, itt meg kell említenem az igazság kedvéért azt is, hogy ez a cég régen nincs meg, csak a márkája fut, ennek a cégnek a márkáját, presztízsét, nagyszerű, egész európai viszonylatban ismert jó hírnevét, az általa kiépített remek kereskedelmi összeköttetések nem tudom, hogy miért dobjam el. Az csak természetes, hogy az ilyen támadásoktól nem hagyom magam befolyásoltatni, de nem hagyja a Szövetkezet vezetősége se, mert mi minden támadás dacára

megyünk a magunk beesületes magyar útján, mert tudjuk, érezzük, hogy ezen az úton a magyar gazdasági életet még virágzóbbá tehetjük.

Mi hirdetjük és eszelekszünk, hogy első sorban a magyar népet, a magyar parasztot kell megmenteni, ennek a hóna alá akarunk nyulni és megteremtjük a lehetőségét annak, hogy termelvényeikért megkapja a beesületes, tisztességes hasznát a legjobb árak mellett.

mert ha a magyar paraszt így fogyasztóképpé válik, csak akkor lesz fogyasztóképes a magyar kereskedelem, magyar ipar, magyar köz- és magántisztviselői kar, mert nyilvánvaló, hogy a magyar paraszt gazdasági felemelésén keresztül teremthető meg a sokat emlegetett tömegjólét.

— Végezetül, — fejezte be nagyhatalmú üdvözlő beszédét Wünsch Frigyes vezérigazgató — arra kérem a vidéki sajtó jelenlévő igen tisztelt tagjait, hogy nyitott szemmel nézzék meg, milyen munkát végzünk mi a szövetkezeti életünkkel, aztán meghallgatván bennünket, mint a másik felet, adandó alkalommal szívük, lelkük itt szerzett tapasztalataival bírálják a Szövetkezetet...

A vezérigazgató beszéde után dr. Horváth Ödön, mint a Vidéki Lapok Gazdasági Egyesületének tagja, köszönte meg az üdvözlést, a szíves hangú meghívást, mely most lehetővé teszi, hogy a helyszínen lássa a magyar sajtó mindazt a sok szépet és jót, amit a Hangyáról eddig is tudott hallomásból.

A vidéki sajtó tagjai megszemlélik a Hangya raktárakat

Az üdvözlések után megkezdődött a Hangya raktárak, telepek megtekintése. Ez az órákig tartó séta és a tengersok látnivaló bizonyosságul szolgált arra, hogy az, amit 41 esztendővel ezelőtt szerény keretek között elindítottak, ma virágzó, magas színvonalú nemzeti kincs.

Az egykori kétszobás udvari központokból ezrei nőtték ki a különféle Hangya telepekné, elárúsító helyeknek, üzemeknek, gyáraknak.

A hatemeletes központi székház hatalmas palotája maga a legbeszédesebb bizonyosság arra, hogy itt valóban hangya szorgalommal, kitartással, hittel mit műveltek a neves szakemberek és névtelen szövetkezeti tagok.

Az egyes telepeken Bornemissza Károly, dr. Steinganner Pál, Pasakovic József, Zoltán Gyula, vitéz Rosta József és Huszár Pál főtitkarságuk kalauzolták a vendégeket és adták meg a szakszerű felvilágosításokat. Nekünk különös örömmel szolgált, hogy Huszár Pál föllelőrt ismertük meg egyik kalauzunkban, aki annak idején Debreczenben dolgozott és örömmel elevenítette fel debreceni emlékeit.

Legjobban a számok beszélnek egy, egy vállalat életének fokozott sikeréről és eredményeiről, de nem akarunk rágaskodni a rideg számokhoz se, mert szeretnénk legalább megközelítő képet adni arról, ami pl. a rakodó telepen van, ahol külön saját vasúti vonalon futnak a vasúti kocsik és az ecelraktár évente 104 vagon ecelt forgalmaz, illetve szállít.

A telepen 850 munkás dolgozik, 250 tisztviselő és szakember felügyelete, vezetése mellett és tíz kerék holdat tesz ki a telep nagysága, ahol a munkás és tisztviselő szociális intézmények sora mutatja, hogy a Hangya vezetősége első sorban saját kebelében valószínűleg meg azokat a nagyszerű újításokat, melyek szebbé, értékesebbé teszik a kisemberek életét.

Étkezdetől sporttérig mindent megtalálunk, dalárdák, önképzés, üdültetés, gyermekgondozás, egészségügyi rendelő ellátás mind, mind olyan intézménye ennek a közösségnek, melyet nyugodtan odaállíthatunk országos viszonylatban bármely állami, vagy magánvállalkozás elé.

Alkalmazott és munkaadó, illetve tisztviselő között nem rideg üzleti viszonyt láttunk, hanem megértő, egymást becsülő, értékelő összefogást, mintha a Szövetkezet Család jelszava itt jutna legszebb kifejezésre.

Nemcsak, hogy nem ritka a husz éve egyhuzamban alkalmazásban lévő munkás, akinek családtagjai is itt helyezkednek el, de sokan vannak ilyen-

nek. Ujságtól az orvosi rendelőig minden azt bizonyítja, hogy a munkaadó első sorban azt nézi, miben és hol lehet több hasznot biztosítani a köznek az egyes munkásokon és tisztviselőkön keresztül. Testi, lelki gondozás, egészségvédelem, anyagi előnyök biztosítása nem alkalmazottá, de egyenesen családtaggá teszik azokat, akiknek a Hangya munka ad kenyeret.

Az albertfalvi ipartelep újabb esodátalat keltő állomása a Hangya alkotó munkának. Itt Pándy László és Kelemen Pál mérnökök vették át a vezetést és a vendégek nem győztek eleget ámulni azon a renden, tisztaságon, szociális gondosságon, mely a Hangya gyártelep minden zugában első sorban meglepte a látogatót.

Az, hogy mi mindent gyártanak, érthető, hiszen az ilyen hatalmas méretű szövetkezet, mely a falu, vidék népét igyekszik jó, közszükségleti leggyakrabban előforduló áruval ellátni a vevő, illetve fogyasztó körét, az természetes.

A falusi háztartás minden kelléke meg van itt, illetve előállítják. Cipőkrém-től a légyfogyó papírig mindent háziilag készítenek a sok, sok ezer falusi szövetkezeti bolt számára. A legmodernebb gépek, ontják a készárukat tömegét, nyugodtan frbátjuk, millióit, hiszen van olyan gépe, mely egy óra alatt ötezer üzleti zacskót készít és csak láda 80.000 készül évente. Hogy mi minden készül, azt az az óriási áruáraktár telep igazolja, mely várja a szállítást a legkülönbözőbb áruk tömegével. Fa kert kerítésről telefontól fizetig mindent lát itt az ember szakszerű vezetés, kitűnő előállítás mellett. Csak kocsi-kenőcsöt száz vaggont állít elő évente a gyár és meszelőt, vidékek szerint más, más formát és minőséget harminc felét gyártanak...

Olyan tőrbáza a raktár a legválogatottabb háztartási cikkeknek, mezőgazdasági felszereléseknek, üzemi anyagoknak, hogy itt látjuk, mi mindent tud ma már a magyar ipar éppen a Hangya keretén belül előállítani, teremteni...

Bor és gyümölcs értékesítése

És most nézzük az országot, sőt nyugodtan mondhatjuk, a világ egyik legnagyobb pincészetét, melyet olyan mesteri módon teremtett meg a Hangya, mely méltó az ezer esztendő, világhíres magyar borászathoz és szőlészethez.

A híres budafoki sziklába vágott a föld alatt háromemeletes osztozott óriás pince, melynek alagút hosszúsága másfél kilométer, csak egy központi pince végeredményben, mert az országban szerle Bácsalmástól Beregszászig mindenütt hatalmas pincészete van a Hangyának.

Természetes, hogy a pincészet büszksége a budafoki, ahol 40.000 hektoliter bort tudnak tárolni és nem egy nyolcszáz, ezerhektoliteres hordó is van. Az ország minden részéből vásárolja a mustot, bort a Hangya amivel nagyon sokat segít a termelőkön. Ezeket a borokat, gyengébb minőségű, szeszé főzi ki, de a budafoki pince főleg arra törekszik, hogy nagy mennyiségben álljon az úgynevezett azonos minőségű bor az egyes megrendelők számára, amit háziasítási eljárással kevernek több minőségűből, így valóságos típus borokat hoznak forgalomba akár éveken keresztül a Hangya üzletek. Likör, finomabb minőségű bor, sőt mustár is készül a pincészet révén úgy, hogy elmondhatjuk, ami szakmabeli kérdés van, azt is a legszakoszerűbben háziilag intézik el. Üvegmosás, adjuszálás, címkézés, fonatall való ellátás és mindenütt természetesen, villány, hűtő, felvonó és mindaz, ami bortani szempontból pinceparadicsomot varázsolt a föld alatt.

Tapasztalatok és ünnepi köszöntők a látogatás záradékául

A pincészet megtekintése után a Hangya központ elnöksége és vezetősége magyaros vendégarátsággal látta ebédre a vidéki sajtó képviselőit.

A Szövetkezet nevében dr. Gesztélyi Nagy László gazdasági főtanácsos, országgyűlési képviselő, a Hangya igazgatósági tagja köszöntötte a vendégeket. Beszédében, mint a magyar sajtó egyik tagja visszatekintett azokra a küzdelmes esztendőkre, melyeket a szövetkezeti gondolatnak kellett megvívnia a gondolat megszületésétől a mostani szép eredményekig, tehát máig, amikor a Szövetkezet olyan szép sikerekre, eredményekre tekinthet már vissza, hogy egyre biztatóbb lehet a jövődjé. Beszédében rámutatott a vidéki magyar sajtó nagy jelentőségére és megállapította, hogy a szövetkezeti eszme diadalához nélkülözhetetlenül szükség van a komoly vidéki lapok jóindulatú kritikájára és baráti támogatására.

A beszédre id. Szigethy Gyula válaszolt. Kezdvén a beszédét azzal, hogy **ezelőtt harminc esztendővel, ha valaki a magyar falvak, községek terén kiállt a szövetkezeti gondolat mellett szót szólni, még anynyi érdeklődésre se számíthatott, mint a csepürágók. Az itt tapasztaltak azonban azt bizonyítják, hogy annak idején az úttörők nem végeztek hiába való munkát, mert íme, a bizonyítás, hogy hány és hány ezer lelket nyertek meg a szövetkezeti gondolatnak hozzájáruló, nemes munkásságú emberek és az, amit tettek, alapja lett a magyar agrártársadalmi boldogulásának, jólétének, mely egyetemes nemzeti érdek.**

A Hangya diadalmos előretörése feltartóztathatatlan folyamat, de úgy vélem, — mondotta a többi között id. Szigethy Gyula, — hogy ez a Szövetkezet még koránt se érte el a növekedés végső állomását, mert a falusi agrártömegek meghódítása után ki kell terjesztenie üzletkörét a városokban élő kisemberek érdekében is, hogy azoknak érdekeit is az eddigi áldásos eredmények szerint előbbre vigye. Ennek a gondolatnak jegyében üríti poharát Wünscher Frigyes vezérigazgatóra, ki nagyszerű képességével, szociális érzéstől áthatott egyéniségével pótolhatatlan munkát végez a Hangya élén.

Több köszöntés hangzott még el, majd ifj. Szigethy Gyula lapkiadó igazgató

mondott köszöntőt arra a névtelen 635.000 szövetkezeti tagra, akiknek ragaszkodása, kitartása lehetővé tette ennek a nagyszerű szövetkezetnek működését, kik mint láthatatlan házigazdák itt vannak lélekben velünk és a pompás kersekedelmi vezetést mellett az ország nagyszerű erőforrásai.

A tapasztalatokban gazdag nap után azzal a jóleső érzéssel bucsúztak a vidéki sajtó kiküldöttei a Hangya központtól, hogy ilyen munkát mindig örömmel, mindig szívesen néznek meg, mert a nemzeti kincsek tőrbáza mindenkinek érték, mert azok a valósággal semmiből lett értékek közös kincsei is. Jót mondani, jót írni nem lehet nehez ott, ahol annyi kézzel fogható, szemmel látható alkotás hirdeti negyven diadalmos esztendőnek alkotásban eltelt sikereit...

A kicsi, kertes piros-tetős munkás Hangya házak maradtak mögöttünk, ahol pompásan berendezett, tágas, egészséges szobájú lakásokban nagy családú hangyamunkások szolgálják a magyar holnapot, a magyar jövőt lelkes együttérzéssel, elégedettséggel, a szövetkezeti gondolat átélésével...

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

Légoltalmi tudnivalók

Hogyan védjük lakóházainkat légi támadás ellen?

Írta: Nagy József

Ma, amikor a világ valamennyi nagyhatalma lázasan, fokozott mértékben, rohamlépésekben fegyverkezik, sok ezer bűvár- vagy hadihajókat, gépfegyvereket, tüzérségi ágyukat, tankokat, repülőgépeket, sokmillió romboló, repesz, gáz, tűzbombákat és sok milliárdokat költ hadi eszközökre, célokra, akkor az ezeréves dicső múltú magyar nemzet fiainak fel kell készülni a nagy küzdelemre, a nagy harcra, hogy a haza léte, fennmaradása biztosítható s ellenségeink, gonosz rossz szándékai, akaratai, céljai ne érvényesüljenek s azok fölött diadalmasan győzedelmeskedjünk.

Az adott helyzettel, viszonyokkal számolni kell. Mindenkinél tudnia kell, hogy vannak romboló, repesztűz, gázbombák; minden bomba az emberre, az élő állatokra életveszélyes. Minden ellenséges állam célja az, hogy az ellenfélnek anyagi, erkölcsi károkat okozzon. Minden ellenfél arra törekszik, hogy háború esetén nemcsak a hazát védő hadsereg tevékenységét, harcokészégét támadja, azt harcoképtelenné tegye, hanem az is, hogy az ország belső részében, városokban, falvaiban a közművek, közutak, vasútvonalak, hidak, villany, gáz, vízvezetékek, gyárak, katonai, köz, hatósági épületeket, élelmezését, ruha, ipari munició sbt. gyártását megsemmisítsék.

Ma olyan idöket élünk, amikor nemcsak jól kiképzett, jól felszerelt hadsereggel kell rendelkezünk, hanem a légitámadások ellen jól megszervezett, kiképzett polgári lakosokra is szükség van a hazának.

A haza minden egyes tagjának részt kell venni a nemzetvédelmi munkában. Mindenki tartsa szent kötelességének hivatását, feladatát, kötelességét híven teljesíteni s ha a haza érdekei úgy kívánják, pénz-, vagyon- és véráldozatot is meghozni, amint dicső őseink tettek ezer éven át.

Dolgozni, tanulni kell, hogy mindenki a válságos idökbek, helyzetekben helyesen és megfelelően tudjon cselekedni, a hatóságok, a parancsnokok rendelkezéseit végrehajtani.

A lakosság önvédelmét a Légoltalmi Liga szervezi meg és irányítja. A Légoltalmi Liga feladata a légvédelem és légoltalom népszerűsítése, a polgári lakosság felvilágosítása, kiiktatása, kiképzése, hogy a társadalom minden tagja sikeres légoltalmáról önmaga gondoskodhassék s helyes magatartásával az ország együttes légoltalmát is eredménytel szolgálhassa. A Légoltalmi Liga feladata a lakóházakon belül létesítendő összes óvó rendszabályokat megszervezni, azok kiépítésében közreműködni és légoltalmi őrseget alakítani. A légoltalmi egységek szervezésén belül a lakóház (házcsoport) az a végső s legfontosabb elemi sejt, amelyen a légoltalom súlya fekszik. A lakóház szerveztségének kell úgy a vakrémületet, mint a károk terjedését megakadályozni. Hogy a lakosság az öt fenyegető veszélyt ismerje és mindenki tudja, hogyan viselkedjék légitámadáskor s a védekezést illetően mi a teendője, éppen ezért mindenki járjon önként, felhívás, kényszer nélkül a légoltalmi ismeretterjesztő, oktató, házparancsnokképző előadásokra, és megtanulja, tudja, mi az előzetes eljárás, intézkedés, mit kell tenni légiriadó, légiveszély esetén, miként kell védeni saját házát, vagyonát, családját, testi épségét, mit kell tenni szerencsétlenség esetén, miképpen kell tüzet oltani, a gáz ellen védekezni, a sebeket, törést kötözni, vérzést előállítani, elsősegélyt nyújtani, a betegeket

ápolni, gondozni s hogy minden körülmények, viszonyok között, békében, háborúban, nyugalom, veszély esetén higgadt, nyugodt magatartást tanúsítson, mindenki erő, edzett tagyén, tudjon idegeinek parancsolni, mindenkefelett magyar márvólához méltó, illő magatartást tanúsítson, hogy senki ne idegeskedjék, ne veszítse el a fejét, hanem a hatóság, parancsnokok rendelkezéseit teljesítse, hajtsa végre.

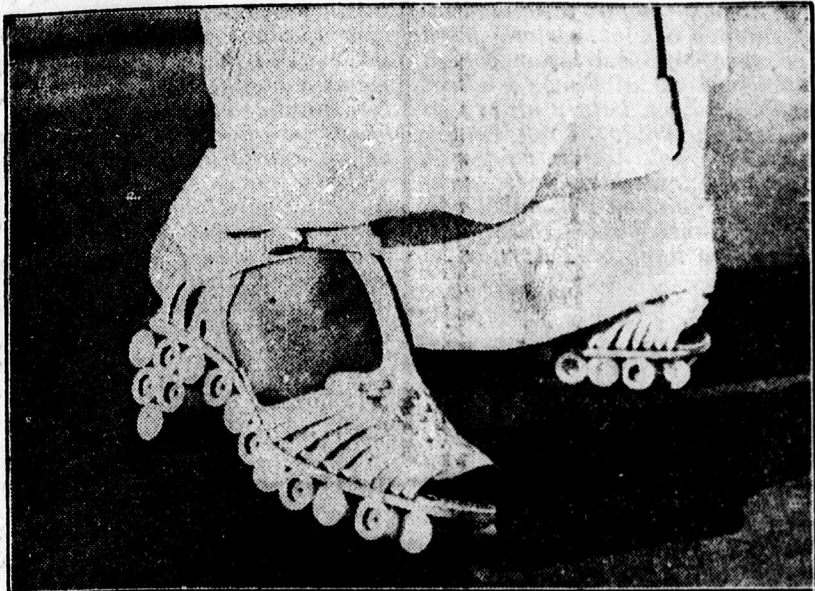
A Dóczy polgári leányiskola értesítője

Dr. Vekerdy Béláné Király Ilona igazgató szerkesztésében most jelent meg a református Dóczy polgári leányiskola értesítője, mely az intézet 23-ik évének eredményeiről számol be. A szép illusztrációkkal ellátott értesítő kegyeletes hangon parentálja el Maklary Károly elhunyt püspököt, szertartással üdvözli dr. Révész Imre megválasztott püspököt, kiük felesége a Dóczy polgáristák szeretett Éva nénije, aki itteni jóvődelmének jórészt a szegény tanulók segélyezésére fordítja. Majd lelkes szavakkal emlékezik meg a magyar református köztudat egyik kiemelkedő egyéniségéről, dr. Juhász Nagy Sándor főjegyzőről, 25 éves jubileuma alkalmából. Feljegyzik Baltazár püspök mondását az értesítőben dr. Juhász Nagy Sándorról, aki a nagy püspök szerint „Az egyház és a szociális munka szíve”. Magas színvonalú cikket közöl dr. Papp Ferenc középiskolai felügyelő ünnepi beszédét, mely a Dóczy-intézet múltját és jövőjét tárja elénk, dr. Révész Imre püspököt pedig üdvözlet a száz éves Dóczy-intézetnek címen közöl ragyogóan szép gondolatokat.

Az iskolába 452 rendezés és 21 magántanuló iratkozott be. A tantestület tagjai és az ifjúsági egyesületek értékes tevékenységet fejtettek ki az év folyamán, különösen a szegény tanulók segítése terén, e célra közel 3000 pengőt fordítottak. A tanítás értékére jellemző az a sok kitűnő eredményű tanuló, akiknek névsorát alább adjuk. I. A. osztályból kitűnőek: Jakab Katalin, Kereszturi Edit, Matkó Mária, Micskei Anna, Nagy Ida, Oláh Alice, Szilágyi Magdolna, I. B-ből: Beregszászi Irén, Katona Mária, Kocsis Ilona, Létai Róza, Nagy Ilona, Vég Irén, II. A-ből: Cselle Ida, Darányi Margit, Kapus Erzsébet, Kovács Erzsébet, Somlyai Magda, Szabó Margit, Szücs Mária, Török Ilona, Ujvárosi Melinda, II. B-ből: Bacsó Erzsébet, Barna Ilona, Burai Katalin, Dede Róza, Dobár Ilona, Kovács Ilona, Kozma Ilona, Matkó Erzsébet, Rátányi Ida, Szabó Julianna, II. C-ből: Jászai Margit, Osváth Aliz, Pászti Katalin, Vig Veronika, III. A-ből: Bagdi Mária, Bertalan Ilona, Ilyés Éva, Jójárt Etelka, Karikó Julianna, Matolcsy Éva, Nagy Erzsébet, Pelsőczy Sára, Pósalaky Erzsébet, Szendrei Mária, B. Tóth Teréz, Végh Ilona Viola, III. B-ből: Balogh Pirooska, Birinyi Kata, Gortva Éva, Hornyák Kata, Kocsár Olga, Kovács Julia, Mátyás Margit, Szilágyi Margit, Szilágyi Róza, Szováthy Ilona, Tóth Margit, III. C-ből: Feldmayer Irma, Horváth Irma, Korom Margit, Mánya Éva, Ruber Katalin, Szabó Irén, IV. A-ből: Erdei Katalin, Fekete Zs. K., Jakab Katalin, Jámbor Katalin, Kovács Margit, Nagy-Róza, Papp Margit, Petrilla M., Piko Erzsébet, Radicsi Ilona, IV. B-ből: Balogh Jolán, Csicsay J., Gergely M., Kovács I.

A Továbbképző Tanfolyam I. évfolyamán kitűnőek: Beregszászi Julianna, Hegedüs Aranka, Nagy Irma, Pethő Hajnalka, Scholz Erika, Varga Mária, A II. évfolyamon: Diószegi Erzsébet, Kövér Mária, Lehoczky Ilona, Pataky Sarolta, Szabó Erzsébet.

DEBRECZEN KÉPES VASÁRNAPJA

A legújabb cipődi vat Olaszországban

Egy cica, miután fiát elpusztultak, egy fehér nyuszt fogadott örökre

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a fenyő

melyet eddig igen drága pénzben kellett megvásárolni, most saját ragyonunk lett és ezer meg ezer holdakon pompázik, ahol húsz év rablógazdálkodása még meghagyta a magyar Felvidéken. Lassanként megindulnak a tutajok, jön a drága épület- és bútortorfa, sőt már is belekerült a magyar kereskedelmi életbe a rakláron talált tömeggé a fának, éppen azért az alábbi megjegyzésektől nem tekinthetünk el. Nem vités, hogy mi, csonkamagyarországiak igen borsos pénzeket fizettünk a fenyőfa anyagért. Ide s tova hónapok telnek el és mi még mindig a régi áron vásároljuk ma is a fenyőt, akár mint deszkát, gerendát vagy más anyagot. Miért nem lehet éreztetni a csonkaország fogyasztó közönségével is azt, hogy immár esoda történt, visszakaptuk azt, ami a miénk volt, tehát le kell szállítani az árakat, de sürgősen. És önként adódik egy másik gondolat, melyet felszínen kell tartani: a csehek amúgy is elpusztították mindent, amihez fértek. Drága pénzben vásároltuk meg tőlük karácsony előtt a magyar jóvendő épületfáját, a karácsonyfát. Ennek a karácsonyfa pusztulásnak meg kell szünnie. Államilag tessék megtiltani a fiatal fenyők irtását, mert nekünk húsz, harminc esztendő múlva is szükségünk van a fenyőre. Neveljen mindenki magának deszabán, magról fenyőfát állandó karácsonyfának, de szüdjön meg, hogy ezer holdak novendék fenyőfáját kiürthassák karácsony alkalmával. Isten is derűsebben nézi a takarékossgot, mint a pazarlást, már pedig mi nem pazarolhatjuk visszkapott értékeinket...

arról, hogy

a só

is azok közé a kincsek közé tartozott, melyeket elvesztettünk húsz esztendőknél előtte. Nagy pénzeket adunk ezért a kincsért, mely nélkül kenyerünk és ételünk izet-

len lett volna. Míg nagy Magyarország korában tömeggé volt a sónak, Erdély-s Kárpátalja kifogyhatatlan volt sóban, addig a csonka hazában minden kanályt külföldről kellett behozni. Erthető, hogy drága volt. Ma azonban olyan mennyiség áll rendelkezésünkre, amennyi elláthatja az országot. Tessék tehát mint itthoni árut kezelni, sürgősen mérsekelné az árát, a hazai körülményekhez szabni, hiszen a vám, szállítás és a többi költség, mely eddig terheltte ezt az árut, immár jóval csökkent. Érezze meg a fogyasztó

is saját pénztár aján, hogy nagy események történtek néhány hónap alatt, olyan események, melyek aranyilag a előbbre vitték sorsunkat...

arról, hogy

a tótok

semmiképpen nem félnek a bőrükben. Hogy mi a bajuk, azt senki se tudja, de hónapok óta úgy viselkednek, mintha ők volnának a világ leghősebb népe. Helyesebben a vezetők ilyen rittek csupán, mert nekünk a tót népet, mint nemzet-

tel soha semmi bajunk nem volt. Egyszer már adtuk leckét a legutóbbi időkben ezeknek a rossz lelkiismeretű vezetőknek, hogy mit jelent bátornak lenni. A lecke tulajdonoson erős volt, de nem sokat használt. Nagyon emlékeztet bennünket a tótok viselkedése a csehekére, akik annak idején mindig a más kardját csörgették és úgy viselkedtek, mintha még a jó Isten-től se féljenek. Úgy látszik, hogy a tót vezetők nagyon megtanulták a csehektől a módszert és most a magyarokkal akarnak ugyanúgy bánni, mint a csehek tették. A védtelen bántalmazása gyávaság. Próbálná csak a német intézményeket beiggatni a híres tót gárda. Vagy ők is azt tartják, hogy csak a védtelent szabad és lehet bántani. Egyszer azt találjuk mondani, hogy: elég volt. Megalásó, cudarkodó elbánást nem tűrünk senkitől, legkevésbé az évszázadok óta dedelgetett tótok megkönyagosított vezetőitől, akiknek bizonyára felejthetetlen az, hogy annak idején magyar pénzben, magyar intézményekben tanulták meg a betűvetést és lettek azok, akikké a helyzet és a világrátság fújta őket.

arról, hogy

Románia

folyton azt fuvolazza kifelé a nagy világ elé, hogy ők, önök milyen megkülönböztetően jó a zsidó vallású állampolgároknak, de ugyanakkor megírják igen bölcsen a romániai lapok, hogy minden elemi joguktól megfosztják a zsidókat. Ez a titulescui erkölcs, mely mindig más mond és más eszelepszik. A nyugati és tengerentúli hatalmak kegyét igyekeznek meghálálni a románság ezekkel a szerenesetlen strüklőkkel és játsza a demokráciát, de ugyanakkor cudarabb a kisebbségekkel szemben, leit legyen az zsidó, bolgár, magyar vagy török, mint valaha. A sanda mézáros tulhaladott módszerét követi: más irányba néz és más irányba vág. Semmi oka nincs tehát a nyugati és tengerentúli hatalmaknak hálával emlegetni a romániai demokráciát, mely helyesebben inkább democsokrácia...

Legújabb vízisport, a kifeszített vi torlával kormányoztatagát a sielő

arról, hogy

a munka

állítólag nem szegény és az, aki emiatt szegénykedik, nem méltó arra, hogy embernek nevezze. Ez így szép és így igaz, azonban az elméletnél mindig arra gondolunk, hogy a gyakorlat egészen más. Csak egyetlen egy példát hozunk fel. Újabbán egyre több szóval halunk arról, hogy kereskedelmi és ipari pályára kell vinni a jól képzett, tanult magyar ifjúságot. Nagyon helyes, időszerű kezdeményezés. Ezt vallotta két érettségizett fiatal ember is, akik a nyár kezdetén azzal kezdtek a szünidőt, hogy beállították az egyik kitérő üzletbe tanoncnak. Szerintünk olyan szép lépés volt ez, hogy kitérőt érmet érdemelték volna a mellükre. Nem várnak inszégsegélyre, szellemi szükségmunkára, dolgozni akarnak fizikailag is, hogy munkájuk után éljenek meg, ne a közösszából, de a magántólke javaiból. — Mindkettő jó családból való fiatal ember, akik anyagilag bírnák a tanítást embertelenül magas egyetemi költségeit is, ők mégis a tanonci sorsot választották. Jól mondjuk, sorsot. Mert mi történt mindjárt az első napokban. Vársarló úrleány állított be a mamájával, aki »szűrok« és estélyek hangulatos világából ismerte az egyik fiatalembert. Kedvesen, mosolygósan türték a kiszolgálást, aztán elmentek. És még azon a napon délután már a kisasszony enyhén elfordította a fejét, amikor a fiatal »tanonca« találkozott az utcán, nehogy eszébe jusson ennek az épelméjű fiatalembernek, hogy hozzásegődjék esetleg kísérőnek. Harmadnap egykori osztálytárs, jó barát állított be és szinte torokán akadt a szó, és amikor udvariasan kiszolgálta a »völ« jó barát. Ez, aki közpályára készülő »úr«, kényszeredetten mosolygott, vásárolt, de mikor elment, már csak »jónapottal« köszönt. Megszűnt a szervusz, ami tudvalevőleg nálunk hatalmas körben kiváltsági oklevélnek számít. Az utcán már ő is elfordítja a fejét, mert kényelmetlen volna talán egy »tanonca« találkozni... Hogy az ilyen viselkedésről mi a mi véleményünk, azt nem merjük leírni, mert nem szeretnénk a gorombaság határait átlépni. Minden épelméjű ember józan elbírálására bízunk, hogy ki használ többet a nemzetnek, hazának, országának, emberiségnek: az, aki megtagadja legjobbat barátját, vagy ismerősét, amint a kiszolgáló asztal mellett meglátja, vagy az, aki leveit az ostoba előítéletek ostromába önti és merészen, bátran csak azért is meg nagyobb lendülettel vállalja ezt a »megaláztatást« is nemzeti érdekből. Mi a kiszolgáló »tanonc« fiúk mellé állunk és hirdeljük, hogy ők fogják előteremtteni a közadók révén azt a költséget is, melyből az őket gyáva Péterek módjára megtagadó ügyvezető »tanult« osztály eltarlására szán az állam. Semmi és senki retentens vissza titeket, fiúk, de valahányszor elfordítja valaki fejét tőletek, ti annál bátrabban, büszkébben menjetek előre a nemzet útján, a többség mögöttetek van és odaadó, szerető figyelemmel kíséri útörő munkátokat...

arról, hogy

a tájkép

igazán ártatlan és független az embertől, éppen ezért érthetetlen az a hősi román rendelkezés, mely megtiltja Maros-tartomány területén a tájképfestést. Tataru tartományi kormányzó találmánya ez a legfrissebb román bölcsesség és

csak a jámbor nem látja, hogy mit akar ezzel a rendelkezéssel Tataru úr elérni. Nemzetvédelmi szempontok azok, melyek ezt a rendelkezést kiadatták, de kérdezzük, hogy hol van a művész, aki véteni tudna a nemzetvédelmi törvény ellen, ha pl. Marosujvár vidékéről festene valami hangulatos képet. Ugyan bizony ezen a képen örvetlenül rajta kellene lennie a szöges drótakadályoknak, farkasvermeknek, tankespadáknak és más efféle vicmányoknak, melyek távolról se mondhatók valami hangulatos, költői szépségeknél. Persze az, aki fél, annak minden és mindenki gyanus, még az ártatlan olaj pingalmány is, mert esetleg elárulhatja a hadi titkokat. Legyen nyugodt, Tataru alminiszter és tartományi kormányzó, nem szektak dobbal verebet fogni és képpel hadititkot közvetíteni. És ne feledje el, hogy a csehek is építettek sokkal jobb betonerdőket, tankespadákat és mikor használatra került a sor, önmaguktól se a drótakadályok, se a farkasvermek, de

még a betonerdők se teljesíthették a feladatot, mert minden védelmi vonalba egyetlen valami kell: az ember. Lássuk, Tataru uram, minélhosszabb se drót, se beton, se csapda nincsen, viszont ember, az van, hála Istennek. Vagyunk, akik nemcsak valljuk, de ha jön az idő, be is bizonyítjuk, amint bebizonyult a felvidéki csapdáknál és erődöknél, hogy tetteink vannak minden ördögi mesterkedések ellen. A tájkép túl ártatlan, sokkal veszedelmesebb az ilyen félelmet eláruló rendelet, Tataru uram s ha nem tudtuk volna, hogy annak idején Tataru-nak hívták, már, már arra gondolnánk, hogy nevet is valami legyőzhetetlen félelemből változtatta Tatár-ból szelidebben, dalamosabban hangzó Tataru-ra...

arról, hogy

nevehetnének

azon a számtalan érdekes eseten, mely nap, nap után adódik a keleti határainkon, ahonnan nap, nap

után jönnek a menekülő magyarok, mert a rugást, ütést éhezést, zsarolást nem bírják tovább. Mondják, hogy mostanában olyan embertelenre fordult az erdélyi magyarság és többi népesség sorsa, amire még nem volt példa. Különösen a sarcolások, természetbeni munkák mérhetetlen robolja az ami elviselhetetlen. Természetesen sokan megszöknek és amint éppen ezek a katonaszökevények elbeszéltek, a múlt héten is igen nagy tömegben hagyták abba az erődépítési munkát és átjöttek. Nosza, a közeli parancsnokság erős különítményt küldött a szökevények visszatérésére és akkor, nos akkor, a rendetteremtő különítmény is minden fegyverestől szépen átjött az üldözötték után a határon és semmi pénzért nem volt hajlandó többé visszamenni s ott, tul az átkozott határon törhetne a parancsnokság a fejét, hogy vajjon honnan vegyen embert a szökevényeket üldöző különítmény üldöző sére...

jegyzí: sz. r. i.

A cseh. Maginot-vonal csak „betonkoporsó“ volt

Katonai szakértők a cseh erődítményekről — Nagyarányú panamák a betonkeverésnél — Mi történt volna, ha tavaly kitér a háború?

Magyar és német katonai szakírók sokat foglalkoznak most azokkal az erődítményekkel, amelyeket a csehek építettek Észak-Csehországban, Dél-Csehországban és Prága környékén. E forrásokra támaszkodva az egyik bécsi lap érdekes beszámolót közöl a cseh erődítmények minőségéről.

Benes rendszere feligazgatta Csehországot és úgy vezette a külpolitikát, hogy ellentétbe kellett kerülnie a cseh néppel Németországgal. A hábrút sikerült elkerülni, de Csehországot elkerülte véget.

De mi történt volna, ha kitér a háború és a cseh erődítmények hadszíntérré válnak. Az erődítmények három hatalmas félkör alakú vonalban, kerítik be a cseh medencét. Közvetlenül a határ mentén csak kissé megerősített lövészárkok voltak, beljebb már cementfedezékek, gépfegyverfészek halózata.

A német katonai szakértő szerint az erődítmények megszállásához legalább 500.000 katonára volt szükség. Szakemberek megvizsgálták az erődítési tervet és véleményük lesújtó. Kiderült, hogy az erődítményeket stratégiai helytelenül építették. Volt olyan gépfegyverfészek, amely csak jobbra és balra tudott löni és így védtelen volt az előlőrlő jövő támadással szemben.

A használt cement minősége korántsem felel meg a modern harcászati követelményeknek. Nehéz tűzérsegi tüzelésre a cementfalak összeomlottak volna. Azonban legnagyobb hibájuk az erődítményeknek az volt, — írja a lapban a szakíró, — hogy mind a nagy, mind a kis erődítményeket csak úgy tűz alatt álló réteken lehetett a tartalékosapatoknak megközelíteni. Az egyes gépfegyverfészek harc esetén teljesen el voltak zárva a világtól.

Nem volt telefonösszeköttetésük, betegszobájuk, kellő gyógyszerük, ventilációjuk és illemhelyük. Rövid bombázás után ezekben a betonkoporsókban a levegő tűrhetetlenné vált volna.

A gáztámadások ellen sem voltak kellően felszerelve. Az általában használt monolit beton helyett a cseh erődítményeknél közönséges építőbetont alkalmaztak, amely nem bírta volna a gránátok pergőtüzét.

Ha kitért volna a háború, a cseh katonák előtt csak két eshetőség nyílt volna meg: vagy élve eltemették magukat a betonkoporsókban, vagy rövid idő leforgása alatt kénytelenek lettek volna kitérni a fehér zászlót.

Igy szól kivonatban a német szakértő véleménye a csehországi erődí-

ményekről, amelyről pedig a Benes-rezim azt hiesztelte, hogy bevehetően és hasonlóan a franciaországi Maginot-vonalnak.

Most már a cseh újságírók is beszámolnak arról, hogy milyen visszaélések történtek a betonszállítások körül. Kiderült, hogy sokkal silányabb betonkeveréket használtak a vállalkozók mint amit az állam velük kialakított.

A veszély elmúltával különös érzés fogja el az embert, ha arra gondol, hogy hány ezer, tízezer, sőt talán száz-ezer ember áldozta volna fel életét

ezeknél az erődítményeknél, abban a hitben, hogy hazájáért, népéért, szabadságáért harcol, noha most kiderült, hogy a veráltozat hiábavaló lett volna, egyrészt, mert a világpolitikai helyzet reménytelenül tette volna a küzdelmet, másrészt azért, mert lelketlen hadiszállítók, a nyereség hiénái, visszaélve a beléjük helyezett bizalommal, nem törődve tízezrek életének keekáztatásával, rossz anyagot szállítottak, hogy nagyobb nyereséget zsebelhessenek be. Betonkoporsókat építettek a régi rezsim vezetői a milliárdos államvédelmi kölcsönökből.

Tiencin Távol-Kelet legújabb viharfészke

Feszült figyelemmel várja az egész világ a tiencini események fejleményeit. Anglia és Japán, az egykori szövetségsek, most talpig fegyverben néznel farkasszemet azon a területen, amelyről néhány évtizeddel ezelőtt hősiesen küzdöttek, majd baráti szomszédságban éltek oly sokáig.

Ránl magyarekra nézve már azért is érdekes ez a város, mert az osztrák-magyar monarchiának is volt Tiencinben olyan engedményes területe, mint most az angoloknak. Sok honfitársunk élt ott a háború előtt.

Tiencin földrajzi helyzeténél fogva fontos forgalmi, kereskedelmi és ipari gócpont Észak-Kínában fekszik, a Hpei tartományban, a tengertől nem messze, a Peiho folyó és a Császárcsatorna mellett. Az északi fővárosnak, Pekingnek a tenger felől és a tenger felé irányuló egész kereskedelmi forgalmát át bonyolítják le, részben a Mukdenből a tengerparttal párhuzamosan vezető vasútvonalon, — mely itt kanyarodik be a főváros felé, — részben a Pei-ho folyón.

Az elmúlt évszázad vége felé az európai nagylataimk éppen e kedvező földrajzi helyzeténél fogva iparkodtak Tiencinben engedményes területeket szerzeni. Ilyen koncessziós területet szerzett Anglia, Franciaország, az Egyesült Államok, Olaszország, Belgium, majd 1901-ben a Boxer-lázadás leverése után az Osztrák-Magyar monarchia. Ezek a nemzetek nagy befektetéseket eszközöltek itt és óriási gyártelepeket, bányákat és kereskedelmi vállalkozásokat létesítettek.

A békeidőben itt állandó helyőrséget tartott Ausztria-Magyarország. Egy cirkálónk állandóan kinn tartózkodott a kínai vizeken és ennek legénységéből adták a Tiencinben szükséges helyőrséget és a vasútbiztosító és ellenőrző karhatalmat, mely innen egész Pekingig állandó ellenőrzés alatt tartotta a vasúti forgalmat, valamint a pekingi követségi őrséget. Az Osztrák-Magyar koncesszió területén lévő temetőben magyarok is nyugodtak — a Boxer-lázadásban elesett magyar hősi halottak. Itt feküdt Pap Lajos hősi halált halt magyar tengerészkapitány, akinek holttestét edesapja, Pap tábornok még az 1900-as évek elején hazahozatta, de Deste István magyar tengerész csontjai még most is ott porladnak, a kínai földben. Tengerészeink rendszerint két évet töltöttek Kínában. 1914-ben, a háború kitérése után, mivel az óriási távolság miatt céltalan lett volna a koncessziós terület fegyveres ellenállása, a tengerészek bevonultak a Kaiserin Elisabeth nevű cirkálónkra és hősiesen küzdöttek német parancsnokság alatt Kiau-csauban, majd amikor az élelmszer- és municióhiány miatt a németek feladták Kiau-csaut, a Kaiserin Elisabeth cirkálónkat saját legénysége elszüllesztette, majd a japánok fogságába került. A japánok — mint igazi katonai nemzet — nagyon jól bántak tengerészeinkkel, elismeréssel adóztak hősiességüknek. Teljesen szabadon élhettek, ők nem érezték a fogságnak keserveit, csak a honvágy kínozza őket.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A fürdő

kétségkívül azért van, hogy ott bizonyos tisztálkodási követelményeknek tegyen eleget az ember, — írja, Asszonyom és igen mérges szavakkal támasztja alá az érveket, melyek a nyílt fürdözések, magyarul szólva a strand ellen vonulnak fel és azt mondja a többi között, hogy: ilyen a multiban nem eshetett volna meg...

Hát igen, szeretünk a multa bivatkozni, holott ez a mult csak arra bizonyos, hogy az ember soha se volt jobb a Deákne vásznánál.

Volt idő, amikor a fürdőző divat még erősebb volt, viszont volt idő, alig száz esztendővel ezelőtt, amikor ezt a szót, hogy egy hölgy megfürdött, még ki se merték ejteni jó társaságban a szájon az emberek és a mai fürdőruhák láttára egészen bizonyos, hogy a társasági dámák elájultak volna. Mert akkor az volt a divat, hogy a cipő orrát se láthatta meg az ember a dámának, de egy, egy bálon a mélyen kivágott „bluzok” özőnén senki a világon nem botránkozott...

Eppen ezért követ nem vehetünk a strandelő hölgyekre se. Izlés dolga, s ha nekik ez a jó, ez a divatos, sőt újabb időben ez a legegészségesebb, akkor legyen hitük és meggyőződésük szerint.

Lehet, hogy ott van az igazság a köztudottan. A fürdő nagyon fontos, a mai ember nem tudna megenni nála nélkül, de ki merné száz esztendő múlva állítani, hogy az a legegészségesebb, ha három-négyezer ember egy közös fürdőkádban lubickol reggeltől estig háromnapos vízben esetleg, mert a „strand” ürügye alatt ez a legegészségesebb. Mindez olyan dolog, melyről mi hiába vitatkozunk. Asszonyom, úgy is az lesz, amit a mai idők parancsolnak a társadalmi szabványok parancsa szerint.

Hasznos tudnivalók

Férfiruhatisztítás otthon

Piszkos férfiruhát panamalúggal tisztítunk ki és frissítünk fel. Két maroknyi panamagyökert felfőzünk egy fél liter vízben, lehűtjük és kendőn át-szűrjük. Most a jól kiporolt ruhát, amelyből előzőleg a vasakosabb foltokat eltávolítottuk, ráterítjük a vasalódeszkára és puhá kefével, a szálak mentén, felülről lefelé keféljük a lúggal. Vigyáznunk kell arra, hogy ne hagyjunk ki egy tenyérnyi helyet sem. Ha a lúgozással végeztünk, langyos, tiszta vízbe mártott kefével végigsimítjuk és akasztósan megszáritjuk.

A tej forralása

A nyers tej rövid felforralása jobb, mint a hosszú tűzöntartás, mert az első habzásig történő forralás is elpusztítja az esetleges kórokozó csirákat, de nem esőkentja a tej vitamintartalmát.

Joghurt-tej készítése

A tejet felforraljuk és 40–50 fok celziusra lehűtve beoltjuk joghurt-szérummal. A beoltás úgy történik, hogy az előző napi joghurtból egy kávéskanálnyi teszünk egy liter frissen forralt és lehűtött tejbe s azt jól elkeverjük. A beoltott tejet izolált fazekakban (az izoláció történhetik nemezzel vagy gyanjuszövevel vagy bármely hővédő eszközzel) négy-öt óráig állni hagyjuk, hogy megerjedjen. Ha elérte a kívánt savanyúságot, lehűtjük.

A magyar paraszt

All a strázsán immár ezer éve,
Soha se volt jussa, hullhatott a vére,
Nincstelenség maradt örök jobbágy-hére...

Állott némán: így kívánta sorsa,
Túrte, hogy a végzet tőle elorozza,
Azt, mivel az Isten jól megajándékozta...

Húzta, vont a vállán az ország igáját
Szenvedését vakon soha meg nem látták
Azok, kiknek adta utolsó párját...

Néha, ha már nagyon szorította járma,
Felmordult keserűn, mintha tüzön járna,
Legyintettek egyet: semmi, csak vak láрма...

Fergetegben, ködben állott szobor módra,
Alig is volt része, örömbé, kis jóba,
Minden jött-ment fajta gyalázta, leszólta...

„Paraszt és semmi más, szaga van a szónak,
Elődei sunyik, buták, gyávák voltak,
Ha baj volt a honban húzódtak, kuksoáltak!...”

Hangtalanul túrte a moesket a paraszt,
Megtékezte karját valami szent malaszt
Es ezek dacára magyarnak ő maradt...

Ezer éve magyar, szóban és szokásban,
Sanyarú évében, nagy szükség ivásban,
Bölcső faragásban, bús sir ásásában!...

All a magyar strázsán immár ezer éve,
Magyar maradt szíve, magyar a beszéde,
Oh nagy Isten vigyázz e szent paraszt népre...

SZALA'SY RACZ IMRE.

Élesztőpótló

Házilag előállítható a következő módon: négy rész árpaamalátát s egy rész örölt rozst összekeverünk és 30 fok melegnél erjesztjük. A keletkező élesztősejteket leszedjük, vízzel kimossuk és 20 százalékos tiszta búzakeményítőt adunk hozzá. Az egészet jól összegyúrjuk és pergamenpapírba csavarjuk. Teljesen pótolja a vett élesztőt.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Paradicsomleves, erdélyi tokány új burgonyával, gyümölcs. Vacsora: Joghurt, vajaskenyér, retek.

Kedd. Ebéd: Húsleves, párolt marhahús rizzsel, házi diószelet. Vacsora: Szalonmás omlett, uborkasaláta.

Szerda. Ebéd: Zöldbableves, rizseshús, kávéfelfújt. Vacsora: Gomba tojással.

Csütörtök. Ebéd: Zellerpüréleves, bécsiselet, burgonya, fejjessaláta, császarmorzsa. Vacsora: Sajtosmakaróni.

Péntek. Ebéd: Tejfeles gombaleves vajasaluskával, zöldborsófőzelék pófézivel, túróspalacsinta. Vacsora: Tejbenfőtt rizs, gyümölcs.

Szombat. Ebéd: Sóska-leves, töltött borjúmell, zöldbabfőzelék, eper. Vacsora: Rántott párizsi déli főzelékekkel.

Vasárnap. Ebéd: Ragoutleves, rántott csirke, fejjessaláta, burgonya, eseresnyés rétes. Vacsora: Vegyes felfújt, rétes.

Receptek

Csirág-ropogós. (Croquette.)

Fél kg. csiragot lehántolunk, centiméternyi darabokra vágunk és gyengén sózott forrásban lévő vízbe dobla, puhára főzünk. Szitára öntve jól lecsurgatjuk. Három deka vaj és ugyanannyi lisztből világos rántást készítünk, feleresztjük körülbelül két és fél deci forró tejjel, habverővel simára el-

keverjük és fel özzük. Két egész tojást és két tojássárgát összevegyítünk. A sűrű tejpecsétbe keverjük a csiragot, azután az összekent tojást és megsózzuk. Néhányszor csatosan megkeverve kissé főzzük, majd egy evőkanálnyi fehér zsemlyén a sötét vegyítünk hozzá. A jó sűrű tömegbe egy vajjal kent leveses tányérba töljük, vajazott papírral beföldjük és teljesen kihűtjük. A kihűlt tömegből lisztelt deszkán egyenlő nagyságú göngyölökeket formálunk, tojással és finom zsemlyemorzsaiban meghempergetjük és bő, forró zsírban aranyárgára kíránjuk. Mint előétel, acsátunk hollandi- vagy paradicsom- vagy fehér gombás mártás kíséretében. A faljuk azonban hús mellé, mint köretet is.

Kromes alma

Szép kis, egyforma almákat meghámozunk, salarűbévájókéssel kiszedjük a magházát és fedő alatt, cukros vízben felpuhára pároljuk. A maradvány cukros vizet besűrítjük baracklekvárral és ebben megforgatjuk az almákat, amelyek ha megszáradtak és kihűltek, olyanformák esznek, mintha rózsaszínű üveget vonták volna be.

Üvegtálba rakjuk őket egymás mellé és anny sűrű vaniliakrémet öntünk rájuk, hogy az üregük is megteljen vele és a krém teljesen be is borítsa az enlétes, sima halomra változsa az almákat. Néhány óráig légen tartjuk a tálat, aztán eukorából gyümölcseset vagy tejsavhabbal díszítjük. Legjobb e cs a citromalma.

Paires à l'Aiglon

Sűrű vaniliakrémet főzünk fél liter tejből, nagy tojássárgájából, tíz deka eukorából (vagy többől, személyenként egy tojást számítva) és ha kibi t. könnyedén hozzakeverjük a keményre felvert to-

jáshabot. Most megfagyaszttjuk gépben, hűtőszekrényben vagy csak egyszerűen kézzel forgatva a krémet tartalmazó habustót apróra tört jéggel telt edényben. A főzőkanál nyelét dugjuk az üst fölébe, azzal könnyebb forgatni. Amint a szélén kezd megfagni a massa, kanállal leszedjük az üst faláról és a középhebe tesszük. Így lassan keményre megfagy a középe és beborítjuk szép, egyforma félkörtekkel, amelyeket előzőleg kompótnak főztünk meg. Tejsavhabbal díszítjük és külön esésében nem túl sűrű, de nagyon fekete csokoládémártást adunk mellé, amelyet egy kevés rummal vagy főzés közben belekevert erős feketekávéval ízesítettünk.

Nyers ribiszke íz

Veszünk szép, érett ribiszket kézzel leszedjük a száráról, többször szép vigyázva megmossuk, kézzel jól széjjel nyomkodjuk, szőrszítán átnyomjuk. Az így nyert levét pontosan megmérjük, ugyanannyi atválogatott kristálycukrot adunk hozzá és három óráig igen szorgalmasan keverjük. Egy kilóhoz egy késhegyszalicelt teszünk. Tisztára mosott, kitorlított üvegbe töltjük, másnap kötjük le celofánnal vagy papírral. Kifőzni sem kell. Kitűnő ízű és benne marad a vitamin! Ugyan- így lehet eltenni eseresnyé- eper-, málna-, érett sárga barack-, és meggylevet. Csak nem szabad sem a eukorral, sem a keveréssel megcsalni, akkor három-négy évig is eláll.

Ribiszke-lekvár

Öt kilo ribiszket leszedünk száráról, megmossuk alaposan, szitán átörjük, a fennmaradt magot és héját jól kifacsarjuk. Beletesszük tiszta vízbe és ott tenyerünk között dörzsölgetjük, a mag mind leül az edény fenekére, a héja felszáll, azt szűrővel kiszedjük, a vizet kinyomkodjuk belőle. Hozzáteszük a ribiszkelehez és megfőzzük, 80 deka cukrot teszünk egy kilo lekvárhoz, szárazon, mikor már a lekvár megfőtt. Edesebb gyümölethez kilónként 60 deka is elég.

Egres- és eseresnyelckvár keverve

Az egresről levagdalom a két végét, megmosom, a eseresnyemagot kiszedem, lábosban kézzel alaposan összegyúrom, így teszem fel főzni, mikor már teljesen szétfőtt, akkor teszem bele szárazon a cukrot, mert a eukorral könnyen leül. A eseresnye és meggy szárát megmosom, megszárogatom, kitűnő herbatea köhögés ellen. A gyümölcsök magvait megszáritom, elégetem. A barack magvát fel lehet törni, ha nem keserű, süteményt lehet vele sütni.

Akvárium tisztántartása

Milyen méreg, ha az üvegfalak elhomályosodnak s azt a benyomást keltik, mintha gondozatlanok volnának! Pedig ez bekövetkezik még a legfigyelmesebb kezelésnél is, mert a vízben lévő sók lerakódnak. Ezt a réteget, évenként többször is, el kell távolítani. Legelőszérőbb az üveget higított sósavval ledörzsölni, utána szódás vízzel lemosni és végül tiszta vízzel kiöblíteni. Száradás után finom faszénporral fényesre dörzsöljük az üvegfalakat.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A szünidő

ezer örömet ígér, aki jól végezte a kötelességét és te most azt kérdezed, hogy vajjon hogyan hasznosíthatnád legjobban a szünidőt. — A kérdés nem rossz, viszont a felelet se nehéz erre a kérdésre. Mindenek előtt pihenni, szórakozni kell minél többet.

Az, aki egész esztendőben dolgozott becsülettel, annak a szervezete megkívánja, hogy a szünidőben jól beosztott pihenéssel üdjön.

Hogy mit jelent pihenni, erre már nehezebb dolgot ad a felvilágosítás.

Ugyanis vannak emberek, akiknek az üdülés egy jó séta, pihenés, egy kevés testi munka, míg mások a pihenés alatt csak a tétlenséget érik. Mi semmiestre se hirdetjük, hogy a szünidő pihenés aztán legyen tökéletes pihenés...

Tökéletes pihenés az volna, ha az ember lustálkodna és semmit a kerek ésten, világon nem csinálna. Ezt azonban senki sem akarja.

Pihenés közben is lehet tevékenykedni.

Azt írod, hogy szép kertetek van. Lám, itt az alkalom arra, hogy szórakozó jókedvvel elfoglald magad a kertben és okosan beosztott testi munkával minél többet a szabadban légy.

A virágok, kerti növények gondozása olyan embernek, akinek szobái és iskolai elfoglaltsága van, a legszebb pihenés és szórakozás... Első és legfőbb szabály: minél többet a szabadban lenni.

Már egymagában véve nagy nyugalom és pihenés, ha az Isten napja szabadon ér, ha tiszta levegőt szívhatasz.

Hogy közben, közben aztán néha egy-egy jó könyvet is elolvassol, ha komolyabb szellemi munkával is foglalkozol, ez természetesen. Erre törekedni nemcsak becsület dolga, de a lelki üdülésnek is egyik legjobb módja...

Virágzik a vadszölő

Ilyenkor júniusban kezd virágozni a vadszölő. A méheknek valóságos élestarú ez. Apró, zöld virágából kiszedik a virágot. Szorgalmasan dolgoznak napesztig. Nekünk embereknek követni kellene őket szorgalmasságban. Különös, de így van, hogy ezek a kis rovarok, a méhek nekünk, hatalmas embereknek példát nyújtanak. Virága nem fellüvő, csak egyszerű zöld. Illata sincs, csak egy kis mézszaga. Mégis ezek az életmes kis méhecskék megtalálják. Mikor hervadni kezd, már nem halljuk egész nap a méhek zsongását, csak halk zümmögést. Ellenben zöld szirma hullani kezd. És a föld, ahol nincsen fű, ott is teljesen zöld lepellel van befedve. A vadszölő kellemes hűvőt ad a lugásban és a méhek zsongása élvezetet nyújt. Ne adjunk annak igazat, aki azt mondja lebecsülően: »Ó, csak vadszölő?«. Azért, hogy nincs olyan gyümölcse, mint a szőlőnek, csak hasznos, mert a nyári melegben jó hűvőt ad.

Váczy Katalin

Balazs Barnabás Nebuló levele a kirándulásról

(Folytatás)

Fontosak, hogy a pénzeket a nézőktől még az előadás kezdete előtt be kell szedni és azonkívül az esetleg elédgetlen, vagy pénzt kért visszakerő ingatag jellemű nézők számára a legerősebb fiúk a bejára elállnak. Pár perc múlva több fán hatalmas plakát lengedezett: Szegény cirkusz a gazdag nézők számára ma bizonytalan kezdettel díszelőadást tart. Az előadáson felép: Látja ben Nézi, a világhírű török, hindu fakir, aki a török cowboyok díszelője és a tanári nem szerető diákok egyesületét pártoló beltárgya. Belépődíj nincs. Ka onak és gyerekek a felét fizetik. Jótételezőre az önszorgalmazó diákok számára 10 fillért kell fizetni. Az előadást ünnepélyesen megkezdtek. Elég sok néző volt, többnyire I. és II. osztályosok. Hosszú várakozás után megjelent a mamája régi pongyolájában és fekete keménykalapban Látja ben Nézi. A keménykalapra a fiúk őszinte csodálattal bámultak, nem tudták, hogy Dagó hol se ezte. Igaz, hogy később tanár úr panaszkodott, hogy nem találja a keménykalapját. Határozottan volt valami e kelőtség a megjelenésében. A kemény kalapban a füle is benne volt és a pongyolában elvágódtak. A nézők török tudóshoz nem méltó nevetéssel fogadták. Látja ben Nézi, amikor felállt a földről, kiterjesztette két karját nyugat felé. (Kelet felé akarta, csak eltévesztette az irányt.) Allah nagy! Kívánom, hogy hosszú szakállatok és hajatok nőjjen. Eljöttem közzétek, hogy eláruljam a jövő titkait. Nekem jó barátom Mohamed és a múltkor együtt ittam vele pár spricert és fröccsöt. Szegény Mohamed nem szokta meg az italt és a kadarkától teljesen elázott, akkor nekem elárulta a jövő titkait. Odajött a nézőkhöz és komoran figyelte arcaikat. Tudok, mindent tudok. Tudom azt is, hogy ez a csirkéfogó szőlő és rámutatott egy elsőre. Ez a csirkéfogó inglen belógott az előadásra. Nem igaz! Csak a vékony hangján a kis első, én fizettem 10 fillért. Mielőtt kibotok, adjátok vissza a pénzemet. Fizetél, de rossz pénzt adtál ide. (Nem volt pénz megállapítani, mert ő volt a pénztáros.) De én megbocsátok neked és hogy lásd Mohamednek és az ő prófétájának jósgát, még jóslani is fogok neked. Az első ettől a kitüntetésétől nem nagyon volt meghatva és el akart szabadni, de fogta két fiú. Megmondom neked jövőd titkait. Magához húzta az első kezét és komoran beszélt szemöldökkel tanulmányozta. Életed nagyon küzdelmes lesz. Sok baj és csapás fog érn. Készülj el erre. A hátulról egy nagy csapás ér, szőlő ebben a pillanatban Makszi, aki a háta mögött állt, a tábor nagyobbik vasfajakát a első fejére húzta. Az elsőnek nem tetszett a jóslásnak ez a módja és havesen kezdett ordítani. A kiabálásra bejött a tanár úr. Lehet, hogy jóslatni akart, de lehet, hogy más szándékai voltak. Mi cenesetre, amikor személyes jelenléte megfizetett minket, a nézők az igazgatósággal és a rendezőkkel vegyesen szelva a lávozásnak hímes mezejére léptek. Egyedül az ordító áldozat a nagyobbik vasfakkal fején és Látja ben Nézi, a török jós, akit tanár úr fülön fogott, maradt ott. A jövődönendő siralma-

san nézett ki. Szerencse, hogy annyi létekelenté volt, hogy tanár úr keménykalapját, amit ellopt, az egyik menekülő rendezőnek a fejére tudta csapni. Az áldozat levette fejéről a vastalat és búsan tapogatta a daganat. Az áldozat szívgova kezdte elmesélni, hogy mi történt. Cirkuszt csináltak. Dagó mondta, hogy ő Mohameddel hozott és spricert ivott. Úgy, szóval te Mohamed nevű emberrel ittál spricert, hát ez biztos osztályfőnöki iszakosságért. Azután Dagó jósolt és hátulról fejbeverték egy fakkal. Tanár úr, kérem, szólj Dagó, ennek a kis fiúnak láza van. Tessék megnézni, egész forró a homloka. A mamája is mondta, hogy vigyázzak rá, mert néha idegeskedik és akkor kényszerzubbonyt kell szegénykére adni. Mi beszélgettünk it, akkor idejött, el kezdte beszélni, hogy az ő nagynénje Mohamed és ő snapszot vele délutánonként inni. Nem hittem neki, erre elkezdte a rokonságot emlegetni. Mondtuk neki, ne beszéljen ilyen csunyákat és elküldtük. Megléstett neki a vasfak és a fejére tetle. El akartuk venni tőle, de el kezdett ordítani. Jelentkeztek nálam holnap az iskolában. Mondanom sem kell, hogy nem jelentkezünk.

Kemény György

Hősi halált haltál...

Hősi halált haltál
Ott a Kárpát alján,
Testeddel, lelkeddel,
Mert magyar volt szíved.
Magyar volt a lelked
S szeretted hazádat,
Mint édesanyádat.
Követted apádat,
Ki szintén elesett
Doberdó harterén.
Őt sem kímélték meg.
Most mikor felvirrad
Magyar hazánk sorsa
Fekete gyászlobogó helyén
A piros-fehér-zöld színt
A szél lobogtatja.
Ti már elmentetek,
Ti már nem látjátok
Hősök voltatok, vitézek, magyarok.
Emléketek a magyar szívekbe
Örökké élni fog.

Tóth Erzsébet

Ébresztő nap

Áldást hint a ragyogó nap
minden fűre-fára
Kiterjeszti védőzárnnyát
A sok tarka virágra,
Hívásával, lágy esőjével
kibontja szép szirmukat
elárasztja harmatával
a virágozó rózsákat.

Tele lesz az erdő-mező
nyílani kezdő virággal,
Minden kis keft megnépesül
döngicsélő bogárral,
minden éled munkálkodik
virág nyílik szerteszét
A nap esőjára — hívására
Virágba borul a rét.

Nagy Erzsébet

Az én kakasom

Irta: Györgyike

Van nekem egy csöpp kis japán kakasom
Matyikának hívom a kis cukrosom...
Kukorékol — ha kérdezem felel rá
Táncol is — ha énekelek én hozzá...
Berzenkedik... felborzolja szép tollát
Ha pajtása kerülgeti kis párját!
Megcibálják bizony egymást kedvükre
Míg a vérük nem csöpög le a földre.

Erdély

Elrabolták mitőlünk
Azt a drága földet,
Mit mi vérről szereztünk.
Drága Erdélyünket.

Ott lakott a magyarság
Évszázadok óta,
És most oláhok-lakják,
Nem zeng magyar nóta.

De lesz majd szívdobbanó,
Hogya út az óra,
S kitérjük a lobogót
Kínés Kolozsárra.

Visszavesszük mi Erdélyt,
Azt a magyar földet,
Melynek minden cepp rögét
Magyar vér öntöztet!

Életünknek árán is
Vissza fogjuk szelni.
S többé az óráh
Lábát be nem teszi!

Szakály Miklós

Pályafutás

Irta: Margit néni
Egy csöpp halvány csillag
Tűnt fel az ég boltján...
Mint üstökös halad
Tovább égi útján...
Mint kis fülemile
Kezdte bokrok között...
Most büszke sasmadár
Száll a felhők fölött!

Hogy tanultam meg írni

Az iskolában tanultam meg írni.
Volt amelyik betűt hamarabb megtanultam, mint a másikat. Hadilábon álltam a »d«-vel és a »be«-vel. Sok könnyem hullott ezekért. Ha valahol látok ilyen betűket, eszembe jut az az engedetlen. Gondoltam magamban, jobb a betűk helyett macskát, lovat, kakast rajzolni, mint hogy azt a sok cifra betűt leírni. De örömmel gondolok az egyszerűkre, amelyek nem olyan kacskaringósak voltak. Azokra mindig jó szemmel néztem, milyen szépen sorakoznak egymás mellett. Akkor volt a nagy ijedés, mikor patlant valami. Mi lehet az? A palavesszőm tört el. Akkor tört el igazán a méces. De nemsokára felvidultam és elkezdtem azt a nótát énekelni:
Zöldre van a, zöldre van a palavesszőm festve
Azzal from a leckémet este.
De amikor legjavában írtam,
Eltört a palavesszőm, jaj de nagyon sírtam.

Szilágyi Lenke gimn. II-é

Vizsgán

Ünnepélyes csend van a tanteremben, melyben máskor mindig lármá szokott lenni.

A terem feldíszítve, körül a fal mellett ülnek a szülők. S a padok előtt a nagy asztal mellett ül az igazgató és a szigorú arcú vizsgabiztos. A tanító bácsi a téréknél állt és kérdezett. Az elnök megkérdezte a tanítótól: »Aron Gáspárnak miért van a jegye mellett kérdőjel?« A tanító azt mondta: »Azért, mert nem tudom eldönteni, egyest vagy kettőst adjak neki földrajzból.« »Mi majd eldöntjük. Tessék kihívni!« Gyere ki Aron Gáspár a téréképhez. Barnapirosra sült arcú, nevető szemű legényke ugrott fel a helyéről és sietett kifelé. Az elnök tette fel a kérdést. No Aron Gázi, felelj a székelőföldről. Mutasd meg, ha innen Csikbe utaznál, milyen városokat érintenél útközben. A gyerek szeme megtelt könnyel s azt mondta: »Csikbe... Csik megyébe utazni nem lehet!« A tanító nem lepődött meg, mert tudta, hogy Gázi Csik megyébe való. A vizsgabiztos ámulva nézte a zokogó gyereket. Miért sírsz, kis fiam?

Azért... mert... mindenki hazamegy vakációzni, csak... én nem mehetek... haza... Csikszeredára. A tanító úr pedig kijelentette: Aron Gáspár székely fiú, Csikszeredán született. Atyját a csiki havasokban verték agyon az oláhok, anyját négy testvérrel együtt kiüldözték. Sok idő telt el azóta, de Gázi nem tudja elfelejteni. Minden év végén sír, hogy nem mehet haza.

A vizsgabiztos odahívta a fiút és magához ölelte: »Jól van, édes fiam, csak ne sírj... Olyan emberek kellenek nekünk, akik nem feledik el eltépett haza földjét, hanem siratják mindaddig, míg vissza nem szerzik.

Gázi helyre ment. A vizsgabiztos pedig vette a ceruzát és a kérdőjel helyére hatalmas egyest írt. Mert Gázi tudja a földrajzot, hogy mi tartozik az igazi hazához és mivel tartozunk mi az édes hazának!

Habeller Márta
felsőker. III. évf.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Ne tessenek haragudni, hogy a múltkor gondatlanul és nem szépen írtam, de ezután igyekszem jobban és szebben írni. A »Hős halált haltál« című verset lemásoltam és itt küldöm. A másikat nem tudtam leírni, mert elvesztettem a másolatát, most újra írok négy verset, ha jó, úgy kérem Imre bácsit, legyen szíves a legközelebbi »Gyermekek Debrecenjébe« kitenni. A jutalomkönyvet nagyon szépen köszönöm. Egy boldog kis munkatárs vagyis egy tanyasi kisleány.

Tóth Erzsébet Sára

Kedves Imre bácsi!

Én is szeretnék a Gyermekek Debrecenjébe néha írni. Erre vall, hogy most itt küldök egy verset. Ha jó lenne, úgy tessenek szíves lenni a jövő vasárnapi számba közölni.

Maradok tisztelettel
Tóth Mária
Üzenet. Kevés igazítással jönni fog

a vers, de ezután gondosabban írd le közölni valódat.

Kedves Imre bácsi!

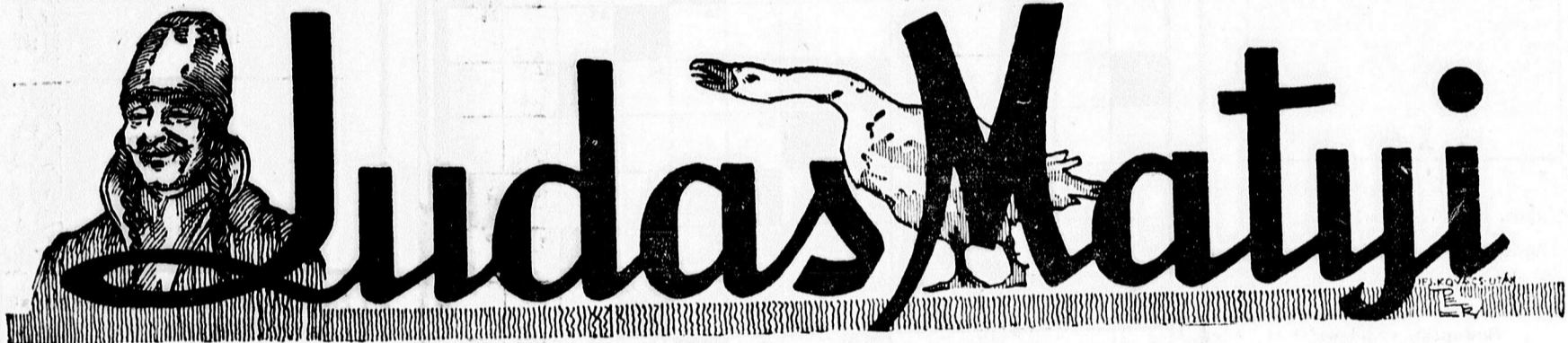
Többször olvastam a »Gyermekek Debrecenjébe«-t s szerettem volna leírni a gyermekek táborába. Most eljött az alkalom. Itt küldöm első versem, melynek címe »Erdély.« Ha jónak tetszik látni, tessenek szíves lenni közölni a »Gyermekek Debrecenjébe« és engem is bevenni társszerkesztőnek is szívesen várom az frásodat.

Maradok tisztelettel

Törő Irén V. o. t.

Üzenet. Örömmel fogadlak táborunkba és szeretném, hogy mielőbb a jutalmazottak között légy te is. Máskor is szívesen várom az frásodat.

E heti könyvjutalmat Bodain Klára, Harasztói Endre és Dallos István kapták. Jutalomkönyvüket csütörtökön délután 4-5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Csak egy mosolyt

Orvosi vizit

Az orvos kinyitja a rendelészoba ajtaját és kiszól a várakozóknak: — Kérem azt, aki legrégebben vár! — Akkor én következem — feleli egy úr —, mert én már három hónap óta várok ezzel a számlával.

Arisztid

Arisztid gróf találkozik egy régi alkalmazottjával, aki azóta önállósította magát. Kegyesen megszólítja. — Nagy, hogy megy? Hogy megy? — Köszönöm, jól. Most gyermekköcsiben utazom. — Remek. És ki tolja

Körülbelül

— Igaz, hogy tegnap száz pengőt nyertél ferblin? — Úgy körülbelül. Csak azzal a különbséggel, hogy nem ferblin, hanem huszonegyesen, nem százat, csak tizet és ezt sem nyertem, hanem vesztettem.

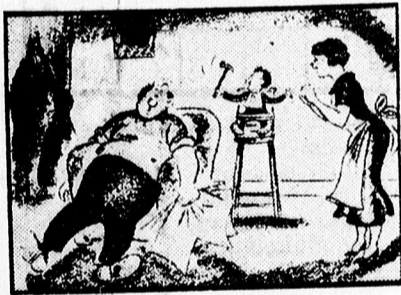
Részeg ember észjárása

Szilveszter hajnalán két rendőr egy részegembert talál a sarkon. A részeg a falnak támaszkodva üldögél és nem hajlandó fölállni. — Legjobb lesz — mondja erre az egyik rendőr a másiknak — ha fölemeljük és bevisszük a kapitányságra. — Mire a részeg: — Bi... bi... biztos úr, maga engem nem fog... hukk... becsapni! Én tudom, hogy egyedül van!

Riadalom a meseországban

A hétéfejú sárkány kistfia reggel bömbölve szalad mamájához: — Anyuka, kérem, mind a hét nyakamat meg kell mosnom?

Nagy öröm.

— Milyen ügyes ez a kicsike! Már most milyen remekül kezeli a kalapácsot!

Emlékeztető.

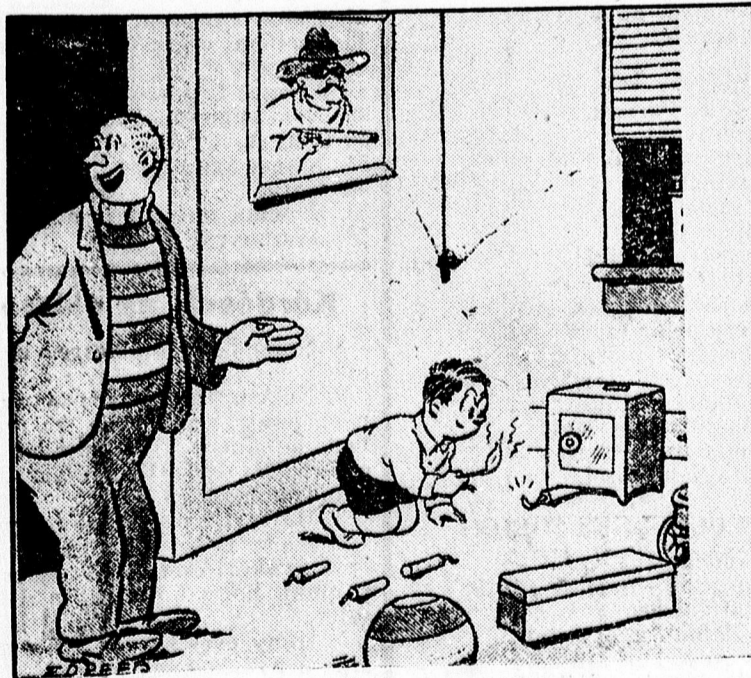
— Mond, szívem, mire emlékeztet ez a gyönyörű út és ez a ragyogó napsütés? — A legutóbbi nagygyakorlatra!

Hajnali hazatérés.

— De, szíveském... Kettőn egy ellen, ez mégse járja!

A gangzter-papa öröme.

— Nézd csak, Betty, mit játszik a gyerek! Kasszát robbant!...

Mikor a király nagyzol

Whistler angol festő, aki a párisi angol kolóniában élt, nagyon is tisztában volt művészetének értékével és ezt minden alkalommal meg is mutatta. Mikor 1903-ban a párisi angol kolónia klubháza meghívta a VII. Edvárd király koronázása alkalmából rendezett ebédre, egy, a felső arisztokráciához tartozó hölgy mellett kapott helyet. — Igaz, Whistler úr — kérdezte a hölgy, mikor az első fogást felszolgálták —, hogy Ön személyesen ismeri a királyt? A festő meglepve felelt: — En? A királyt? Nem ismerem, Mylady. — Különös — csodálkozott a hölgy. — Nemrégén alkalmam volt öfelségével beszélgetni s akkor megemlítette, hogy önt személyesen ismeri. — Ugyan, Mylady!... — mosolygott a művész öntudatosan. — Hígyje el, a király csak nagyzott!

REJTVÉNYEK FEJTÖRÖK

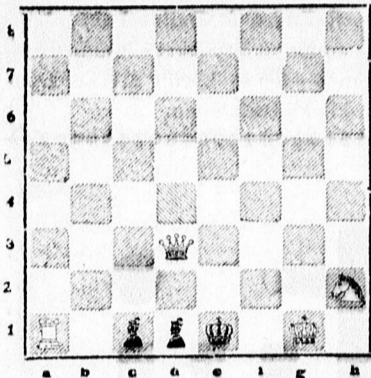
Rovatvezető: Boross György.

SAKK

G. Mott-Smith.

„The Chess Review, 1937.”

Sötét: Ké1, Fc1, Fd1. (3.)

Világos: Kg1, Vd3, Ba1, Hh2. (4.)

Világos indul és a második lépésben mattot ad.

*

Budapesti védelem.

Játszották levélváltás útján 1939-ben. Világos: Fejér György, Debrecen. Sötét: Pollák Lajos Ajnácskő.

1. d4, Hf6. 2. e4, e5. 3. dx65, Hg4 — Számításba jön 3... H64, az úgynevezett „Fajarowitz” változat, amelyre a 4. Hbd2 lépésen kívül a legújabb elemzések szerint 4. Hf3! jól jöhet. — 4. Ff4 — E lépés célja nem annyira az áldozott gyalogos megtartása, hanem a gyalogos visszanyerésének a megnehezítése. Különben 4. e4 is számításba jön. — 4... Hc6. 5. Hf3, Fb4 sakk. — Jobb előbb Fe5 és 6. e3-ra, Fb4 sakk. A lépések felcserelése súlyos következménnyel jár és annak kihasználása mintaszerű s rendkívül tanulságos. — 6. Hc3, Vc7. 7. Vd5, Fe5? — E helyen jobb 7... Fxc3 sakk, 8. bxc3, Va3. 9. Bc1! bár világos ez esetben is jobban áll. — 8. e3, a6? — A lenyomott állásban elkövetett tempóvesztés, melyre gyors összeomlás következik. 9. h3! Hh6. — Nincs más. — 10. Fg5!, Vf8. 11. a3! — Világos sötét jóvoltából a lépések felcserelése folytán nemcsak az áldozott gyalogot tartotta meg, hanem főlényes álláshoz is jutott. — 11... f6. 12. e4d6, Fxd6. — Ez a futár a játszmavesztés okozója! — 13. Hf3d4, Hh6f5?? — Súlyos hiba, de a játszma mindenképpen tarthatatlan. — 14. Hd4xf3, sötét feladta. Csinos miniatűr.

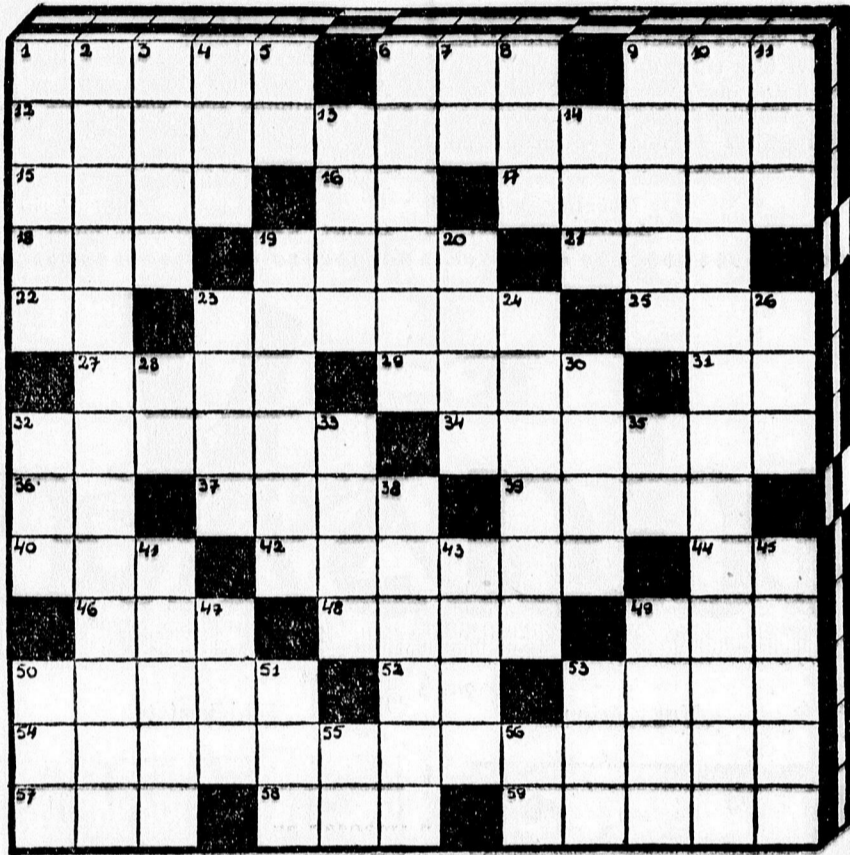
Ambrus Sándor.

*

Sakkhírek

A Debreceni Sakk-Kör fő év augusztus 2-iki kezdettel rendezi meg a Gambrinusban házi bajnoki versenyt, melynek nevezési határideje f. hó 20. Nevezési díj 1 P. Nevezéseket a kör főtitkára, Csócsits Lajos fogad el. — (Gambrinus.) A körre váró nagyszabású őszi program küszöbén örömmel üdvözljük a versenyt, nemcsak azért, mert játékkalkulomhoz juttatja versenyzőinket, hanem főleg azért, mert ez a verseny fogja tisztázni az erőviszonyokat.

Félóra az egész!

VÍZSZINTES SOROK:

1. Úszólábú emlős — névelővel
6. Angyalrag.
9. Mert — latinul.
12. Arany László verses regénye.
15. Halzsír — németül.
16. Tantal vegyjele.
17. Bagoly.
18. Szájrész.
19. Lábrész.
21. Kikötő.
22. Vissza: egyszerű gép.
23. Indiai madárfaj.
25. Fogoly.
27. Téli sportot fűz.
29. Zola regénye.
31. Személyes névmás.
32. Világrész.
34. Boncol, elemez.
36. Személyes névmás.
37. Vissza: Perzsia.
39. Tüzesóva.
40. Vice, csattanó.
42. Férfinév.
44. Francia névelő.
46. Napszak.
48. Vissza: a király többé nem léphet!
49. Honfoglaló vezér.
50. A csere jár ezzel!
52. Személyes névmás.
53. Hosszú kozáklándzsa.
54. Munkácsy Mihály kép.
57. Csinálók — latinul.
58. Német ital.
59. Felfogják ésszel.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Ajándékoztak.
2. Georges Courteline vígiátéka.
3. Állatlakások.
4. Fájdalom, gyötrelm.
5. Kereskedelmi műszó.
6. A Jenisszej mellékfolyója.
7. Görög betű.

8. Azonos mássalhangzók.

9. Apáca.
10. Petőfi Sándor költeménye.
11. Kecskébeszéd.
13. Rossz kívánság.
14. Hegedűkellék.
19. Félsgiget.
20. Bizonyíték.
23. Senki — németül.
24. Ásítás a fokmérője.
26. Ilyen miniszter is van!
28. Jegyez.
30. Vadászeb.
32. Vissza: görög betű.
33. Vissza: bruttó mínusz nettó.
35. L. N.
38. Figyelmeztetése.
41. Debreceni ucca.
43. Szellemi csata — névelővel.
45. Fiúnév.
47. Vissza: fejfaszó.
49. Nem enged meg!
50. C. T. A.
51. Német ág.
53. Kettő.
55. Francia mutatónévmás.
56. Asszonyrag.

Kérdések az életből

1. Szabad-e gyümölcsre vizet inni?
2. Nekem nincsen, nem is szeretném, hogy legyen, de ha volna, nem adnám a világ minden kincséért. Mi ez? (Bod Péter Hilárius-ából.)
3. Hallgat-e prédikációt a pápa?
4. Ha a tyúk félretöjik — ami igen gyakori eset, — hogyan kell rájönni, hogy hova rakja a tojásait?
5. Hány éves koráig nincs szüksége a gyermeknek húsrá?
6. Hány éves kortól esket meg tanút a bíróság?

Oh irgalom atyja, ne hagyj el

(Az alábbi betűrejtvények borzalmaiért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

1.

Tornatanár

2.

KIS FINN

3.

KIS JEAN —1

4.

ZER=ZER

5.

Bigámiát követtél el
j=gy

Egész heti kitűnőszórakozást nyújt a Magyar Rejtvény-újság, 20 oldal, ára 16 fillér, minden dohánytözsdeben kapható.

Jön

Iapunk augusztus 6-iki számában a rovatvezető

századik keresztrejtvénye

mely

1089 kockából

és

370 definícióból

áll.

Erre az óriási jubiláris keresztrejtvény-csemegére már most felhívjuk a ravasz rejtvény-rókkák figyelmét!

Természetesen sem az óriási rejtvényábrát, sem pedig a definíciók tömkelegét egyszerre nem tudjuk lehozni, s így úgy az ábrát, mint a definíciókat négyfelé vágva, négy egymásután következő vasárnapi számunk rejtvényrovataiban folytatólágosan fogjuk leköszölni.

Újszerű rejtvényversenyünkrol a jövő vasárnapi számban bővebb tájékoztatást adunk!

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a „Hírek” között „Rejtvényfejtők figyelmébe” cím alatt helyeztük el.

REJTVÉNYSZELVÉNY

1939 július 23.

Név:

Divatkrónika

A „garden-party”-ról

Nyáron az estélyi ruhák legjobb kihasználási alkalmát a garden-party. Meleg időkből még a divatra sokat adó hölgyek is nehezen szánják rá magukat arra, hogy estélyibe öltözzenek. A legtöbb nyári szórakozóhely, bár terrasz parkettjén uccai ruhában táncolnak — és az esti öltözködésük ügyesül kizárólag a nívós fűdőkörök, metropolisok music-hall-jaiban és nagyszabású fogadások számára vannak fenntartva. A legjobb alkalom tehát az

ügynevezett kerti táncos ünnepély arra, hogy nagyvirágos imprimé-organza-csipke estélyi ruháinkat bemutassuk. Ezzel párhuzamosan a férfiaknak is alkalma nyílik arra, hogy fehér smoking-jukat és nyári estélyi összeállításukat viselhessék.

A garden-party (kerti fogadás) nem mindig kizárólagosan kertben, parkban tartott ünnepség fogalmát fedi. Ha valakinek van kisebb kertés villája, ott is rendezhet garden-partyt és hogy eleget legyen az est «kerti» jellegének is, a fogadó szoba alatti kert részen lampionos fűzért szerel a fákra, pár padot állít be, hova táncot felhevült ifjúság és a jó levegőre rágyók a terraszról kísérelhetnek. Mindamelllett a büffé a hallban nyer elhelyezést és feltétlenül szükség van a kellemesen világított szalon foteles sarkaira is, ahol a meghitt beszélgetésekre van alkalma a hölgyeknek, míg a napnapi, vagy fogadószoba felszedett szőnyegek helyén bő alkalom van, rádió, gramofon, vagy kisebb házi zenekar ütemre járni «Walk»-ot vagy «Windsor Valcer»-t. A teljesen kinyitott erkély és terrasz ajtókat természetesen hozzájárulnak a party kerti művészetének kidomborítására. Sajnos, a városban élő emberek legnagyobb részben csak ilyen fél garden-party rendezésére van alkalma. Valljuk be őszintén, praktikusabb is, ha nem is szebb. Rengeteg költségbe kerülne ugyanis min-

dent kizárólag a szabad ég alá helyezni.

Milyen ruhát viseljen a garden-party-ra a fiatal leány és a mama? Az előbbinek épp olyan tág alkalmat van a ruhatípusokban válogatni, mint az utóbbinak. A fővárosban pár nappal ezelőtt bemutatott nyári estélyi ruhák (szigeti szabadtéri játékok Pertile premierjén) ügyesül kizárólag a nagyvirágos organza jegyében zajlottak le. Egy elsőosztályú szalon 18 organza estélyit hozott ki erre az alkalomra. Nagy fantázia-készségéről tett tanúságot, mikor a 18-at különböző stílusban hozta ki, kinek-kinek az egyéniségéhez hangolva. Legszebbnek találtuk egy fiatal baronesz ruháját, melynek a bő szoknyáján hatalmas sárga kaméliák mintáztak ki, míg a simán húzott felsőrészen mindössze két élő kamélia adta a dekorációt. A felső részén természetesen mintu nélkül volt, sárgás-zöld bársony szalag képezte az övet lazán átkötve és ugyanabból az anyagból készült a csavart turbán is. Fekete bőgloknizású és kapucnis esti köpeny egészítette ki toalettjét. Feltűnt egy-két krinolinszerűen megoldott csipkeruha is dekol-tázzsal, rendkívül stílusosan hatottak a klasszikus opera hangulatához, de praktikusnak azért nem mondhatjuk őket, mert az előadás utáni szórakozási alkalmakhoz, táncoláshoz a krinolin mégis korszerűtlen és nehézkes a mozgás benne. — Feltűnt még egy halványsárga muslins ruha keltett Molyneauxtól. Egybefoglalva a mondottakat, megállapíthatjuk, hogy a garden-party-ra való öltözködés is luxust követel, ha stílusosak akarunk lenni. Mindamelllett a legolcsóbban összeállított virágos organza és hímzett batizst ruha is lehet olyan dekoratív hatást a szemlélőre, mint a «garde Dame» nerzkeppbe bur-

kolt eredeti modellje — Friss, úde hatású virágdiszes frizurát viseljük a nyári estélyihez. Itt alkalom nyílik a hosszú hajból befelé csavart és a simán, csupán fej-

tetőre fésült frizurák viselése is. Nagyon sok virágturbánt és kis biedermeier fátyolos kalapot viselnek ezekre az alkalmakra és kizárólag magassarkú szandált. Ma már a garde-k a kétrészes összeállítások hívei, prémmel és nagy-szélű kalappal. Sok sötéttonusú virágos imprimé ruhával.

Mindenesetre a nyári holdas éj, halk banjo-sírás és suttogó fák a legstílusosabb kulisszái a garden-party-nak. És azt hiszem, a hölgyek kilencven százalékát is ilyen alkalmakra ölti fel legszívesebben a könnyű estélyit és az annál nehezebb hatású kapucnis köpenyt, vagy prémkabátot.

Abban az esetben, ha nem rendelkezünk mégis elegendő kerttel vagy parkkal, azzal segíthetünk a dolgon, hogy legfeljebb a «party» szó elé más jelzőt illesztünk: pl.: cocktail-party, esti tea-party, vagy egyszerűen tánc-party és máris kész az alkalom az estélyi ruha felöltésére és a kellemes nyári szórakozásra.

Nyáron sok tokkalapot viselnek a hölgyek. Rizsszalmából van fonva és szorosan simul a fejhez. — Semmi dísz nincs rajta, csupán a fonásnál lévő hézagok törnek meg az egyhangúságát. Élénk színekben viselik, nagyon divatos.

Azok, akik szeretnek és tudnak izléseesen öltözködni, meg lehet-

nek elégedve az idei divattal. Oly sok ötletet és új formát, annyi mutatós kelmét hoz, hogy aki a pompázatos toaletteket szereti, éppúgy megtalálja a megfelelő választékot, mint aki az egyszerűségnek a híve.

Ez a szerencsés tendencia a divat egész vonalán érvényesül. — Megtaláljuk a blúzoknál is, amelyek az idén különösen finom összeállításban jelentek meg. Az egyszerű angolos blúznak éppoly sok változata van, mint a lenge, könnyű francia fazonoknak. Az idei nyár különösen szép, francia stílusú blúzokat mutat be. Elragadóak az organdiból és a hímzett batizsból készült blúzok. Egyszerűbb alkalmakra szintén kartonból és vászomból készült blúzokat viselnek. Elegáns nyári blúzokat látunk imprimé selymekből is.

A lenvászón a legnépszerűbb nyári viselet. Kirándulásra, autótúrára, hegyekre a karton és ez a legideálisabb. A Kormányzónél, közelmúlti hortobágyi autótúrája alkalmából is lenvászón kosztumban láttuk, melyhez durvaszővésű szalmakalapot viselt a legfrissebb divatnak hódolva. Sárga-fehér betétes troteur-cipő egészítette ki úti összeállítását.

JEAN.

Vitéz Szabó Endre

református lelkész istentiszteletén a Hortobágy partján, németek, svédek és lengyelek vettek részt

»Csoda történt a Hortobágy partján« — mondotta a svéd lelkész, aki ámulva látta a napokban, hogy a Hortobágy folyó partján a csárdához közel Isten szabad ege alatt zeng a zoltár és száll az imádság az Úr felé. A svéd lelkész, aki egy svéd esoporttal tartózkodott a Hortobágyon, társaival együtt esatlakozott az imádkozókhoz, részt vett az istentiszteleten a világ legszebb templomában.

Gyűltek a csárdából is az ott tartózkodó németek, lengyelek a lelkész, vitéz Szabó Endre köré, aki így nemzetközi gyülekezet előtt hirdette Isten igéjét. A folyó partján.

Az istentiszteletet délután tartották meg és résztvettek azon a debreceni elemi iskolás gyermekeknek egy nagy csapata is, akik tanítóik vezetésével a kárpátaljai kirándulásról tértek vissza és a Hortobágy megtekintésére is áldoztak néhány órát. A külföldi vendégeket

nagyon meglepte a pusztai istentisztelet látványa,

erre nem számítottak. Megható volt, ahogy rendült lélekkel álltak és hallgatták a prédikációt. Igazi templomi áhítat volt, köből épült templom nélkül. A zöld fűtengeren Isten szabad ege alatt fordultak a lelkek Isten felé. A végtelen pusztán álló kiesiny emberesoport ott érezte csak igazán, hogy milyen nagy az Úr ereje, mely megtart és igazgat minket.

A pusztai áhítat legjobban megfogta a svédek lelkét. A svéd lelkész rövid beszédet tartott. Lelkes, szép szavak lehetnek, kár, senki se tudta megérteni, miket beszélt. Az bizonyos, hogy a svédek, ha visszatérnek hazájukba, esodálatl beszélik el majd a pusztai élményt. És ez

többet használ a magyarságnak, minden cifraszűrös, lengemagyaros propagandánál.

A Hortobágy pusztán a tanyai

istentiszteletek tartásával kapcsolatban szokták megtartani a pusztán élő embereknek, akik foglalkozásuk miatt templomba nem mehetnek és a templom is igen messze van — az istentiszteleteket. A csárda egyik helyisége van kijelölve a istentisztelet tartására vasárnaponként.

Vitéz Szabó Endre lelkész délelőtt tartotta a rendes időben az istentiszteletet a csárdában, melyen sokan jelentek meg. Déliben befutott az iskolás gyermekek kiránduló vonata. A tanítók kérték a lelkészt, hogy a szerencsésen visszaérkezők részére tartson istentiszteletet. A csárda helyisége már nem volt szabad és így tartották meg a Hortobágy folyó partján az istentiszteletet.

A pusztán két hetenként tartanak református istentiszteletet. — Vitéz Szabó Endre tartja az istentiszteleteket és hogy a bibliához is hozzásegíthesse a pásztorokat, a pusztai könyvtárának adományozta azt a bibliáját, melyet a haretéren is magával hordozott mindég. A Biblia egyik lapjára a következő sorokat írta vitéz Szabó Endre lelkész:

»Az 1914—1918. évi világháberűben, 24 hónapi elsővonalbeli szolgálatom alatt ebből a könyvből szereztem lelki eledelem, mely eledel testileg is erőt adott nekem a nagy küzdelemben. Résztvettem a 4., 5., 6., 7., 8. Isonzó csatában. Kétszer sebesültem meg. Az 1914. év októberében mentem 40 theologus társammal együtt katonának, lemondva a lelkészeket megillető mentességi jogról.

A Biblia a csárdában elhelyezett pusztai könyvtárban van és onnan adják ki olvasásra, ha jelentkezik érte egy-egy pásztor.

X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLAM ARCAPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégebb szaküzletéhez, Komáromié, — Blkabérház, telefon: 19-56 szám. — „Incetó” lerakat.

TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Szigorúan ellenőrzi a tisztifőorvosi hivatal a pékműhelyeket és az utcai árusokat

Mult számunkban megírtuk, hogy a m. kir. tisztifőorvosi hivatal szigorúan ellenőrzi közegészségügyi szempontokból azokat az üzemeket, műhelyeket, amelyek közfogyasztásra szolgáló cikkeket készítenek és hoznak forgalomba. Nagy súlyt fektetnek a pékműhelyek tisztaságára és közegészségügyi szempontból kifogástalan voltára.

Azokat a pékmestereket, akik utcai árusítással foglalkoznak, vagy embereket foglalkoztatnak, jóakarattal figyelmeztetjük, hogy előzetes orvosi vizsgálat nélkül alkalmazottat ne tartanak. Többen vannak süteményárusok, akik egyes intézményekhez bejárnak. Ezeket most szigorúan ellenőrzi és ha tetlenül olyan süteményárust, akit előzetesen nem vizsgáltak meg, nemcsak öt magát tiltják el az árusítástól, hanem azt a mestert is, aki az embert munkába állítja. El-

sősorban *tífuszbacillus-gazda vizsgáláton kell az embereknek átessenük.* Ez sok embernél már megtörtént és az ilyen számára a *hatóság egy évre szóló igazolványt ad ki, ha az orvosi vizsgálat eredménye negatív volt.* A tisztifőorvosi hivatalnak azonban tudomására jutott, hogy sok árusnak nincs ilyen igazolványa. Ezért az egészségügyi közigazgatási nyomozó csoport utasítást kapott, hogy mindenütt, akár az utcán is, igazolványt kérjen az árusoktól. *Aki nem tudja felmutatni, mind ő ellene, mind a mestere ellen megindítják a kihágási eljárást, ami súlyos büntetést vonhat maga után.* Van olyan mester is, aki néhány ember számára megszerzi az igazolványt, de sokkal többel árusítat. Ahol erre rájönnek, szigorú megtorló eljárást alkalmaznak.

Milyennek kell lennie a pékműhelyeknek

A tisztifőorvosi hivatal részletes és pontos utasítást ad ki arra vonatkozólag, hogy a pékműhelyeknek milyeneknek kell lenniük. Ezek az utasítások többek között a következőket tartalmazzák:

Az a sütő, segéd vagy tanuló, aki fertőző betegségben szenved vagy bacillus-gazda, mindaddig nem folytathatja foglalkozását, amíg meg nem gyógyul. Ha családjukban fertőző betegséggel érintkeznek, már akkor sem foglalkozhatnak a pékműhelyben.

A műhelynek száraz, világos és jól szellőztethető helyiségnek kell lennie. A falak világos színűre meszeltek és a padló hézagmentes, vízhatlan burkolatú legyen, mindig tisztán tartandó és időnként portalanítandó. A munkahelyiségeket féregmentesen kell tartani és naponta, a munka befejezése után fel kell mosni. A munka befejezése után alaposan kiszellőztetendő, kellő világításról gondoskodni kell. A gépek, asztalok, eszközök, edények, kenyérekosarak, kendők mind tisztán tartandók. Megfelelő számú zománcozott köpöcsésze helyezendő el, amelyet minden nap lúgos vízzel ki kell tisztítani. Amennyiben az alkalmazottak hálólhelyet kapnak, ez a helyiség a műhelytől zárt falal teljesen elválasztott, a szabad levegő felé ablakkal ellátott, tágas helyiség legyen. *Álló vagy pihenőhelyiség közvetlenül a kemence mellett nem lehet.* Minden alkalmazott részére külön ággyat kell adni, férfiak és nők külön teremben helyezendők el. A helyiség fűtéséről, tisztántartásáról, tiszta ágyneműről a tulajdonos köteles gondoskodni. A hálólhelyiség más célra nem használható.

A legyek irtásáról minden eszközzel, elsősorban enyvezett légyfogó használatával gondoskodni kell. A kenyér és sütemény kizárólag e célra használt poleon, por- és légymentesen, tüllel vagy tiszta vászonkendővel letakarítandó, hogy a *közönség azt össze ne fogdoshassa.* A kenyér, sütemény készítéséhez használt anyagok kifogástalanul tiszták legyenek. Az anyagkészletet a legnagyobb tisztasággal kell kezelni, a műhelyben csak az aznap fel-
dolgandó mennyiséget szabad tar-

tani. Tilos meg nem engedett vegyszereket, ártalmas festékeket a műhelyben tartani.

A személyzet köteles a kéz- és körömápolásra a legnagyobb gondot fordítani. *Munka előtt, de napközben is többször, az illemhely használata után pedig minden esetben köteles kezét szappannal alaposan megmosni, ezért a műhelyben megfelelő mosdóról, körömkéférről, szappanról, tiszta törülközőről gondoskodni kell.* A kézmosó csak városi vívezetékekkel és lefolyóval ellátott lehet. A műhelyben tiszta ruhát kell hordani, amelyben az utcán nem szabad járkelniük. A munkahelyen fésűköténi, mosakodni és dohányozni tilos.

Kenyeret és süteményt csak tiszta fehér kendővel bélelt kosarakban, tiszta ruhával letkarva szabad kihordani, illetve szállítani. A koscsik mindig tisztán tartandók. A kocsis a kenyér és sütemények árusítását, kihordását nem végezheti, erre külön személyt kell alkalmazni. A piacon csak tiszta asztalról szabad kenyeret árusítani, poros, szeles időben tiszta kendővel letakarandó.

A sütemény utcai árusítása csak külön engedély alapján celluloid vagy üvegfedővel ellátott tiszta kosárból történhetik. Az utcai árusok felébenként kötelesek a tisztifőorvosi hivatalban felülvizsgálaton megjelenni. Csak tiszta ruházatban, fehér köténnel szabad árusítani.

Az üzem tulajdonosa köteles olyan fedővel és öblítővel ellátott illemhelyről gondoskodni, amelyek legalább 10 méterre fekszik a műhelytől. Trágyagödör, istálló, ől szintén legalább ennyire legyen a műhelytől. Az üzemből összegyűlt szemét részére hézagmentes és fedeles tartót kell felállítani, de a műhelyben ezt elhelyezni tilos.

A sütő, cukrász, cukorka- és mézskalácskészítő köteles közegészségügyi ellenőrzőkönyvecskét tartani. Az üzlet tulajdonosa felelős az alkalmazottak működéséért és a közegészségügyi törvények és rendeletek betartásáért.

Tanonc, vagy kifutó?

Az 1922. évi XII. t.-c. 111. §-a 3-ik bekezdésének hatályon kívül helyezése és a 4-ik bekezdésnek ehhez szükséges módosítása iránt már több ízben indult kézművesipari körökben mozgalom. Eltekintve ugyanis attól, hogy a törvényhely rendelkezései jelentős részt ütnek az ipari képzés elvén, mintegy másfél évtized óta panaszok merülnek fel e rendelkezésekkel szemben a kézműiparosság részéről azért is, mert az ezekben adott lehetőségek alapján egyre jobban elterjed az a szokás, hogy egyes üzemek tanoncok alkalmazása helyett kifutókat fogadnak fel, kik ha ebbeli minőségükben a képzéses ipari szakmát úgy ahogy el-sajátították és 18-ik életévüket betöltötték, minden további nélkül munkakönyvhöz jutnak és ezáltal „szakmunkás”-ként elhelyezkedhetnek.

Régebbi időkben az így munkakönyvért jelentkezőket könnyebben lehetett beszegződésre tanácsolni, újabban azonban annyira átmentek a köztudatba a híressé vált „111-es paragrafus”-ban adott lehetőségek, hogy az ipartestületek beszegződési tanácsai a legritkább esetben járnak sikerrel.

Ennek a körülménynek hátrányai főleg két vonatkozásban mutatkoznak: egyik a népművelési és szociális, a másik az ipari utánpótlás és az üzleti verseny szem-

pontja. Egyik vonatkozásban főleg az érdekelt munkavállalók, másik vonatkozásban a munkaadók szempontjából jelentenek hátrányt e rendelkezések.

Az a körülmény nevezetesen, hogy az így kifutóként alkalmazott egyéneknek nem kell tanonciskolába járnia, valamint, hogy ezek számára nem kell az 1936. évi t.-c. 22. §-ában a tanoncok számára biztosított fizetési szabadságot megadni, népművelési és szociális, tehát a munkavállalók szempontjából jelent hátrányokat, az a körülmény pedig, hogy a hivatkozott törvényhelyek szerint munkakönyvet, majd egy bizonyos idő elteltével iparjogosi papírt nyerhetnek az érdekelt munkavállalók, általában pedig, hogy egyes munkaadók az ipari képzés és utánpótlás rovására kibaszalják a törvényadta lehetőségeket és így hosszabb időre olcsóbb munkaerőkhöz jutnak, az ipari utánpótlás és a verseny, tehát a munkaadók szempontjából jelentenek hátrányokat.

Műnchezek alapján felterjesztés útján arra kérte az Ipartestületek Országos Központja az ipariügyi minisztert, hogy az 1922. évi XII. t.-c. 111. §. 3-ik bekezdésének hatályon kívül helyezése és a 4-ik bekezdésnek ehhez szükséges módosítása iránt szükséges intézkedéseket a kézművesiparosság érdekében tegye meg.

A legkisebb munkabérek a kárpitos iparban

Az ipariügyi miniszter megállapította a kárpitosiparban fizetendő legkisebb munkabérek a következőképpen:

Segéd 1 évnél kisebb gyakorlattal 34 órabérfillér;
Segéd 1—2 évi gyakorlattal 50 órabérfillér;
Segéd, legalább 2 évi gyakorlattal 56 órabérfillér;

Begyakorolt kárpitossegéd, aki minden munkaműveletet teljes jártassággal végez 63 órabérfillér;

Önálló segéd, aki rajz vagy előírás szerint bármilyen terjedelmű és kivitelű munkát teljesen önállóan készít és levezet 77 órabérfillér;

Kárpitosmunkát végző betanított munkás 56 órabérfillér.

A női szabó és leányruhakészítő iparban fizetendő legkisebb munkabérek

Az ipariügyi miniszter 22.254/1939. XIII. számú rendeletével Debreczen területén fizetendő legkisebb munkabérek a rendelkezésre dolgozó nőiszabó és leányruhakészítő iparban a következőképpen állapította meg:

	órabér fillér
1. Kézimunkásnő 1 évnél kevesebb gyakorlattal	19
2. Kézimunkásnő 1 évnél több gyakorlattal	22
3. Gyakorlott kézimunkásnő, II. r. himzönő, továbbá férfimunkás 1 évnél kevesebb gyakorlattal	32
4. Derékvarrónő, önálló aljvarrónő, elsőrendű himzönő	40
5. Férfimunkás 1 évnél több gyakorlattal	45
6. Férfimunkás, deréktűzőnő, aljmesternő, himzésrajzoló	50
7. Önálló kabátvarrónő, aki rendszeresen és önállóan angol munkán dolgozik	55
8. Önálló férfimunkás	72

Ha az alkalmazottnak olyan szerződése vagy megállapodása van a munkaadójával, amely a fent közölt árnál kedvezőbb helyzetet biztosít, úgy

ez a rendelet ennek a megállapodásnak hatályát nem érinti.

Tulóradíjak

A heti 48 órán túl 60 óráig teljesített munkáért 25 százalék, 60 órán túl 30 százalék, a törvényes munkaszüneti napokon végzett és a Budapesti Közlöny 1938. évi 24. számában meghatározott túlóráknak minősülő munkáért 50 százalék túlóradíjat kell fizetni.

Patkoló kovács tanfolyamot rendez a honvédelmi miniszter

A honvédelmi miniszter az arra alkalmas kovácsmestereket és segédeket elméletileg és gyakorlatilag jó patkoló kovácsokká képezeti ki. Ebből a célból tanfolyamot rendez, amely november 1-én kezdődik és hat hónapig tart, még pedig minden vasárnap és ünnepponnapon délelőtt 7—13 óráig, kivételt képeznek a karácsony, husvét és újév vasárnapjai. A tanfolyam díjtalan, az önként jelentkező kovácsmesterek és segédek vehetnek részt. Jelentkezés az Ipartestületnél augusztus 15-ig.

A Debreczen rádióműsora

1939 július 23-tól július 29-ig

VASÁRNAP

JULIUS 23.

BUDAPEST I. 8: Szózat. Utána: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben P. Pusztay Gábor szent ferencendi atya mondja. Énekel a templom énekkara Sugár Viktor vezetésével. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Kuszy Emil losonci lelkész. Ének-számok a dunántúli énekeskönyvből 55, 516 és a Himnusz. Orgonál Várkonyi Imre. 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.35: Operaházi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Strauss János: Császárkeringő. 2. Mory János: Szlovák táncszvit. 3. Delibes: Coppelia, balletszvit. 13.30: Krasznahorka büszke vára. Szilágyi Ödön előadása. 14: Hanglemezek. 1. rész: Művészlemez: 1. Boito: Boito: Mefistofele, ária (Lionelle Ceil). 2. Thomas: Mignon, ária az I. felv.-ből (Geraldine Farra). 3. Debussy: AraLeszk (hárfa: Mildred Dilling). 4. Wagner: A Rajna kincse, befejező részlet (ének: Rudolf Boekelmann). 5. Charpentier: Louise, ária (Ninon Vallin). 6. Hubay: Zefir (hegedű: Erica Morini). 7. Puccini: Manon Lescaut, kettős (Sheridan és Pertile). II. Rész. Filmesillagok hanglemezei. 1. Grey — Stohart: When I'm looking at you dal (Lawrence Tibbet). 2. Abraham: Show me the way to romance dalkeringő (Frances Day). — 3. Scott: Loin des guitares, tangó (ének: Tino Rossi). 4. Schertzing — Kahn: Love me for ever (ének: Grace Moore). 5. Spoliansky — Wimperis: The killing song, néger harci dal (Paul Robeson). 6. Vecsey Ferenc: Valse triste (ének: Eggerth Márta). 7. Bixio — Cherubini: Ninna Nanna, filmdal (Gigli). 8. Buday Dénes: Du bist das Glück, dal (Erna Sack). 9. Young — Romberg: Will you remember, keringő kettős (Jeanette McDonald és Nelson Eddy). 15: Talajelőkészítés ősziak alá. Westsik Vilmos gazdasági szkatánár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata). 15.45: A Magyarországi Munkásdalgyletek Szövetsége képviselőiben a Magyar Ruggyantaárnyári Dalkör férfikara Ujj József dr. vezényletével és a Budafoki Munkásdalkör Kézdi-Krén Géza vezényletével énekel. 16.30: Szegény ember könyve. Bisztray Gyula előadása. (Közművelődési előadásorozat). 17: Hírek szlovák és magyarországi nyelven. 17.10: A Bükk barlangjai. Kerekes József dr. turisztikai előadása. 17.40: Zenekari hangverseny közvetítése a városligeti Központi Tejsarnokból. Vezényel: Vincze Ottó. 18.30: Egyszeri királyfi. Ujházy György elbeszélése. 19: Pertis Pali és cigányzenekara. Közben 19.15: Hírek. 19.45: Asszony a viharban. Mark Twain humoreszkje. (Felolvasás). 20: Zimheri-zombori szép asszony. Nagy operett 3 felvonásban és 7 képből. Irta és zenéjét szerezte Erdélyi Mihály. Közvetítés az Erzsébetvárosi Színházból. Karnagy: Majorossy Aladár. Személyek: Zombory Mária — Monthy Hanna; Marika, a teánya —

Szondi Biri; Torgyeszky Djoko, föld-birtokos — Csontos Gyula; Ibolya — Fejes Teri; Kovásznai Gyuró, hálókocsiellenőr — Latabár Kálmán; Kati, a felesége — Daibukát Ilona; Töbőty Elemér — ifj. Latabár Árpád; Boronkay Gusztáv, hajóskapitány — Dely Ferenc; Magass László, második tiszt — Lázár Tihamér; Hodács Béla, rádióosztály — Jenci Ottó; Vrabeczy — id. Latabár Árpád; Tekla, patronázshölgy — Kőműves Erzsébet; Pálkás — Károlyi Vilmos; Miltica, szerb parasztlány — Pulay Etelka; János, öreg komornyik — Horváth Jenő; Félix, fiatal komornyik — Bérci Pál; Lili és Éva szobalányok — Bodnár Mici és Lovassy Klári; Szvetozár — Pártos Dezső; Sofőr — Csillag János; Demeter — Mikos Béla; Juncács — Répay Elemér.

Az I. felv. után kb. 21.15: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven, majd időjárásjelentés. A II. felvonás után kb. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. Az előadás után kb. 23.40: Közvetítés a Szeiffert-kávéházából. Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál. 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 12: Operaházi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Huszka Jenő: Részletek a „Gül Baba” c. operettből. 2. Lehár: Hercegekiszasszony, keringő. 3. Buhtyay Ákos: Részletek az Ezüstsírály c. operettből. (Ezt a műsorunkat a B. B. C. rádióállomás is átveszi. 15.05: Hanglemezek.

18.30: Zenekari hangverseny közvetítése a városligeti Központi Tejsarnokból. Vezényel Vince Ottó.

19.30: Örök harc a járványokkal. I. A diftéria. Faragó Ferenc dr. előadása.

20: Hírek, löversenyeredmények, szlovák és magyarországi hírek.

20.20: Gergely László zongorázik. 1. Purcell: VIII. szvit. 2. Schumann: C-dúr toccata. 3. Granados: Los requiebros.

20.45: A barátok barátja. Emlékezés Szemere Pálra. Geréb László dr. előadása.

21.15: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

22.05: Időjárásjelentés. A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS délután 15—16 és éjjel 1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 10: Református istentisztelet a kassai református templomból. Prédikál Gönczy Gábor.

11.15: Hírek, műsorismertetés.

11.25: „A Felvidék és Erdély.” Verseik. Előadják a kassai középiskolák diákjai.

11.45: Hanglemezek. 12.20—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 19: Petőfi. Felolvasás és dalok Réthy Eszter előadásában. München 20.20: Haydn: Unverhofftes Begegnen, opera. D-sender 20.15: Glória táncol, operett. Olasz I. 21: Verdi: Rigoletto, opera.

TÁNCZENE: Brüsszel II. 20, Pozsony 17.35, Varsó 21.15, Brüsszel I. 22.40, Zágráb 22.20, Pozsony 22.45, Olasz III. 22.30, Berlin 22.30, Köln 22.40, Belgrád 23: Radio Paris 23; Prága 23; Olasz II. 23.15.

HÉTFŐ

JULIUS 24.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Egy tizedes levelei a boszniai okkupációból. (Felolvasás).

10.45: A boldogtalan szerelem a magyar irodalomban. Irta Szekszárdi Molnár István. (Felolvasás).

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Domokos László Liszt-műveket zongorázik. 1. Bach-fantázia és fuga. 2. A merengő. 3. Petrarca-sonett. 4. F-moll hangverseny-étűd.

12.40: Hírek.

13: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figejdy Sándor.

Közben 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

15.55: A rádió diáklórája: Részletek Madách Imre: „Az ember tragédiája” c. drámai költeményéből. Hanglemez. I. rész. Bevezeti Galamb Sándor dr.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

17.10: Közvetítés a városligeti Gerbeaud-pavillonból. Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

17.50: Alföldi ezredék a napoleoni háborúkban. Markó Árpád ezredes előadása.

18.20: Farkas Mária hegedül, zongorán kíséri Földes László. 1. Corelli — Hermesberger: Adagio és Allegro.

2. Bach — Kreisler: E-dúr preludium. 3. Kreisler: Rondino egy Beethoven-témára. 4. Rimszkij-Korszakov: Himnusz a naphoz. (Kreisler átírata). 5. a) Cui: Oriental; b) Bölcsődal. 6. Hubay: Caprice. 7. Rimszkij-Korszakov: Dongó.

18.45: Nyári táplálkozás. Mészáros Gábor dr. előadása.

19.15: Hírek.

19.25: Amire ma táncolunk. Meeseki Reinprecht Rudolf jazz-számokat zongorázik.

19.40: Néhány szó a magyar adócsöngyártásról. Közvetítés a magyar Philips-művek telepéről. Beszél Lőrinczy Gyula. (Hangfelvétel).

20.10: A Parasztszünet ismertetése. 20.20: Mascagni: Parasztszünet c. operájának előadása hanglemezeiről.

Szereplők: A. Melandri, A. Lembaridi, I. Mannini, C. Lulli, M. Castagna, a milánói Scala kórusa és zenekara, vez. Molajoli.

21.40: Hírek, időjárásjelentés, szlovák és magyarországi hírek.

22: Közvetítés a Hangli-kioszkból. Pátyol János és cigányzenekara muzsikál.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Hanglemezek.

Közben 23.20: Summer Holidays in Hungary. (Nyaralás Magyarországon). Fedák Ágota dr. angolnyelvű előadása. 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.25: Florenci Schmitt Salome tragédiája, szimfonikus költemény (Walter Straram zenekara, vez. a szerző.) Hanglemez.

20: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.

20.20: A 750 éves Hamburg. Thurzó Gábor városképe.

20.15: Közvetítés a Hangli-kioszkból. Pátyol János és cigányzenekara muzsikál.

21.35: Időjárásjelentés. A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

1—2 óráig ad műsort.

KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.

11.10: „Az Árpád-házi könyvtárak és Mátyás király Corvina-könyvtára.” Kazimir Károly előadása.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Varsó 18: Rácz Katalin zongorázik. Paris P. T. T. Opera-közvetítés. Zágráb: 20: Bellini: Norma, opera. Osló 20.40: Clementis Klára zongorázik.

TÁNCZENE: Stockholm 19.50, Berlin 20.15: Varsó 17, Toulouse 21.30, Szófia 21.40, London R. 22.30, Belgrád 22.15, Berlin 22.30, Köln 22.40, Varsó 22, Droitwich 22.20, Olasz I. 23.15, D-sender 23.

KEDD

JULIUS 25.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.

Utána: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Rodostótól Kassáig. Irta: Szirmay-Kalos Margit. (Felolvasás).

10.45: Divattudósítás. (Felolvasás).

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál. Közben 12.40: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.

14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.20: Mauks Ernő meséi: 1. A teknősbéka tanulságai. 2. A gyáva nyul.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek, szlovák és magyarországi nyelven.

17.10: Jakab Terka zenekara. 1. Sibelius: Valse triste. 2. Tarenghi: Szerenád. 3. Lehár: Dal a „Giuditta”-ból. 4. Rachmaninov: Szerenád. 5. Jakab Terka: Hangverseny, keringő.

6. Perényi Géza: Csikósóta. 7. Nevin: Tavasz, szvit. 8. Csajkovszkij: Orosz tánc.

18: Blériot a Csatorna fölött. Márai Sándor esevege. (Felolvasás).

18.20: Rácz Béla és cigányzenekara. 19.15: Hírek.

19.25: Gesli báró elhagyja Belgrádot. Horváth Jenő dr. egyetemi tanár előadása.

19.55: Penninger Antal énekel, zongorán kíséri Földes László.

20.20: Budapestten kezdődött. Hangjáték három részben. Irta Csizsar Béla. Rendező Kiszely Gyula.

Utána kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés, szlovák és magyarországi hírek.

22: Operaházi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Nicolai: A windsori víg nők, nyitány. 2. Saint Saens: Algiri szvit. 3. Rajter Lajos: Részletek a „Pozsonyi majális” c. balettéből. 4. Gluck—Mottl: Balettszvit. 5. Dömötör Lajos: Téma változatokkal. 6. Strauss János: Tavasz hangok, keringő.

Közben 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 23.30: Tárlemezek. 0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17.45: Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál.

18.10: Magyarországi hallgatónknak. 1. „Kárpátbőr”. Komlóssy Iván előa-

adása. 2. Hanglemezek.
 18.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főlórája.
 20: Hírek, ügétversenyeredmények, szlovák és magyar-orsz hírek.
 20.20: Zenekari hangverseny közvetítése a városligeti Központi Tejesárnokból. Vezényel Vince Ottó.
 21.40: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
 1—2 óráig ad műsort.
KASSA, 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
 11.10: „A rádió-zavarelhárítás a Felvidéken.” Nagy György előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
 12—18.45: Azonos Bp. I. műsorával.
 18.45—19.10: Azonos Bp. II. műsorával.
 19.15: 0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Luxemburg 21.30: Puccini: Turandot, opera. Stockholm 21 Puccini: Tosca, opera, Olasz II. 21: Giordano: Szibéria, opera.
TÁNCZENE: Toulouse 19.15, Varsó 17, Szófia 21.40, Lyon 21.30, Zágráb 22.20, Hilversum I. 22.05, Olasz 23.15, London R. 23.10.

SZERDA

JULIUS 26.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
 Utána: Étrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: „Az izlandi népfőiskola.” Irta Hilscher Ernő. (Felolvasás).
 10.45: „Pozsonyi emlékek.” Irta Skarniczai Béla. (Felolvasás).
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Eugén Stepat balalajka zenekara.
 Közben 12.40: Hírek.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: Weidinger Ede szalonzenekara.
 14.30: Hírek.
 14.45: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16: A rádió diákfőlórája: Részletek Madách Imre: „Az ember tragédiája” c. drámai költeményéből. Hanglemmez. II. rész.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és magyar-orsz nyelven.
 17.10: „A magyar szabadsághősök festője.” Enzt Géza dr. előadása Madarász Viktorról.
 17.40: Hanglemezek.
 Közben 18: Kísérleti hangfelvétel a tokiói japán rövidhullámú állomás első magyar nyelvű adásáról.
 18.50: „Arva Bethlen Kata.” Kiss Tamás történelmi elbeszélése.
 19.15: Hírek.
 19.25: Paksy Jenő dr. és Gáll Imre magyar nőtálat ad elő két zongorán.
 19.55: Bartalis János, R. Berde Mária és Nadányi Zoltán versei. Elmondja Kovrig Emil.
 20.25: Egyházzenei hangverseny közvetítése a budavári koronázó főtemplomból.
 21.40: Hírek, időjárásjelentés, szlovák és magyar-orsz nyelven.
 22: Közvetítés az Ostende-kávéházából. Lendvai Jóska cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel.
 22.40: Hírek német, olasz, angol, és francia nyelven.
 23: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: „A székelyföld szerelmese.” Sz. Veress Jolán előadása Orbán Balázsról. Felolvasa Sala Domokos.
 20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orsz nyelven.

20.20: „Utcai történetek.” Sz. Horváth János csevegése.
 20.40: Hanglemezek.
 21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
 1—2 óráig ad műsort.
KASSA, 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
 11.10: „II. Endre Leleszen.” Dienes Adorján előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
 12—17.40: Azonos Bp. I. műsorával.
 17.40: „A cirkuszban.” Hanglemzevű. Összeállította Buchner Sándor dr. A kísérőszöveget Fiedler József báró írta.
 18.50—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Szófia 19: Verdi: Falstaff, opera. Bécs 20.15: Egyesített katonazenekar.
TÁNCZENE: Varsó 17, Belgrád 22.15, Zágráb 22.20, Olasz III. 22.30, Hilversum I. 22.50.

CSÜTÖRTÖK

JULIUS 27.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
 Utána: Étrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. 1. Uram, a töredelmes szívét. 2. Kása kell Hupucinak. (Felolvasás).
 10.45: „Rabszolgavadászat.”
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Hidy-Gyulai Mária hegedül. — Zongorán kíséri Földes László. Közben 12.40: Hírek.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
 14.30: Hírek.
 14.45: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: „Befőzési tanácsadó.” Vizváry Mariska háztartási előadása.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és magyar-orsz nyelven.
 17.10: „Rádió a rádióról.”
 17.25: A leventeoktatóképző tanfolyam záróünnepélye. Közvetítés Tápiószőlősről. Beszél Legényei József dr. (Hangfelvétel).
 18.20: „Három üres pohár.” Irta Stróckay Kálmán. (Felolvasás).
 18.50: Táncclemezek.
 Közben 19.15: Hírek.
 19.45: „A magyar-orsz kultúra története.” Bonkáló Sándor dr. egyetemi tanár magyar-orsz nyelvű előadása.
 20.10: „Bécsi muzsika.” A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora.
 21.40: Hírek, időjárásjelentés, szlovák és magyar-orsz hírek.
 22: A Rádió Szalonzenekara.
 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Magyar Ferkó énekel.
 0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 17.25: Toll Janesi cigányzenekara muzsikál.
 19.30: „Egy ismeretlen német költő.” Keresztury Dezső dr. előadása Deltew von Lillencronról.
 20: Hírek, löversenyeredmények, szlovák és magyar-orsz hírek.
 20.20: Hanglemmez.
 20.45: „Szemlények a magyar testlörések történetéből 1760-tól 1908-ig.” (Felolvasás).
 21.15: A rádió szalonzenekara.
 21.50: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
 1—2 óráig ad műsort.
KASSA, 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.

val.
 11.10: Szlovák hallgatóinknak: „II. Rákóczi Ferenc és a Felvidék.” Boloinszky Iván dr. előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
 12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Oslo 20.20: Mozart: Varrátsfuvola, opera. Olasz I. 21: Leoncavallo: Bajazzo, opera.
TÁNCZENE: Pozsony 19.30, Varsó 17, Szófia 21.40, Berlin 22.40, Köln 23, London R. 23.10.

PÉNTEK

JULIUS 28.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
 Utána: Étrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: „Majtényi Flóra.” Irta Molnár Endre. (Felolvasás).
 10.45: „A csecsemő fűrésztése.” Irta Eöry László dr. (Felolvasás).
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Rendőrszenekar. Vezényel Szöllössi Ferenc.
 Közben 12.40: Hírek.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: A rádió szalonzenekara.
 14.30: Hírek.
 14.45: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16: A rádió diákfőlórája: Részletek Madách Imre: „Az ember tragédiája” c. drámai költeményéből. (Hanglemmez.) III. rész.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és magyar-orsz nyelven.
 17.10: Végli Sándor hegedül, zongorán kíséri Földes László.
 17.40: „Két Ikarus a huszadik században.” Konkoly Kálmán beszélgetése Kovács Sándor és Steff Tibor repülővel.
 18.10: „Az én rádióműsorom.” VI. — Nagy Izabella és Cselényi József magyar nőtálat énekel, kíséri Bura Sándor cigányzenekara. Lessler József díjnyertes munkája. (Kispest, Rákóczi utca 26.)
 19.15: Hírek.
 19.25: A rádió külügyi negyedórája.
 19.40: „A zenélő óra.” Szinmű 3 felvonásban. Irta Harsányi Zsolt.
 21.30: Táncclemezek.
 Közben 21.40: Hírek, időjárásjelentés, szlovák és magyar-orsz hírek.
 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: „Asszonyok a költők életében.” Nagy Méda előadása.
 20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orsz nyelven.
 20.20: Magdolnavárosi Jóbárátok Dai-köre. Vezényel Gyermelyi Ferenc.
 20.50: Budai Maudolin Zenekar.
 21.50: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS
 1—2 óráig ad műsort.
KASSA, 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
 11.10: „A szegénység és a szociális gondozás.” Münszter Irma előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
 12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Luxemburg 21.30: Ninon Valin hangversenye. Olasz I. 21.30: Unesor, vezényel molinári.
TÁNCZENE: Toulouse 20.45, Brüsszel II. 22.10, Boroszló 22.30, P. Parisien 23, London R. 23.10.

SZOMBAT

JULIUS 29.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Hanglemezek.
 Utána: Étrend, közlemények.
 10: Hírek.
 10.20: „Ópiumesempesztet.” Irta Kompolthy Jób. (Felolvasás).
 10.45: Mit nézzünk meg? A Buda-Ujlaki Szentháromságzobrot ismerteti Mesterházy Jenő.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
 12.10: Hőchtl Margit zongorázik.
 12.40: Hírek.
 12.55: Mózesné Junker Klára énekel, zongorán kíséri Földes László.
 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 13.30: Operett-részletek. (Hanglemezek.)
 14.30: Hírek.
 14.45: A rádió műsorának ismertetése.
 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15: 1. A varázstükör. 2. A király és a sólyom — török mesék. Elmondja Harsányi Gizi.
 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 17: Hírek szlovák és magyar-orsz nyelven.
 17.10: Seyffettin Asal török hegedűművész saját műveit adja elő. Zongorán kíséri Földes László.
 17.40: „Propaganda a légvédelem szolgálatában.” Magyar-Lapossy Sándor vk. százados előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)
 18: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
 19.15: Hírek.
 19.25: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Fővárosi Képtár kertjéből.
 20.35: „A Szepesség humora.” Lám Frigyes dr. előadása.
 21.05: Sthymmel Miklós tánczenekara. Közben 21.40: Hírek időjárásjelentés, szlovák és magyar-orsz hírek.
 22.10: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Rác Zsiga cigányzenekara muzsikál.
 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23: A rádió szalonzenekara. — 1. Lehar: Lyuk, lyuk — magyar induló. 2. Ranzato Myrka — cigánykeringő. 3. Pachernegg: Bécsi hangulat. 4. Mariotti: Malie di gitana — tangó-intermezzo. 5. Benatzky: Vágyódás — slowfox. 6. Henry Steele: Károbub (zongoraszólo: Kemény Ákos). 7. Gebhardt Rio: Exotikus bölcsődal. 8. Zakál Dénes: Budapest — slowfox. 9. Kálmán Imre Cirkuszhercegnő — galopp.
 0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18: Hanglemezek.
 18.45: „A világ városai: Lisszabon.” Rákóczy Péter előadása.
 19.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főlórája.
 20: Hírek, ügétversenyeredmények, szlovák és magyar-orsz hírek.
 20.20: Hanglemezek.
 21.30: Időjárásjelentés.
KASSA, 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
 11.10: „Babonás gyógymódok a nyitrai völgyi palóc szigeten.” Fėja Tibor előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
 12—15: Azonos Bp. I. műsorával.
 15.15: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal.
 16.15—19.25: Azonos Budapest I. műsorával.
 19.30—20: Azonos Bp. II. műsorával.
 20: Táncclemezek.
 20.35—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Dán tudósok felfedezték a száj és körömfájás járvány ellenszerét

Az állatokat tökéletesen meg lehet védeni a fertőzés ellen

Nagy veszedelmet jelent az állattenyésztőkre a száj- és körömfájásjárvány, mely az utóbbi években úgyszólván egész Európát bejárta és igen nagy pusztítást okozott, különösen a szarvasmarhák-nál.

Magyarországon 1922-ben volt nagyobb járvány és az elmúlt évben is fellépett, de már nem volt olyan súlyos, mint az 1922. évi járvány. A debreceni határban és a Hortobágy pusztán most dühöng a járvány és az állatok ezrei szenvednek a súlyos betegségben. Szerencsére a járvány nem súlyos nagyon és a Hortobágyról eddig még 300 dögöt sem jelentettek, ez tehát azt mutatja, hogy nincs ok a tömeges pusztulástól való félelemre. Több gulya már lábadozóban van, átvesztelt. A száj- és körömfájásjárvánnyal kapcsolatban igen érdekes hír érkezett a dániai Lindholm szigetéről, ahol évek óta kísérletezett egy állatorvosokból alakult társaság és most sikerült nekik felfedezni a száj- és körömfájásjárvány elleni védőoltó anyagot.

A kutatás eredményét 900 orvos előtt jelentette be Fogedby tanár, aki hangsúlyozta, hogy az oltó anyag százszázalékos sikerrel védi meg az állatokat a betegségtől.

Az oltóanyagból egy rendes adag, mindössze öt köbcentiméter. Az intézet egy év alatt ötmillió marha beoltására elegendő védőanyagot tud előállítani.

A beoltásnak egészséges állaton kell történni és a hatása egy évig biztosan tart.

Ezzel a felfedezéssel kapcsolatban a budapesti járványtani és bakteriológiai intézet a következőket nyilatkozta:

A kalória szükséglet és a öntöző gazdálkodás

Mindenkinek jól tudja, hogy az eredményes gyümölcs- és zöldségtermelés nem képzelhető el öntözés nélkül. Az aránylag kis területen való öntözéses gazdálkodással — ezt is jól tudja mindenki — sokkal többet lehet termelni. Vannak termények, melyek öntözése mellett holdanként megadják a százötven-kétszáz mázsa termést. Az országban megközelítően százezer hektárra tehető az a terület, melyen főzélék- és zöldségféléket termelünk. A termelt mennyiség négy-ötmillió mázsa évente.

A főzélék- és zöldségfélék termelése azonban nem megnyugtató, annyira ki van téve a konjunktúrának, sokszor ráfizet a termelő. A túlnagy tömegben termelt áru annyira lenyomja az árat, hogy a termelési költséget sem kapja meg a termelő.

Ezen a téren sok még a javítani való.

A gyümölcsstermelés terén már jobb a helyzet, mert jobban feldolgozható az áru és eladható, ha megszervezik az értékesítési piacot. A magyar gyümölcsfejlesztés

A száj- és körömfájásjárvány néven ismert betegség tulajdonképpen a bélesatorna, vagy a torok megbetegedése, ahonnan a betegséget okozó vírus egy milliomodrész milliméter nagyságú ragályanyag, a vérel együtt elmeleg a test minden szövetébe. A megtelepedési és szaporodási helyek azonban főleg azt a helyet választja ki, ahol a hámsejtek gyorsan pusztulnak és gyorsan nőnek. A száj, nyelv és esülök az ilyen helyek, tehát ezeket támadja meg a betegség. A mikroszkóp ezerszeres nagyítást ad, tehát

a betegséget terjesztő vírust nem lehet nagytóval sem meglátni,

olyan kicsi. A jelenlétéről csak úgy lehet tudomást szerezni, ha a fertőző a legfinomabb szűrőn átengedik és ha a visszamaradt szűrő tovább fertőz, akkor az a bizonyíték arra, hogy ott van a ragályanyag.

Ezt a betegséget már ősidők óta ismerik, de a tudományos feldolgozása csak 1897-ben kezdődött. A járvány szarvasmarhák-nál, sertéseknél veszedelmes. Juh, kecske ritkán kapja meg, ló sohasem, de kutya, macska megkaphatja.

Az emberre is veszélyes, mert a szájban és a torokban sebes, hólyagos kiütést okoz.

Egy héti tart rendszerint a súlyos baj és az alatt csak folyadékot lehet enni. Az embernél néha a kézen is ütőznek ki hólyagok.

Két német tudós is kísérletezett és az ő módszerek az, hogy a beteg állat ragályanyagát legyöngítve egészséges állat bőre alá fecskendezték be. Az állat nem lett beteg, de az oltóanyag következtében az állat szervezete ellenanyag kitermelését kezdte meg, mely megvédte a betegségtől.

nek egyharmadát a dinnye, jórészt a görög dinnye adja. Az értékesebb gyümölcsöknek tehát még nagy fogyasztó tábora lehet.

A gyümölcssteleptések szempontjából figyelembe kell venni, hogy ha a belföldi gyümölcsfogyasztást csupán 50 százalékkal javítjuk, akkor is száz-ezer hold új gyümölcssteleptésre van szükség. Az ilyen nagy terület termővé tétele, betelepítése nagy feladat. Idő kell hozzá. Az értékesebb gyümölcsökben hiány tapasztalható és nem is jutnak el a szélesebb néprétegekhez.

A népelemezés szempontjából természetesen a kisebbbértékű gyümölcsfélék sem megvetendők, mert házaspótló szerepük van, de gyümölcscellátásunkban mégis érezhetően nagy hiányok mutathatók ki. Az első hiány a mennyiségben található, mert kétség-telen, hogy a 80 kg-os fejadag — különösen ha gyümölcsstermelési lehetőségeinket számbavesszük — nem sok. A gyümölcsöt úgyszólván minden egészséges gyomrú ember szereli és szívesen fogyasztaná nagyobb bőségben, ha tehetné.

A másik érezhető hiány, hogy a nép gyümölcsfogyasztása éven-

kint csak a júniustól október végéig terjedő öt hónapra szorítkozik

és mégpünk az év többi részében csak elvétve jut friss gyümölcshöz. De hiány van egyes nagyon tápláló gyümölcsfajták természetében is, mint dióban és mogyoróban, aminek következtében ezek a gyümölcsök nálunk a szegényebb néposztály számára szinte megfizethetetlenek.

Az alkalmat fel kell használni arra, hogy az ország rétegeit rávezessük a gyümölcsévré. Az elmúlt esztendő magas gyümölcshárja mellett ugyanis a kispolgár, a kistisztviselő és a munkás nem tudott gyümölcsöt vásárolni. Ezzel kettős eredményt érünk el. Egyfelől értékesíteni lehetne a bőséges gyümölcsstermet, másfelől a gyümölcsfogyasztás megkedvelésével elejét vennék annak, hogy az elkövetkező esztendőben hasonló értékesítési pánik törjön ki az országban. Nem szabad ugyanis elfelednünk, hogy nekünk gyümölcsből feleslegünk még az ideibő termék mellett sincs és

az egész értékesítési zavar csak annak a következménye, hogy a termelő központokban összehordott gyümölcsfélék belföldi elosztása nincsen megszervezve.

A tisztántúli öntözőgazdálkodás révén a belátható jövőben az egész 300 ezer kat. holdon kitermelhető élelmi-

szertöbblet révén kb. egymillió q élő-súlyú állatállomány-többlet után 154 ezer kg. állati származású tápszerre lehet számítani, kg-ként átlag 1.365 kalória tápértékkel és legkevesebb 2—3 millió q növényi és vegyes tápszerre, tehát gabonára, rizsre, kölesre, burgonyára, zöldségre, főzélékfélékre és gyümölcsre, átlag 1.200—1.800 kalóriával kg-ként. Az így szerzett élelmiszertöbblet összes tápértéke

600.000 léleknek mai átlagos ellátását biztosítaná.

Feltételezve a lakosságnak hat ezrelékes tényleges évi szaporulatát, a terméstöbblet a mai országos átlagnak megfelelő mértékben a jövő 45 év népszaporulatának élelmezését biztosítaná. Ha 8 ezrelékes tényleges szaporodással számolunk, akkor az elérhető élelmiszertöbblet csak mintegy 30 esztendőre lenne elegendő. A valóságban azonban az östermelő rétegek az országos átlagnál jelentősen rosszabb helyzetben vannak ellátás szempontjából, ha nem is a mennyiség, mint inkább a minőség szempontjából, mert általában túlsok kenyeret, lisztet és burgonyát és csak kevés állati származású és egyéb értékesebb élelmiszert fogyaszthatnak. Tehát feltehető, hogy az öntöző gazdálkodás nyomán várható többtermelés a népellátásra a fentiekben vázoltaknál is jelentősebb, nagyobb és kedvezőbb kihatással lesz.

Az ázott széna felhasználása

Elkerülhetetlen hogy a széna ne kapjon esőt. Az idej nyáron a vonuló zivatarok bizony alaposan megáztatták sok helyen a lekaszált szénát. A szárítás közben megázott széna tápértéke esökken, azt minden gazda jól tudja és erős átázásnál nemcsak a széna vitamintartalma, hanem a fehérje tartalma is esökken, kevesebb lesz benne a keményítő.

Az ázott szénát a színéről meg lehet ismerni. A kimosott széna színe a rendeznél fakóbb színű, vagy éppen sárgás. A lóhere széna színéről már nem lehet megállapítani az átázás mértékét, mert sötét színű. Ha a széna kisebb mérték-

ben ázott is meg, jól felismerhető a szagáról.

A jó gazda arra törekszik, hogy a növendék jószága minél jobb táplálékot kapjon, azért az esőtől kimosott szénát, ha jól is száradt később nem adja növendék állatainak. A többi állatnak adható a széna, ha megázott is szárítás közben, de természetesen nagyobb mennyiségben, mint rendszeren, hogy a tápanyagvesztéséget így pótolják. A sok ázás következtében, a forgatások ellenére is, romlott szénát nem szabad a jószág elé tenni, mert beteg lehet a jószág a romlott takarmánytól.

A trágyamintatelep akció az új évben is folytatódik

A földművelésügyi miniszter a múlt évi gyakorlat alapján az új költségvetés keretében is folytatja a trágyamintatelep akciót.

A négy-öt számos állat istálló-trágyájának helyes kezelésére vállalkozó kisgazdák részére 100 pengős támogatást ad a földművelésügyi miniszter megfelelő trágya-

telep építésére.

A trágyatelep építési segélyéért 100 holdon aluli kisgazdák jelentkezhetnek a mezőgazdasági kamaránál. A segély elnyerésében előnyben részesülnek az arany- és ezüstkalászos gazdák, hadirokkantak és tűzharcosok és mezőgazdasági iskolát végzett gazdálkodók.

A lóhere és baltacin mint tehéntakarmány

A fejőstehenek kitűnő takarmánya a zöld baltacin, mert nincs felfúvóhatása. A zöld baltacin a tejelésre is kedvező hatással van. — A zöld lóhere szintén értékes takarmány a tehének számára, de vigyázni kell vele, mert nagyobb adagúál már felpuffasztó hatása

van. A felfúvódást elkerülhetjük a szarvasmarhánál, ha nem adunk bemelegedett, vagy haramatos lóherét, hanem kissé fonnaszotttat, szalmaszecsakával keverve. Tanácsos így is, ha etetés után nem adunk inni a jószágnak azonnal.

APRÓHIRDETESEK

Nyomozó iroda

Bizalmas
családi személyi ügyekben forduljon Gálócsy magánnyomozóhoz, telefon: 28-72. 521

SZABÓ
magánnyomozó irodája Varga ucca 41. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, bárhol. 476

Házasság

Ismeretséget
keres, házasságélelméből 50 év körüli végleges MÁV altiszt, 40-45 év körüli, lehetőleg ref. vallású, gyermektelen, hiszta múltú, özvegy, — vagy magános hajadont ki két gyermekemnek s nekem kölcsönös megsegítéssel bőséges segítőiársam lenne, némi hozománnyal. Részletes leírással levelet a kiadóba kérek. „MÁV alkalmazott” jelígyére.

Levelezés

Csinos
színház, mozikedvelő, feltétlen úrilányok ismeretséget keresünk, hivatali elfoglaltságunk miatt, ezúton. Válaszokat pontos címmel „Két jóbarát” jelígyére. 599

Alkalmazást nyer férfi

Stabil
gépezést keresek azonnali belépésre. Címet a kiadóhivatal közvetíti. 426

Gőzmagánjáróhoz
cséplésre perfect gépezést sürögősen keresek percentre. Cím a kiadóban. 468

Traktorkezelőt,
Hofherr traktor mellé, sürögősen keresek. Csak szakember jelentkezzen, fizetési igény megjelölésével. Cséplés, s szántás december közepéig. Ujvárossy István gazdasága, Hajdúböszörmény. 467

Angóra-
tenyésztbe állatkedvelő lehetőleg nyugdíjas felvételi. Jelentkezés délután 4-6 óra között, Deák Ferenc ucca 6. emelet. 455

Borbélysegédet
kiszolgáló felveszek, Rác, Budai Ezsaiás u. 44. szám. 470

Kifutót
14-16 éves kerékpárral felveszünk Grünfeld Kistemplom mellett. 1234

Erős fiút
18-20 éves, kifutónak felvesz fakeskedés, Margitfürdő mellett. 497

Női szabó-
segédlányt felveszek, Löbl Vera, Miklós ucca 27. szám. 526

Munkavezetői-kulesári
teendők ellátására alkalmas, kísérelődő, középkorú, szorgalmas embert keres a Hortobágyi Tenyészbirtalep. Jelentkezések bejelentése folyó hó 30-án délig a Gazdasági Egyesület titkári hivatalában, Hatvan ucca 1. sz. I. em. 373

Jó munkás
fodrászsegédet állandóra, nagy fizetéssel felveszek, Ferenczy, Márton Kálmán ucca 24. sz. Nyilas-telep. 524

Szabósegédet
csendőrségi egyenruha készítéséhez felveszek, Soós szabómester, — Szent Anna ucca 6. 525

Ügynököket,
bevált vegyiacik avizálásihoz felveszünk. Cím: Fröhner szálló 18. 528

18 éves,
négy középiskolát végzett fiút fogtechnikusnak felveszek. Simon, Miklós ucca 27. 530

Ügyes fiút
tanulóknak fizetéssel felveszek, Weisz női szabó Piac ucca 56. 580

Házmeztárpárt
felveszek, Werbőczy u. 8. szám. 609

Kovácssegéd
és tanuló felvétetik, — Honvéd ucca 57. 588

Szezoncikk
eladásával napi 8-10 pengőt kereshetnek Bővebbet: Ingóságközvetítőnél. 626

Kovácssegéd
és tanuló felvétetik Kishegyesi út 38 A). 623

Műszersegédet
felveszek, Nagy Árpád-tér 23. 544

Gytkornokot,
középkorú, jó családból felveszünk, úgyszintén kifutót is, Műszaki, Hunyadi ucca 17. 542

Alkalmazást keres férfi

Ötszáz pengő
kézpénzbiztosítékkal házmeztári állást keres fiatal házaspár, Varga ucca 45, 3-ik ajtó. 422

Kézpénz-
biztosítékkal irodai rakárnoki, bizalmi állást elvállalok. Cím a kiadóban. 571

Elmennék,
portásnak, éjjeli őrnök, kocsikísérőnek, szolgának, ehhez hasonló állásba, 16 éves bizonyítvánnyal, biztosítékom van. 53 éves, komoly férfi. Címem: Csillag u. 86. szám. 535

Alkalmazást nyer nő

Propaganda
akvizícióhoz ügyes hölgyeket és urakat állandó munkához felveszünk, Fröhner szálló 18. 529

Gyakorlattal
nem rendelkező keresztény, négy polgárit végzett gyors- és gépirni tudó leány irodába felvétetik. Ajánlatok „Kezdő” jelígyére a kiadóba. 457

Hölgyfodrász-
kisasszonyt keresek, jó munkást, Arany János ucca 2. sz. 605

Kiszolgáló
kisasszonyt, jó családból, jó számlót, jó írástól felvesz, dohány-nagyárúda, Ferenc József út 30. 606

Kézilányt,
női kabát konfekció szabóságához felveszek, — Weisz, Piac ucca 56. 579

Háztartási alkalmazott

Keresek
kis háztartáshoz minden, jól főző szakácsnőt, augusztus elsejére. Cím a kiadóhivatal pénztáránál. 548

Mindenes
szobalányt, éves bizonyítvánnyal felveszek. Kefélni nem kell. Jelentkezés délután 4-6 óra között. Deák Ferenc ucca 6. emelet. 454

Magános
házaspár kitünően főző fiatal nőt keres eselőd van. Jelentkezés írásban, fizetés megjelöléssel. Ujfehértó, Szoboszlai Zoltánné. 442

Erősebb
női takarításért lakást, fizetést kap. Miklós u. 41. 471

Bejárónó
fiatal főzni tudó, jó bizonyítvánnyal azonnali vagy augusztus 1-re felveszek. Szoboszlai u. bérház B-lépeső, III. em 12. 456

Mindenes
főzőnőt azonnali felveszek. Széchenyi ucca 25. emelet. 620

Vidékre
egy főzni tudó minden felvétetik és itt eladó egy vendégház. — Arany János ucca 2. sz. földszint 2. 618

Mindenes-
főzőnőt, azonnali felveszek. Széchenyi ucca 25. I. emelet. 615

Szakácsnő
felvétetik augusztus hó elsejére, Vilmos eszár út 52. 608

Bejárónőt,
vagy bentlakót, kis gyermek mellé felveszek. József kir. herceg u. 7. Grósz. 560

Bejárónőt
felveszek azonnali is. Miklós ucca 34. szám. ucca lakás. 1222

Szakszabó
vagy kiegészítő, kézzel tanítási, cséplési időszakra felvétetik Aczél ucca 7. szám. 520

Takarításért
lakást adok, dr. Epstein, Piac ucca 59. 527

Idős nő
mellé keresek házimunkában jártas nőt. Miklós ucca 4. földszint jobbra. 582

Jólelkű nő
beteg mellé felvétetik. Kút ucca 58. 509

Jóbb leány,
3 éves kislány mellé és takarításra felvétetik. Péterfia ucca 4. Ungváry. 545

Alkalmazást keres nő

Idősebb
úri családban bentlakó vagy bejáró mindenestül ajánlom. Cím a kiadóban. 600

Ajánlat

Házlebontás
miatt gyümölcs, eszmegeüzletemet, Csapó ucca 3. sz. alól. Dégenfeld-téri barakkba helyeztem át. (Bőddével szembe). 431 8. 22

Költözködés
alkalmából villanykörtőt becserejlük, rádió, gramofon, tánclemez, vagyoumentő, Hunyadi ucca 22. 1764 8. 8.

Ciánóztasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal. Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2.

Poloskairást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1867 9. 2.

Ujonnán
érkezett terméskő virággyak díszítéséhez s használt redőnyös ajtókirakatok, ablakok eladók. vitéz Siposnál, Csapó ucca 23. 975 7. 24.

Grafológus
művészvilághírű, áttutatóban itt van, csak 29-ig. Fogad: Csapó u. 41., udvarban balra. 510

Uj
tölgyparketta, használatlan, száraz, P 4.50. — Iroda: József kir. herceg ucca 5. II. 3. telefon 28-71 szám. 112 7. 29.

Bérfamegmunkálást
valamint bármilyen asztalosmunkát vállal Bösörmezyi út 3. alatti asztalosműhely. 566

Cserépkályha,
kiváló minőségben és kivételben, vagontételben érkezett, óriási választék, olcsó árak. El ne múlassa raktáramat vételkényszer nélkül megtekinteni. Krisch kályhás-mester, Ispótyi tér 1. szám. (nagyállomásnál), telefon: 12-18. 630

Fáy-arekrémet
tölgyleket visszavesz Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú” gyógyszerháza, (színház mellett), 1653 8. 4.

Retorta-faszén
Boksa-faszén, kőszén, tűzifa, Likalit, petroleum legolesőbban beszerezhető: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. sz. telefon: 29-82. 77 1. 13.

Agysodronyok,
drótkerítések, drótfonatok, vaságyak, mosdók, állófogások, gyermekágyak, stb. készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 596

Kereslet

Hithű
zsidó családnál teljes el látást keresek, diákleány részére. Ajánlatokat „Hithű” jelígyére a kiadóba kérek. 459

Modern
kiszolgálást, hatüléses autót veszek, Rosenthal, Tekei ucca 96. 593

Billenőkocsikat

60 cm. nyomtávban, 20-30 darabot keres bérbe, vagy megvételre, Sebastyén Lajos, Debrecen, Fürdő ucca 2.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Élelmiszer ital

Száraz
ószalonnal és föld van eladó, Eötvös u. 92. 446

Dinnyetermés
népfürdő mellett helyszínen eladó. 478

Eladó
200 liter elsőrendű bodai bor, Tócsóskert, Nemes ucca 21. 485

Eladó
liter elsőrendű bodai bor, Tócsóskert, Nemes u. 21. 485

Pénz
4000-5000 pengőt bekebelezés mellett kihelyezek földre, vagy házra, telefon: 20-47 612

Privától
egyezer pengő kölcsönt keresek, jó kamatra, s biztos fedezetre. „Megbízható” jelígyére ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. 619

Hangszer

Pianinó,
kitűnő hangú, bérbeadó. Csapókert, Mikes Kelemen ucca 5. 464

Vegyés
Grafológusnő csalhatatlanul biztos analízist nyújt az érdeklődőknek, Széchenyi u. 43. szám. 474

Bútor

Két darab
festett ágy és egy siffon eladó. Ugyanott leanderek, rózsas- és fehér színűek eladók. Honvéd temető ucca 6. 1217 vv.

Antikkomót,
modern háló, ebédlő, s kombinált szekrény, konyhaberendezés, fotelek eladók, Dégenfeld tér 6. szám. 379 8. 19

Eladó
minden elfogadható árért ebédlő, konyhabútorok, képek, íróasztal, kis asztal, Simonyi ut 11-a. 507

Modern
új dióhálók, kombinált szekrények, konyhabútorok eladók. Péterfia u. 52. 518

Jó állapotban
levő kombinált szoba, költözködés miatt, sürögősen eladó. Megtekinthető: Szoboszlói út 2. A) lépcső 12. 541

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kiadó
november 1-ére Rákosi Jenő ucca 2. saroküzlet helyiség, jelenleg bútor üzlet, valamint: Vár ucca 2., jelenleg borüzlet. Értekezni lehet: Kossuth ucca 27. 434

Utcai
lejárattal pinceműhely azonnal kiadó Péterfia u. 42. sz. 484

Kiadó
hentes-, mészáros üzlet, és cipészüzlet, bármire, Kassa ut 2. sz. 341

Kiadó
fűszerüzlet helyiség, olcsón, lakással, vagy pedig anélkül Bihari-telep Keresztes ucca 5. 575

Üzlethelyiség
kiadó. József kir. herceg ucca 2. Értekezni ugyanott a halcsarnokban. 573

Üzlethelyiség,
augusztus elsejére kiadó, Szent Anna ucca 6. 597

Két üzlethelyiség
augusztusra kiadó olcsón, kenyérlerakatnak alkalmas, Mester ucca 46. szám. 590

Jómeneteli
fűszerüzlet, kismértékben ilalméréssel átadó. Cím a kiadóban. 627

Autó, motor, kerékpár

350-es
Sarolea kitűnő állapotban 450 pengőért eladó. Posztóüzlet Piac u. 1.

Eladó
férfi versenykerékpár új 75 pengőért, jóhangú rádió 44 pengőért. Miklós u. 11. Dickmann. 458

Jóállapotban
levő 157 kbc. motorkerékpár eladó. Bösörmezyi út 17. 508

Eladók
 férfi és női kerékpár, romantikus nikkeles szép kályha, sparhelt, csillár áthelyezés miatt Rudolf ucca 16-B., Kerekes-telep. 504

Méray
 motorkerékpár 350-es és egy márkás fényképezőgép jókarban levő eladó, Burgondia 2, sz. Megtekinthető vasárnap. 462

Női kerékpár,
 teljesen új, eladó. Nyilastelep, Munkás ucca 4 549

Jáva
 100-as eladó. Frick testvérek, Piac ucca 27. 550

Ariel,
 250 köbcentis motorkerékpár eladó, generál javított, Zrínyi ucca 9. 587

Zündapp
 motor, 350-es, gardánhajlásos, eladó. Tóth, Csapó ucca 6. Értekezni Hétfőn. 604

Eladó
 egy jókarban levő üzemi képes Chevrolet autó, kedvező áron, József kir. herceg ucca 42. 595

Átadó üzlet, vendéglő

Jómenetelű
 egyedüli keresztény cukrászda, családi okok miatt eladó. Kisvárdán. Cím a kiadóban. 498

Negyvenéves
 fűszerüzlet, italmérés-elő, forgalmas helyen átadó. Cím a kiadóban. 586

Jómenetelű
 fűszerüzlet, forgalmas helyen eladó. Érdeklődni: Szappanos ucca 8. 611

34 éves
 bevezetett fűszerüzlet italméréssel, forgalmas helyen, áruval és berendezéssel, elutazás miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 629

Bevezetett
 festéküzlet átadó. Cím a kiadóban. 628

Kiadó lakás egyszobás

Szoba,
 konyhás lakás, elsejére kiadó. Szondi ucca 18. (Tócskert). 450

Kiadó
 egy nagy uccai szoba, Ferenc József út 75. sz. I. emelet, ügyvédi iroda. 84 vv. 569

Garzon
 lakás, központi fűtéssel, melegvízzel, augusztus elsejére kiadó. Iparkamarában, havi 55 pengőért, Werbőczy ucca 4. szám. 413

Egy szoba,
 konyhás lakást keresünk, augusztus 1-ére. Varga ucca 45. 3-ik ajtó. 423

Kiadó
 egy szoba, konyha, aug. elsejére. Kassa út 37 C. 565

Kiadó
 szoba, konyha, előszoba, spájz, virágos, csendes udvarban, piac mellett, nyugdíjas házaspárnak, szeptemberre. Jelige „35“. 572

Szoba,
 konyha, előkamara kis családnak augusztus hó elsejére kiadó. Tócskert, Acél ucca 8. 487

Kiadó
 augusztus elsejére egy szoba, konyha, spájz, s nyári konyha, kis családnak, Ghillányi ucca 17. G. sz. 491

Szoba,
 konyha, csendes udvarban kiadó. Homok u. 72. szám. 493

Kiadó
 egy uccai szoba, konyha, spájz, fűkamara, Böszörményi út 23. 494

Kiadó
 szoba, konyha, spájz, augusztus 1-ére, Homok ucca 35. 557

Egy szoba,
 konyha, Csapó ucca 68. kiadó. 622

Uccai
 szoba, előszobával, aug. elsejére, esetleg irodának kiadó Deák Ferenc ucca 5. szám. 613

Udvari
 egy szoba, előszobás lakás azonnal kiadó, s vaskályha, szőnyeg szalon eladó. Honvéd ucca 15. szám. 601

Egy
 magasföldszintes szobakonyhás lakás kiadó elsejére, Pesti ucca 61. 591

Egy szoba,
 előszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Hajnal-uccai városi bérház B) lépcső, III. em. 2. 574

Kiadó lakás kétszobás

Kiadók
 két szoba, előszoba, s fürdőszobás, 1 szoba, konyhás, különbejárattal bútorozott szoba, Miklós ucca 41. 472

Két szoba,
 konyhás lakás, üvegezett verandával és hozzátartozó kerthelyiséggel, esetleg raktárnak, azonnalra kiadó. Bövebbet az ipartestületnél. 517

Kettő szoba
 konyha, mellékhelyiségekkel, augusztusra kiadó. Teleki ucca 92. 569

Két szoba,
 konyha, spájz, mellékhelyiségekkel augusztus elsejére kiadó. Perces ucca 18. 578

Árpád-tér
 közelében, Patai ucca 18. alatt, kétszobás, verandás lakás, azonnalra is kiadó. 610

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,
 fűrdőszobás uccai lakás, augusztus 1-ére kiadó. Egymalom ucca 8. 466

Háromszobás,
 szép lakás, első emelet, havi 45 pengőért kiadó. Jadházi ucca 27. 519

Három szoba,
 fűrdőszobás lakás, frissen tatarozva kiadó. — Arany János ucca 20. 522

Háromszobás,
 fűrdőszobás lakás, aug. elsejére kiadó. — Értekezhetni: Sárkányhadosztály ucca 5. 512

Egy
 3 szobás, konyhás, fűrdőszobás, előszobás lakás, mellékhelyiségekkel, kerttel kiadó. Bujdosó ucca 5. 576

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
 emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Ötszobás
 lakás, 900 négyszögletes kerttel, egyszobás s ház mesterlakással kiadó, a Simonyi úton. Tulajdonos címe a kiadóban megtudható. E 35

Kiadó
 novemberre gyönyörű nagy komfortos első emeleti lakás, Tóthné, Péterfia 48. 533

Ötszobás
 összkomfortos földszinti uccai lakás, novemberre, Péterfia 42. sz. Megtekinthető: 10-13 s 16—18 között. 483

Négyszobás,
 hallos, komfortos lakás, Csapó ucca 59., kiadó. 553

Négy szoba,
 hallos, központi fűtéses modern lakás kiadó. Simonffy ucca 7. sz. 552

Négyszobás,
 komfortos uccai lakás kiadó. Miklós ucca 4. 583

Ötszobás,
 uccai modern lakás kiadó. Rákosi Jenő ucca 4. szám. 584

Ötszobás,
 hallos uccai lakás, aug. elsejére kiadó. Piac u. 77. szám. II. 6. Horváth 562

Butorozott szoba

Különbejárattal
 bútorozott szoba, 1—2 személynek azonnal kiadó, olcsón, Arany János ucca 29., keresztépület. 500 vv

Magános
 urinő lakótársnőt keres, Szondi u. 6. 8. ajtó. 375

Butorozott
 szoba kiadó tisztviselőnek. Cím a kiadóban. 488

Különálló
 bútorozott szoba, kis előszobával komolyabb urinőnek, esetleg uriembernek kiadó. Domokos Lajos u. 18. 473

Butorozott
 utcai szoba, előszobával fűrdőszobával kiadó. — Kapualatti bejárat. Bercesényi u. 29. 492

Különbejárattal
 csinosan bútorozott szoba kiadó. Werbőczy u. 14. 495

Különbejárattal
 bútorozott kerti szoba, kettőnek is kiadó. Kishegyesi út 17. 513

Egy
 bútorozott szoba kiadó egy vagy két személy részére. Borz u. 20. 523

Kiadó
 egy csinosan bútorozott szoba, azonnalra, magános úrnak, vagy hölgynek. Cím a kiadóban. 25 vv.

Kiadó
 különbejárattal bútorozott szoba azonnal és elsejére, fűrdőzöknek is Tóthné, Péterfia ucca 48. szám. 534

Bútorozott
 szoba, teljesen különbejárattal, előszobával hol fűzni is lehet, magános urinőnek azonnal is kiadó. Üzletberendezés eladó. Busi ucca 11. 536

Kiadó
 különbejárattal uccai bútorozott szoba, előszobával, Teleki ucca 27. 558

Egyszemélyes
 szép bútorozott szoba, lépcsőházi, különbejárattal, elsejére kiadó. Simonyi út 6. 598

Lakást keres

Földszinti,
 2—3 szobás, komfortos lakást keresek, belterületen, augusztusra, esetleg novemberre. Közbeeső hónapokban is bármikor elfoglalhatom. Cím a kiadóban. 500

Ingóságvétele

Zálogéculát
 tábori látszóveket, alpakka étkészleteket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóságközvetítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99

Egy
 jókarban levő Berkel mérleget veszek. Cím a kiadóban. 427

Ingóság eladás
Terméskő
 virágágyak díszítéséhez s használt redőnyös ajtók, kirakatok, ablakok eladók, vitez Sípósnál, Csapó ucca 23. 975 7. 24.

Bontásból
 kikerült anyagok, — téglák, cserépek, tető eladók. Ajtó ucca 5. sz. 466

Hintó
 fedeles, fűkaszázó eladó Hajnal, Szolyori u. 2. 453

Egy
 fűszerüzletberendezés eladó. Hajdúhadház, Horthy Miklós ut 65. 381

Eladó
 modern 12 új ablak-szárny, üvegezve, vasalva és egy 180 cm. magas ócska tokkal. Bihar utca 15. 504

Íróasztal
 páncélkassza, előszobafal, varrógép, írógép, asztalspór, hálószoa vegyes bútorok eladók. Csapó u. 16. 506

Képekterek
 tűzhely, íróasztal, kálitka eladó. Megtekinthető délelőtt Ferenc József út 68. II. em. 3. 514

Eladó
 duplacsövű vadászfegyver, peter longó. Pácsi ucca 7. 547

Eladó
 félháló, divány, asztal-sparhelt, 3 szék, asztal, Veres ucca 28. 554

Gyermekkocsi,
 teljesen kifogástalan állapotban, modern, sötét kék színű, eladó. Péterfia ucca 2. sz. 3 ajtó. 559

Bútorok,
 ruhanemű, alig viselt sötétszürke kalap cipők olcsón eladók, Arany János ucca 21., csak délelőtt 9—11-ig. 559

Fűrdőkád,
 Wertheimsekreány eladó. Kossuth ucca 22. emeleten. 563

Eladó
 egy mély gyermekkocsi Hatvan ucca 64. 567

Bontásból
 kikerült jó szürke pala, 75.80 négyzetméter, olcsón eladó, Árpád-tér 20., szám, vendéglőben. 551

Fagyaltgépek
 gyorsfűzők, paszírozók, nyugágyak, vendéglőhelyek, szőnyogháló, Nagy vasútleben, csapókanyarban. 589

Ebédlő,
 diófa, szőnyegek, gyermekágy, szalon tükör, csillárok, hangulatlámpa, ping-pong asztal. Megtekinthető: 8—fél 10 óráig 2—5 óráig. — Vendég ucca 44. 617

Használt
 szép ajtók, ablakok, s rollós kirakat eladók. Erzsébet ucca 9. 614

Gazdasági eszközök

Cséplőgép
 1000 m/m. tízéves, 4. 6 8 HP gözlokomobil kiegészítő eladó. bérbeadó Cséplést vállalatok. Király, Royal épület. 1721 8. 6.

Tejeskoesi
 használt, eladó. Hatvan ucca 47 sz. 577

Külfürást
 vállal Kiss Lajos ártéri mélykúfüró. Kútszivattyúk kaphatók. Nyil ucca 117. sz. 475

KIRÁLY KAYÉI MÉGIS A LEGJOBBAK! AROMÁS, ZAMATOS KAYÉTI KIRÁLY ÜZLETÉBEN AVEYO ELŐTT PÖRKÖLÖK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Eladó
 zuhatagkút, benzin motor, 1 és fél, 18 lóerős, Lorántffy ucca 46. 581

Keveset
 használt zöldhúzatú, s bőrfedeles Körber hintó eladó. Szappanos u. 18. szám. 603

Eladó
 egy szőlőprés és permetező. Simonffy ucca 25. szám. 616

Eladó házhely

Háromszáz
 négyszögletes villatellék, termő gyümölcsös-sel eladók. Sesztina u. 4. szám, (kisállomás mellett). 1418 8. 2.

Egy háromszáz
 négyszögletes házhely eladó. Cím a kiadóban. 429

Eladó
 igen kedvező áron két házhely, Böszörményi út 59. sz. (villamos megállónál) 594

Eladó
 négyszobás, adómentes villa, parkett, központi fűtés, hideg, melegvíz, park és gyümölcsös-sel. Érdeklődni: Széchenyi ucca 8. keresztépület. 621

Szép masszív
 családi ház, kerttel 217 négyszögöl, négy parkettes szoba, minden kényelemmel, elköltözés miatt eladó. Megtekinthető: 10—6 óráig, Ajtó ucca 23. 585

Nagy
 világos, fűthető, modern helyiség, azonnal kiadó. Szent Anna ucca 6. szám. 546

Több uccára
 nyíló saroküzlethelyiség kiadó. Kigyó ucca 37. Méliusz-tér 9. 540

Böszörményi út 53-55
 számú ház vendéglővel, nagy gazdasági udvarral eladó. Ugyanott isálló raktárnak is kiadó. 557

Beköltözés
 miatt Borz ucca 8. sz. ház eladó. 538

Eladó
 megjelölt biztosító földszintes sarokház, üzletekkel, kis lakással, a belvárosban, nagy jövővel. Értekezni: Vendég ucca 34. 534

Eladó
 elköltözés folytán rendkívül masszív, prima emeletes bérpalota, — fenyvesre néző teraszokkal, garázzsal. — Részben földdel is fizethető és kis villával. Teher átvethető. Felvilágosítás: Vendég ucca 34. 533

Eladó ház
 elköltözés végett, gróf Vöcsény ucca 27. 566

**Nyugdíjasok
figyelmébe!**

Bérbeadnám, esetleg eladnám a Juliatelep, Zólyom uca 8. sz. (Kassa úti vámház mellett) esa ládi házat, mely két szoba, 1 konyha, élőkamara, előszoba, külön nyárikonyha, fűskamara, sertés és baromfi istállóból áll, külön pince, jóvízű kút. A telek jótérmező szőlővel és gyümölcsfákkal berakva. Megtekinthető naponta bármikor. 564

Eladó

a város legszebb helyén villanegyedben, adómentes családi új ház, elhelyezés miatt, 478 négyszögöl gyümölcsös-sel, minden elfogadható árért, Tócskerti, István út, Lőcsé uca 3 1234

Eladó ház**Villa,**

háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsös-sel és szőlővel beültetett 448 négyszögöl telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. szám. 07 vv

Villatellek

egy 404 s egy 327 négyszögölös a Lajos király téren, közműekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Alkalmi vétel

kedvező áron eladó 132 négyszögölös telken három egy szoba, konyha és két egyszobás lakással bíró ház. Havi bérjövődeme 56 pengő. Cím a kiadóban. 13 A+

Eladó

villamos végállomásnál gazdáknek is nagyon alkalmas házastelek, két szoba, konyha, kamara 2 istálló, góré, egy nagy szénás szin deszkából. Az épületek téglából, s cseréppel fedve, jóvízű kút. Az egész ára 3500 pengő. Részletre is megvehető. Kézpénz esetén engedelmény. Bihari u. 4. szám. 105+

Nagyállomásnál

150 P havi jövedelmes ház hétezerért eladó. a felével átvethető. Erzsébet utca 89. 481

Eladó

3 szoba, előszoba összes mellékhelyiségekből álló kertes családiház Vágóhíd mellett, Sipos u. 4. Villamoshoz közel. 490

Igen szép családi ház

minden komforttal, kert, gondozott 400 négyszögöl telekkel, központi fűtéssel, beköltözhető 5 szobás parkett lakással eladó. Cím: Hatvan u. 38. dr. Hódy Béla. 502

Adómentes

3 szobás ház Ujkertben Lehel u. 21. sz. a. 800 négyszögöl kerttel tiz-n. kettőezer P-ért kedvező feltételekkel eladó. Cím: Hatvan u. 38. dr. Hódy Béla. 503

Olesóért

eladó családiház istállóval, Oláh Károly utca 25. sz. 501

Eladó

1800 négyszögöl szőlő gyümölcsös-sel, kétszoba, konyhás lakással, borház felszereléssel, — Honvédtemető u. 33. 451

Rakovszky u. 57.

és Bercsényi u. 54. sz. két uccára nyíló alapincézett, havi 100 pengő jövedelmet hozó ház villany s vízvezetékkel olesón, sürgősen eladó. 109+

Eladó ház

a város szívében 7 lakással, fürdőszobákkal. Virágokert. Termő gyümölcsfák. Elsőrendű tő befektetés. Rákóczi u. 33. szám. 101+

Homokbánya,

a Rigó uca elején. kövesúthoz közel, kedvező áron eladó. A telek a kibányászás után ingyenbe marad a vevőnek. Felvilágosítás: 28-83. sz. telefonon. 11+

Gyümölcsösnek

kiválóan alkalmas homokföld a vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelynek is parcellázva van. Bihari uca 4. 102+

Eladó házhely

a Sámsoni követűttől 1 percrenyire. Apponyi u. 48. szám. Négyszögöl 3 pengő. Részletfizetés mellett is. 2+

Villatellek,

egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén, kedvező feltételekkel eladó. Kölesönös Segélyző, Kossuth uca 8. 104+

Takaros

kertési ház, nagyon olesón megvehető, a Bozzai telepen, — 334 négyszögölös telek, két szoba, konyha, lakás és egy szoba. konyhás lakás van benne. Kévs pénzletre átvethető. Cím a kiadóban. 16 A+

Jól jövedelmező ház

reme feltételek mellett eladó. Havi 111 pengőt hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás, konyhás lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cím a kiadóban. 21 A+

Kitűnő jövedelmet hoz

158 négyszögölös telken fekvő ház, két háromszobás lakásból áll, most renoválták, havonként 172 pengő bért hoz. Kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó. Cím a kiadóban. 22 A+

Magas kamatnak

megfelelő jövedelmet hoz a Hatvan ucaán egy eladó modern ház. 591 négyszögölös telek, 1 négyszobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás, 7 egy szoba, konyhás lakás és 3 üzlethelyiség van benne. Havi bérjövődeme 909 pengő. Jó feltételek mellett megvehető. Cím a kiadóban. 15 A+

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc uca 7. szám alá. —

Eladó házak:

Péterfia uca 13., Teleki uca 98. Péterfia laktanyával szomszédságban, szép parkettes négyszobás családi ház. Bujdosó uca 22. Vasvári Pál uca 8. Miklós uca 6. szobás úriház. Hatvan ucaán ötszobás úriház. Simonyi úton szép úri villák. Poroszlói út 33. Lehel uca 42 B. Tengerész uca 1. Szabó Kálmán uca 34. sz. Óz uca 10. számú. Ezekon kívül igen sok kisebb-nagyobb házak és homokon, feketén földek. 607

Befőzéshez

kajszinbarackot legolcsóbban Gődény csemegeüzletben szerezhet be Csapó u. 7.

Szent Anna uca

34. számú ház 418'54 négyszögöl, négyrendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtekinthető a kiadóhivatalban. E 46

Eladó

Tócskerti, Paiskola u. 7 f. alatti ház és mellette levő beépítetlen telek, együtt, vagy külön is. A ház áll: ucai 2 szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakhatós alápincézésből, udvari 1 szoba, konyha, sájjából. Szivattvós kút, 12 jószágú istálló, gyümölcsös, konyhakert is szőlő van a 393 négyszögöl telken. A beépítendő házhely 384 négyszögöl. Olesó ár 1 108+

Vargakertben

kitűnő vétellehetőség nyílt egy most renovált házra. A lakásból a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 6 egyszobás lakásban bérletlők laknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvethető. Cím a kiadóban. 20 A+

Jó vétel

A Salétrom ucaán 115 négyszögölös telkes ház. havi 54 P bérjövődellel eladó. két egy szoba, konyhás és egy egyszoba, konyhás lakás 2 pincehelyiségből áll. Nem sok pénzletre átvethető. Cím a kiadóban. 17 A+

Ilyen csodavélt

még nem hallott! Nem egészen két év alatt önmagát kifizeli egy most renovált ház. Havi bérjövődeme 290 pengő Van benne két háromszobás és 5 egyszobás lakás. Ügynökök kizárva. Cím a kiadóban. 19 A+

Homokkertben

119 négyszögölös telken 3 egyszobás és egy egyszobás lakás van. Most havi 30 pengő hoz. Alkalmi áron átvethető, kevés pénz kehez. Cím a kiadóhivatal megmondja. 18 A+

Kéllakások

há 129 négyszögöl telekkel, Móricz uca 1 sz alatt olesó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Egészséges

városrészen, Komlóssy út 10. sz. 519 négyszögölös villatellek, két uccára szől, eladó. Felvilágosítás a kiadóhivatalban. E 28

Simonyi út 7. sz. villa 888'20 négyszögöl, 6 szobás lakás és külön 1 szoba, konyhás lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Jó nyugdíjnak

megfelelő jövedelmet biztosíthat magának, aki megveszi a város forgalmas fejlődő helyén azt a házat, amelyben egy kétszobás, négy egyszobás konyhás és 1 szoba külsőhelyiségből álló lakás van. Jövedelmez havi 130 pengőt. Fele árával átvethető. Cím a kiadóban. 14 A+

Tőkepenzesek!

nyugdíjasok, kereskedők figyelmébe, nagyértékű, masszív, üzletes sarokház a város legforgalmasabb piacterén, a tulajdonosok visszavonulása miatt, kedvező feltételek mellett, esetleg még átvételhez ca 10.000 P elégséges. Cím a kiadóhivatalban. 106+

Kossuth uca 49.

szám alatt ötlakásos istálló ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Négyszobás,

uccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással bíró 246 négyszögölös telekkel, Teleki uca 77. alatt, szép ház. garázs is van benne, most olesón megvehető Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Simonyi út 5. sz. villa

600 négyszögöl, van rajta 2 rendbeli lakás. Tulajdonos címe a kiadóban. E 44

Eladó

Simonffy u. 39. sz. ház 141'40 négyszögöl, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Gyönyörű

ötszobás lakással bíró 293 négyszögölös telkes ház, méltánvön áron eladó. Jókai uca 9 C. — Közelebbit a kiadóban. E 27

Pompás

helyen szép telek olesón megvehető. Komlóssy út és Dóczy uca között az egyetemi atletikai pályával szemben fekszik, 864 négyszögöl. Három parcellában is eladó. Cím a kiadóban. E 29

Rákóczi u. 26. sz.

ház 291'34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség, öt lakás, igen értékes telek. Címe megtekinthető a „Debreczen” kiadóhivatalában. E 42

Meszna uca 2.

Könyök uca 1. saroktelek, 138 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás. Cím a kiadóban. E 40

Eladó föld**Nyugdíjasok,**

eladó a sárándi állomásnál félhold szőlő s gyümölcsös épülettel. Météshétre kiválóan alkalmas hely. Érdeklődni: Lovász csösznél. 1234 vv

Eladó

Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi uca 74. 591 vv

78 hold

földemet debreceni bérházzal elcserelelném. Cím a kiadóban. 515

Eladó

Nagyserén 5 hold kis hold barna homok tanyával. Értekezni Homok u. 80. 499

Eladó

Köntöskert, Kis utca 12. számú szőlőkert. 480

Eladó

minden elfogadható áron a halapi csárda mellett levő 9 hold szántóföld, tanyaépületekkel. Értekezni lehet: Vámospercs, Szőlős u. 317. szám. 555

Öt és fél hold

tanyásföld, Bellegelő 262 szám alatt eladó. Értekezni lehet: Csapó uca 99. szám, hentesüzlet. 592

Földbérlet**Három és fél**

hold föld kiadó, Bellegelő 77. sz. Értekezni Hétevezér u. 29. 505

Kiadó

20 hold tanyásföld Ujmacson, gazdasági felszereléssel októberre — Kölesey uca 15. 516

Fancsika

67. számú 32 holdas tanyája októberre kiadó. Dr. Halász ügyvéd, Piac 41. 511

Nagyserén

36 hold tanyásföld hoz szabb időre bérbeadó, Honvéd uca 16. 539

Nagyserén

32 hold föld kiadó, Kálvin-tér 5., hentesüzlet. 570

Bérlet

50 hold alatt sok épülettel kövesút mellett keresek, tejjgazdaság, Szotvori u. 2. Telefon: 16-37. 452

Kitűnő

állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok eladók. Szoboszlay-nál, Széchenyi uca 24. 371 vv

Kiadó

Ondód Piac dűlőben Horváth százados úr tanyája mellett 5 hold föld hasznbérbe. Tócskerti Nemes utca 31. szám. 486

Berettyónfaluban

vasút mellett 3 kat. hold föld 3 évre hasznbérbe kiadó. Ugyisintén a község alatt műút mellett levő Téglá telepen 3 évre hasznbérbe vagy örökáron eladó. Feltételek megtekinthetők a tulajdonosnál Tóth András Berettyónfalui Téglagyár. 430

11 kat. hold

föld, konyhakertészetre alkalmas, hasznbérbe kiadó, Mikepércs 133. 380

Nagyserén

29 kat. hold föld kiadó. Csillár eladó. Értekezni lehet: Fűvész kert uca 14., dr Lengyel. 560

Eladó állatok**3 darab**

11 hónapos jorkshire süldő eladó. István út 33. 474

Eladó

egy gyenge fias 16 literes telén. Közép uca 3-a. 485

15 darab

választott malac eladó Zsák utca 13. Vasárnap és hétfőn. 491

Négy

és 6 hónapos mangalica süldők vannak eladók. Wolaffka u. 3. 404

Jó egerésző

macskát ajándékba adok, Bethlen uca 20. 531

Eladók

hízónak való s 5 hónapos malacok s targonca Török Bálint uca 24. 532

Szép

fialat macskák, ingyen elvihetők. Arany János uca 18. 2 lakás. 1234

Öt 3 hónapos

malac, 3 kocca, 15 hold föld Tetélen határában eladó. Szappanos uca 19. szám. 561

Féléves

ártány süldő eladó. — Csörsz uca 14. szám, (Honvédtemető ucaából nyíló első uca.) 630

Komondór

fajtiszta, nőstény eladó. Értekezni: Pécsi, Baththány uca 16. 624

Szerkesztésén felelős

PÁLFI JÓZSEF

Kiadásán felelős:

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZÁNTULI KÖNYV- és LAKPADO

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feladós nyomdavezető

SZIGETHY KÁROLY.